

VI VILL
MER MED
SKÅNE

Region Skånes verksamhetsplan och budget 2022 med plan för 2023–2024

RF 2021-11-08 – 2021-11-09 (diariernr 2020-POL000532)

**Region Skånes verksamhetsplan och budget 2022
med plan för 2023-2024**

Grafisk form: Lena Granell

Foto omslag: Niklas Laurin (överst), Mickael Tannus (nederst)

Foto övriga: Region Skåne, där inget annat anges

Digital version

Budgetdokumentet finns både i tryckt version och i digital version. Den digitala versionen är anpassad till surfplattor och andra digitala plattformar, och det finns möjlighet att följa länkar för dem som vill fördjupa sig.

Innehåll

INLEDNING

- 3 Innehåll
- 4 Förord
- 6 Vi vill mer med Skåne
- 7 Region Skånes övergripande mål
- 8 Planeringsförutsättningar

VÅRA RESURSER

- 11 Hälsa- och sjukvård**
- 12 Prioriterade områden under planperioden
- 18 Framtidens hälsosystem och vårdens omställning
- 18 Digitalisering
- 19 Mål och riktade uppdrag
- 22 Ekonomiska förutsättningar och regionbidrag 2022

- 24 Kollektivtrafik**
- 25 Mål och riktade uppdrag
- 25 Ekonomiska förutsättningar och regionbidrag 2022

- 26 Kulturverksamhet**
- 27 Mål och riktade uppdrag
- 27 Ekonomiska förutsättningar och regionbidrag 2022

- 28 Regional utveckling**
- 29 Mål och riktade uppdrag
- 29 Ekonomiska förutsättningar och regionbidrag 2022

- 31 Stöd och styrning för alla verksamheter**
- 31 Robusta och säkra verksamheter
- 31 Regionservice och IT-stöd
- 31 Effektiv och hållbar fastighetsförvaltning
- 32 Korrekta och kostnadseffektiva upphandlingar
- 32 Framsynt internt miljöarbete
- 33 Stärkt arbete för lika rättigheter och möjligheter

- 34 Attraktiv arbetsgivare, professionell verksamhet**
- 34 Goda arbetsvillkor
- 36 Hållbar och långsiktig kompetensförsörjning

39 Ekonomi

- 39 Finansiella mål
- 39 Ekonomiska förutsättningar för planperioden
- 41 Intäktsutveckling
- 42 Kostnadsutveckling
- 43 Övriga beräkningsförutsättningar
- 44 Resultatbudget
- 44 Finansiering
- 44 Regionbidrag 2022
- 47 Investeringar

53 Regionfullmäktiges beslut

BILAGOR

- 54 1. Resultatbudget
- 55 2. Kassaflödesbudget
- 56 3. Balansbudget
- 57 4. a. Regionbidrag till nämnder/styrelser
- 58 4. b. Regionbidrag
- 60 5. a. Investeringsbudget
- 61 5. b. Strategiska investeringar
- 62 6. Region Skånes övergripande mål
- 63 7. Övergripande beskrivning av ansvarsområden och profilering för nämnder och styrelser inom hälso- och sjukvården
- 67 8. Region Skånes majoritetsägda bolag
- 69 9. Budgetprocessen och annan verksamhetsstyrning

Förord

■ **I valet 2018 fick vi mandat av de skånska väljarna** att styra Region Skåne. Vid tillträdet var vi fast beslutna att göra allt vi kunde för att infria de löften vi gått till val på. Vi ville ta krafttag mot den ökade psykiska ohälsan, korta köerna i vården, öka tillgängligheten i både kollektivtrafiken och på våra vägar. Den viktigaste förutsättningen för att kunna genomföra våra löften var att få ordning på ekonomin: Därför fick vi börja med att skuldsanera efter det tidigare styrets oansvariga politik.

Det gav resultat. Bokslutet 2019 visade på ett rejält överskott. Den destruktiva utvecklingen med växande vårdköer hade hejdat – 2019 blev köerna kortare, väntetiderna minskade och tillgängligheten ökade. Rekordmånga resor – 170 miljoner – gjordes i den skånska kollektivtrafiken 2019.

Sedan kom covid-19. Pandemins konsekvenser för Region Skånes verksamheter och för alla som bor i Skåne är svåra att överblicka. Covid-19 har orsakat stort mänskligt lidande, död och sjukdom. Pandemin har också lett till ekonomiska konsekvenser. Arbetslösheten har ökat i Skåne och företag har gått i konkurs. Den skånska kulturen, både de större institutionerna och enskilda kulturaktörer, har sargats.

Också Region Skånes verksamheter har drabbats ekonomiskt. Ett kraftigt minskat resande fick konsekvenser för kollektivtrafikens intäkter. Kostnaderna för vård av infektionssjuka ökade dramatiskt samtidigt som annan vård ställdes in vilket gav ökade köer i vården.

Nu ser vi slutet på pandemin, och det är tid att blicka framåt. I Allians för Skånes valprogram kan man läsa prioriteringarna: Skåningarna behöver kortare vårdköer, mer valfrihet och lättare att få kontakt med vårdgivare. Den ökande psykiska ohälsan behöver mötas. Personalen ska stärkas i kompetens och ansvar. Kollektivtrafiken ska skapa kortare restider och enklare resor. Ekonomin ska vara stark.

Vi har misslyckats på några punkter – men lyckats på andra. Trots stora tillgänglighetssatsningar har vi inte fått bukt med vårdköerna. Den positiva utveckling med kapade köer som vi såg under 2019 hejdades tyvärr av pandemin. Men vi har stärkt vårdcentraler, mottagningar och hemsjukvård. Vi har förbättrat vår samverkan med kommunerna bland annat i frågor rörande äldres hälsa och sjukvård. Vi har infört

riktade hälsosamtal, skapat barnskyddsteam och implementerat en strategi för att minska antalet dödfödda barn. Screeningar på flera områden – HPV, PSA och Kolorektal har införts. Vi har satsat på psykiatri och ökat antalet neuropsykiatriska utredningar.

Vi har mött de behov av stöd till skånska företagare som pandemin skapat: En företagsakut lanserades, omställningscheckar delades ut till 78 skånska företag i 29 kommuner som drabbats extra hårt. Också skånsk kultur fick extra tillskott, i form av stöd till större institutioner men också krisstöd till egenföretagare och andra mindre organisationer inom det skånska kulturlivet. Den brist på el som blivit alltmer problematiskt har bemötts genom inrättandet av en skånsk effektkommission.

Sammantaget har vi kommit en bit längre på vägen mot ett Skåne präglad av egenmakt och valfrihet. Det finns goda förutsättningar att fortsätta framåt: Vi vill mer med Skåne. Vi vill öka tillgängligheten till vården och den vård som ges ska vara av högsta kvalitet. Därför satsar vi 2022 700 miljoner på insatser för att minska köerna. Bland mycket annat inrättas en kögeneral med ansvar för att samordna väntelistor och kapacitet i Skåne.

Vi gör en stor satsning på cancervård för att bli ännu bättre på att behandla en av de sjukdomar som drabbar människor hårdast. Nya och mer effektiva läkemedel utvecklas ständigt. Vi vill i möjligaste mån ge skåningarna tillgång till de bästa medicinska behandlingarna och tillför därför 145 miljoner för att kunna satsa på nya och förbättrade läkemedel.

Psykisk ohälsa är ett växande problem som skapar stort lidande. Psykiatri, inte minst barn och ungdomspsykiatri, är därför ett av våra prioriterade områden. Vi tillför också medel för att utveckla äldrepsykiatri. Den psykiatriambulans som startade som ett pilotprojekt 2020 kommer att permanentas. Totalt tillför vi 45 miljoner till ambulansverksamheten i Skåne för att säkra snabba och säkra transporter till sjukhus vid akuta tillstånd oavsett var i Skåne man bor.

Kollektivtrafiken har drabbats av ett stort inkomstbortfall under pandemin. När nu vardagen återvänder är det av avgörande betydelse att tåg- och busstrafiken fungerar i

hela Skåne. Vi lägger därför en halv miljard extra för att säkra en fungerande kollektivtrafik. Pandemin har belyst vikten av digital täckning i hela Skåne. Oavsett om du bor i tätort eller glesbygd, i norra, södra, östra eller västra Skåne, ska du ha tillgång till internet. Vi satsar därför 25 miljoner på en bredbandssatsning för att öka takten på utbygganden av bredband.

Tillsammans har vi styrt Region Skåne sedan hösten 2018. Vi har haft ett gott samarbete och ser med tillförsikt framåt när vi nu presenterar denna mandatperiods sista budget.

Carl Johan Sonesson (M)
regionstyrelsens ordförande

Gilbert Tribo
regionråd och gruppledare för Liberalerna

Annette Linander
regionråd och gruppledare för Centerpartiet

Per Einarsson
regionråd och gruppledare för Kristdemokraterna

Vi vill mer med Skåne

■ **I denna budget sker det stora satsningar** utöver de ordinarie uppräkningsarna. Nedan följer en redogörelse för de ekonomiska satsningarna som genomförs.

Det totala regionbidraget som fördelas ut på Region Skånes nämnder och styrelser för budgetåret 2022 uppgår till 47,8 miljarder kronor.

Vi satsar på vården

Regionbidraget till sektor hälso- och sjukvård 2022 ökas med 1 562,9 miljoner kronor och uppgår till drygt 41,5 miljarder. Totalt ökar regionbidraget med 747,1 miljoner kronor utöver de ordinarie uppräkningsarna.

» **Satsning för kortare värdköer: 700 miljoner kronor**
Utöver de 534 miljoner kronor som tillfördes hälso- och sjukvårdsnämnden i basen under 2021 så tillförs nu ytterligare 166 miljoner kronor för att korta värdköerna.

» **En starkare primärvård: 263,7 miljoner kronor**
Den uttalade ambitionen för mandatperioden var att tillskjuta en miljard kronor till primärvården utöver uppräkningsarna. Med årets satsning om 263,7 miljoner kronor så kommer primärvården ha stärkts med mer än en miljard.

2022 års medel fördelar sig genom att 189,7 miljoner kronor anslås hälso- och sjukvårdsnämnden för att stärka hälsovalet. Ytterligare 14 miljoner kronor anslås till hälso- och sjukvårdsnämnden för att utöka de riktade hälsosamtalen till fler åldersgrupper samt 2 miljoner som stimulansmedel avseende familjecentraler. Därutöver tillförs 30 miljoner kronor för att till hälso- och sjukvårdsnämnden för en pott avsedd för pilotprojekt avseende den nära vårdens utveckling, 20 miljoner kronor för ett pilotprojekt med slutenvårdsplatser i primärvårdsregi lokaliserade i Landskrona samt 2 miljoner kronor för satsning på projektet bokstart vid de skånska BVC-mottagningarna. Dessutom anslås 6 miljoner kronor till primärvårdsnämnden för finansiering av Flyktinghälsan i Malmö.

» **Stärkt psykisk hälsa: 35 miljoner kronor**
Psykiatri-, habiliterings- och hjälpmedelsnämnden tillskjuts 20 miljoner kronor för satsning på barn- och ungdomspsykiatri samt 15 miljoner kronor för satsningar på att inrätta äldrepsykiatriteam, stärkt beroendevård samt peer-support.

Arbetet med psykisk hälsa kommer dessutom att förstärkas genom delar av tillgänglighetssatsningen där medel kommer avsättas till att korta köer inom den psykiatriska vården.

» **Nya och förbättrade läkemedel: 145 miljoner kronor**
Hälso- och sjukvårdsnämnden tillskjuts 145 miljoner kronor utöver den ordinarie uppräkningsarna för att kunna satsa på nya och förbättrade läkemedel.

» **Innovations- och normaliseringsarbete: 55,3 miljoner kronor**

För att fortsatt prioritera omställnings- och innovationsarbetet i Region Skånes verksamheter, inte minst med anledning av normaliseringsarbetet anslås hälso- och sjukvårdsnämnden 55,3 miljoner kronor för ändamålet.

» **Övriga riktade satsningar: 162,1 miljoner kronor**
Utöver ovanstående satsningar görs ytterligare ett antal riktade satsningar för hälso- och sjukvården:

- Ambulanssjukvård, 45 miljoner kronor.
- Cancervård, 27,5 miljoner kronor.
- Onkologisk vårdavdelning på Centralsjukhuset i Kristianstad (CSK), 6 miljoner kronor.
- AT-, BT-, ST-tjänstgöring, 39 miljoner kronor.
- Koordinering och utbildningsinsatser inom det försäkringsmedicinska området, 5,4 miljoner kronor.
- Minnesmottagning Ängelholm, 4 miljoner kronor.
- Pilotprojekt servicevård i Ystad, 4 miljoner kronor.
- Palliativt utvecklingscentra, 2,5 miljoner kronor.
- Volymökning vårdval hörsel, 6 miljoner kronor.
- Tandvård barn och unga, 22,7 miljoner kronor.

Tillväxt och utveckling för hela Skåne

Regionbidraget till sektor regional utveckling 2022 ökas med 439,7 miljoner kronor, varav 366,5 miljoner kronor är utöver ordinarie uppräkningsarna. Utöver tillkommer 160 miljoner kronor i riktat statsbidrag som tilldelas kollektivtrafiknämnden direkt.

» **Återstart av den skånska kollektivtrafiken: 310 miljoner kronor**

Kollektivtrafiknämnden anslås 310 miljoner kronor för att återstarta kollektivtrafiken efter pandemin. Dessutom så kommer Region Skånes andel av aviserat statsbidrag om 1 miljard kronor 2022, cirka 160 miljoner kronor, att tilldelas kollektivtrafiknämnden direkt.

» **Bredband: 25 miljoner kronor**

Regionala utvecklingsnämnden anslås 25 miljoner kronor för satsning i regional stödfinansiering för att stärka

bredbandsutbyggnaden i Skåne. Detta motsvarar halvårs-effekt för 2022.

» **Regional utveckling: 21,5 miljoner kronor**

Regionala utvecklingsnämnden anslås ytterligare 21,5 miljoner kronor för ett antal olika satsningar. Dels 6 miljoner kronor för en satsning avseende hälso- och sjukvårdens kompetensförsörjning, dels 5 miljoner kronor för satsning på sommarjobb och dels 6 miljoner kronor för ett näringslivspaket för en ökad produktivitet. Dessutom anslås regionala utvecklingsnämnden 2,5 miljoner kronor för att rusta upp Skåneleden samt 2 miljoner kronor för folkhälsoberedningens arbete kring psykisk ohälsa.

» **Nystart av den skånska kulturen: 18 miljoner kronor**

Kulturnämnden anslås 10 miljoner kronor för en nystart av den skånska kulturen. Dessutom anslås regionstyrelsen 7,5 miljoner kronor att fördela till Malmö Opera och Musikteater AB samt 0,5 miljoner kronor att fördela till Skånes Dansteater AB.

» **Förbättrat friskvårdsbidrag: 10 miljoner kronor**

Personalnämndens anslås 10 miljoner kronor för att förbättra villkoren för friskvårdsbidraget till Region Skånes anställda där egenavgiften avskaffas helt.

Region Skånes övergripande mål

■ **Region Skåne står för hälsa, hållbar utveckling, innovation, tolerans och tillväxt.** Region Skåne finns till för dem som bor och verkar i Skåne. Vår verksamhet bygger på hög service och hållbar utveckling. Vi arbetar för en välfungerande sjukvård och kollektivtrafik, en innovativ regional utveckling och ett rikt kulturliv.

Region Skånes vision, som gäller för hela organisationen och dess verksamheter är *Framtidstro och livskvalitet*. Genom de fem målen, som vänder sig till all verksamhet ska vi nå visionen. Våra resurser är medarbetarna, verksamheten och ekonomin. Vår organisationskultur utgår från de gemensamma värderingarna: välkomnande, drivande, omtanke och respekt. Detta gäller i allt ledarskap, medarbetarskap liksom i alla möten med de vi finns till för och samverkar med.

» **Bättre liv och hälsa för fler:** Ett mål med utåtriktat fokus på de vi är till för – befolkning, patienter, brukare, resenärer, besökare, kunder, samverkanspartners, turister, med flera.

» **Tillgänglighet och kvalitet:** Ett mer inåtriktat mål för vår egen organisation med fokus på våra verksamheter och hur våra interna arbetsprocesser fungerar.

» **Hållbar utveckling i hela Skåne:** Ett mål för hur våra verksamheter bidrar till en långsiktigt, hållbar utveckling och tillväxt i den egna organisationen och Skåne.

» **Attraktiv arbetsgivare, professionell verksamhet:** Ett mål för att attrahera, rekrytera, utveckla, motivera och behålla medarbetare i våra verksamheter

» **Långsiktigt stark ekonomi:** Ett mål för en modern, konkurrenskraftig och hållbar ekonomi som möjliggör beredskap, utveckling och fortsatta satsningar i verksamheten.

Planeringsförutsättningar

■ **Inför planeringsperioden genomför Region Skåne** omvärldsanalyser av olika slag, både utifrån nationella och internationella perspektiv. Analyserna ska fånga såväl den ekonomiska utvecklingen som ny lagstiftning, framsteg i verksamheten, förändringar i befolkningstillväxten och omställningar på arbetsmarknaden som är relevanta för Region Skånes ansvarsområden.

Omvärld, konjunktur och utveckling av skatteunderlag

Den svenska konjunkturen blev under första halvåret 2021 starkare än vad vi tidigare räknade med. Såväl BNP som antalet arbetade timmar har stigit snabbare än beräknat. Detta lyfter prognoserna för produktion, sysselsättning och inkomster helåret 2021, samt prognosen för det kommunala skatteunderlaget. Vi håller det för troligt att den snabba BNP-uppgången fortsätter i Sverige, även 2022. Resursutnyttjandet är ännu lågt – trots rejäl återhämtning efter det att pandemin sänkte världsekonomin förra året – och stimulansen från ekonomisk politik är betydande.

Skatteunderlagsprognosen vilar på ett medelfristigt scenario fram till 2024 där svensk ekonomi når normalkonjunktur mot slutet av 2023. I år återhämtar sig såväl BNP och arbetade timmar starkt, men även 2022 räknar vi med hög tillväxt. En större del av den förutspådda konjunkturuppgången är därmed avklarad vid 2021 års utgång. Den kvarstående återhämtningen – i förloppet mot normalkonjunktur – de efterföljande åren blir därmed tillväxten lägre, vilket inte minst slår på kalkylåren 2023–2024. Uppgången för sysselsättningen, efter den djupa konjunktursvackan 2020, antas ske med fördröjning i förhållande till återhämtningen för BNP. Speciellt antalet sysselsatta bedöms öka relativt sett långsamt, bland annat som följd av en stigande medelarbetsstid. Att andelen arbetslösa nu beräknas ligga på uthålligt högre nivåer än före pandemin, beror – förutom på den segdragna återhämtningen för antalet sysselsatta – på att vi nu räknar med ett högre arbetskraftsdeltagande framöver.

Region Skånes ekonomi

De totala skulderna är cirka 17 400 miljoner kronor större än tillgångarna i 2021 års budget. Tre av de senaste fem åren har kostnaderna ökat snabbare än intäkterna, vilket har försämrat det finansiella handlingsutrymmet att möta risker framöver. I några avseenden är Region Skånes utgångsläge bra; vi har fortfarande en nettokostnad per invånare totalt, och nettokostnad per invånare inom hälso- och sjukvård, som är lägre än riksgenomsnittet. Region Skåne har ett

skatteuttag på 11,18 kronor, vilket är 38 öre lägre än snittutdebiteringen i riket.

Investeringar

Region Skåne genomför mycket stora investeringar både avseende hälso- och sjukvård och kollektivtrafik. Inom sjukvården pågår nybyggnation av servicebyggnad och vårdbyggnad i Malmö samtidigt som Region Skånes största digitaliseringsprojekt någonsin, Skånes digitala vårdssystem (SDV) genomförs. I Hässleholm pågår arbetet med att skapa moderna lokaler för operationsverksamhet, med mera, i projektet som går under samlingsnamnet Forth. I Helsingborg har ett vägval gjorts kring var framtidens sjukhus ska byggas vilket innebär att det strategiska projektet på befintligt sjukhusområde avslutas och planeringsinsatser för ett nytt sjukhusområde i Östra Ramlösa påbörjas. I kollektivtrafiken planeras för bussdepåer i Malmö och Lund. Flertalet av de större projektens genomförande sträcker sig bortom planperioden.

Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjningen är en av Region Skånes, och den svenska välfärdssektorns i sin helhet, största utmaningar – nu och framöver. Redan i nuläget är kompetensförsörjningen bekymmersam och flera yrkesgrupper är mycket svårrekryterade. Behovet av välfärdstjänster kommer dessutom att öka drastiskt de kommande åren, inte minst på grund av den demografiska utvecklingen.

För att möta kompetensförsörjningsutmaningen behöver förändringar göras i arbetssätt och bemanning. Ett fortsatt genomtänkt strategiskt kompetensförsörjningsarbete är en förutsättning för att klara framtidens uppdrag. För att säkra den framtida kompetensförsörjningen behövs många olika insatser, inte minst insatser för att behålla och utveckla dagens medarbetare. Framtidsjobben finns i välfärdssektorn och insatserna för att attrahera, inte minst unga, till arbete inom välfärdssektorn kommer att ha stor betydelse.

Befolkningsprognos

Invånarantalet i Skåne fortsätter att öka enligt befolkningsprognos för perioden 2021–2030. Pandemin gör dock att 1,5-miljoner-strecket inte längre väntas nås under år 2030, som man trodde i fjol, utan först ett par år senare. Covid-19 har påverkat under 2020 och 2021 genom en kraftigt minskad invandring och något förhöjda dödstal under slutet av 2020 och början av 2021. Enligt prognosen kommer

FOTO: © NEWS ØRESUND/JOHAN WESSMAN

Skånes befolkning öka med 96 000 invånare eller knappt sju procent till 1 485 000 invånare år 2030. Invandringen förblir den viktigaste drivkraften bakom befolkningsökningen. Även barnafödandet ökar på grund av fler i barnafödande åldrar. Flyttströmmarna gentemot övriga Sverige förblir dessutom positiva enligt prognosen. Inom Skåne förväntas den i särklass snabbaste befolkningsökningen att äga rum i västra Skåne. Malmö, Lund och Helsingborg kommer enligt prognosen att få åtta till tio procent fler invånare under perioden. Under prognosperioden kommer även Skånes åldersstruktur att förändras. Det är framförallt grupperna ungdomar 16–19 år och personer över 80 år som förväntas öka mest. Gruppen över 80 år väntas öka med hela 46 procent under det kommande decenniet i takt med att den stora 40-talistkullen passerar 80-årsstrecket. Befolkningsökningen och den förändrade åldersstrukturen kommer att påverka utvecklingen i Skåne och kommer att kräva betydande anpassningar både vad gäller infrastruktur, bostads- och arbetsmarknad samt offentlig service.

Principer för finansiell planering

Region Skånes ekonomi står inför stora utmaningar den kommande tioårsperioden. Beslut har tagits och ska tas om omfattande investeringar i sjukhusbyggnader. Hälso- och sjukvården påverkas också av förändringar i demografin, med allt fler i de äldsta åldersgrupperna. Kollektivtrafiken står också inför stora utmaningar. Såväl kostnadseffektiviseringar som intäktsförstärkningar är nödvändiga för att ekvationen ska gå ihop.

Verksamhetsplan och budget är Region Skånes viktigaste styrdokument. Regionfullmäktiges budgetbeslut ska inte enbart anses styrande för budgetåret, utan för hela den aktuella planperioden. Nämnder och styrelser kan inte fatta

beslut som går utanför de ekonomiska ramarna, inte heller under år 2 eller 3 i planperioden. Om sådana beslut behöver fattas måste regionfullmäktige först ge sitt godkännande.

En god ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska mål och riktlinjer av betydelse för god ekonomisk hushållning anges. För Region Skåne beslutar fullmäktige i budget om övergripande mål som ska leda till god ekonomisk hushållning. Det interna kontrollarbetet är integrerat med de ordinarie processerna för planering, genomförande och uppföljning. De obligatoriska verksamhetsmässiga kontrollområdena är desamma som de övergripande målen och därtill kommer att antal obligatoriska administrativa kontrollområden.

En god ekonomisk hushållning är avgörande för en långsiktig och hållbar ekonomi i Skåne, för såväl nuvarande som kommande generation. För att ha en ekonomi i balans är ledarskap i takt med regelbunden uppföljning avgörande faktorer. Därför är det av yttersta vikt att styrprinciperna ständigt utvecklas och förfinas. Framförhållning i budgetprocessen, en högre grad av delaktighet, ett större mått av kreativitet och ett tydligare ansvarstagande förbättrar förutsättningarna för följsamhet gentemot budget.

En förtydligad struktur avseende avvikelserapportering med åtgärdsrutiner behöver utvecklas för att ytterligare stärka politiken och tjänstemannaorganisationens förutsättningar för löpande uppföljning av både ekonomi och verkställighet. För att få full kraft i arbetet med att effektivisera verksamheten och verkställa de åtgärder som presenterats i den genomlysning som är gjord ska ett arbetssätt med sektorsövergripande stödstrukturer för att gemensamt driva förändringsprocesser tas fram.

Hälso- och sjukvård

■ **Region Skåne ansvarar för att de** som bor eller befinner sig i Skåne har tillgång till hälso- och sjukvård inkluderat tandvård av hög kvalitet. I enlighet med gällande lagstiftning ska vård, utifrån behov och medicinska prioriteringar, erbjudas personer folkbokförda i Skåne¹, personer från andra regioner, personer med skyddade personuppgifter, asylsökande, papperslösa och personer från andra länder. Samverkan med kommunal hälso- och sjukvård sker i enlighet med avtal om ansvarsfördelning mellan Region Skåne och de skånska kommunerna². Vården kan bestå av olika former, såväl digitala som fysiska möten.

Utmaningar och möjligheter

Skånsk sjukvård håller generellt hög medicinsk kvalitet, och det finns verksamheter i världsklass i internationella jämförelser. Hälso- och sjukvården har, och har haft, en positiv medicinsk och medicinteknisk utveckling. Allt fler botas eller lever länge med kronisk sjukdom. Under de närmaste åren kommer den demografiska utvecklingen och den förändrade åldersstrukturen att ställa nya krav på hälso- och sjukvården. I Skåne bedöms grupperna äldre och ungdomar växa mest. Detta ställer krav på utveckling för att klara uppgiften att tillgodose behovet av hälso- och sjukvård.³ Befintliga och förväntade obalanser i vårdrelaterade yrkesgrupper utgör en utmaning och kompetensförsörjning behöver därför vara ett prioriterat område även fortsättningsvis.

Riktat hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbete möjliggör att behovet av vårdinsatser minskar i ett längre perspektiv. De flesta av de stora kroniska sjukdomarna är möjliga att förebygga genom goda levnadsvanor; rökstopp, minskad alkoholkonsumtion, ökad fysisk aktivitet och hälsosamma matvanor. Det förebyggande arbetet bidrar såväl till bättre hälsa och ökad livskvalitet för individen som ekonomiska effekter genom minskade kostnader för vård och behandling.

Såväl hälsofrämjande insatser som utveckling av den nära vården, skapar förutsättningar för att bidra till bättre hälsa för äldre. Insatser för att förebygga, bibehålla eller återställa personers funktions- och aktivitetsförmåga kan skjuta upp funktionsnedsättningar, förbättra livskvaliteten, fördröja behov av sjukvård och minska samhällskostnaden för vård

och omsorg. Ett samordnat arbete behövs för bättre hälsa för äldre genom att, med evidensbaserade hälsofrämjande metoder, förebygga ohälsa och tidigt upptäcka sjukdom.

Omställningsarbetet till god och nära vård ska fortsätta. En god och nära vård kräver ökad samverkan mellan primärvård, sjukhus och kommun samtidigt som ett ökat fokus på förebyggande insatser behövs. Mer vård i hemmet är utgångspunkten. Ingen ska åka till eller vara inlagd på sjukhus utan att ha ett tydligt behov. Samarbetet mellan primärvården och kommunernas vård och omsorg ska stärkas i enlighet med hälso- och sjukvårdsavtalets ambitioner och utvecklingsområden. Alla verksamheter behöver identifiera relevanta samverkansparter och bidra i samverkan, såväl med verksamheter finansierade av Region Skåne, som andra samhällsaktörer exempelvis kommunal hälso- och sjukvård.

Tillgänglighet till hälso- och sjukvård är en utmaning. Pandemin har krävt prioriteringar och inneburit stora omställningar på kort tid, vilket försämrat tillgängligheten för viss planerad vård. Beslut om utökad kapacitet har redan fattats utifrån att kapacitet identifierats inom egen regi, befintliga avtal och genom utlösande av optioner. Kapacitet har även säkrats genom nya upphandlingar. De utökade uppdragen till sjukhusstyrelser, som beslutades 2021, ska fortsätta 2022 för bättre tillgänglighet och för att stärka profileringen av sjukhusen.

Covid-19 har föranlett att personer som fortfarande har symtom när infektionen är över, eller får nya symtom senare till följd av infektionen, så kallad postcovid, behöver utredning, behandling, rehabilitering och uppföljning. För att uppnå en god och jämlik hälso- och sjukvård samt säkerställa en tydlig vårdkedja för patienter med behov av specialiserad vård för postcovid, har beslut fattats om att inrätta mottagningar på fem sjukhus.⁴

En ny organisation för kunskapsstyrning har byggts upp nationellt, och såväl regional⁵ som lokal organisation i Region Skåne har införts. Kunskapsstyrning är svensk hälso- och sjukvårds gemensamma system för att leverera en mer kunskapsbaserad, jämlik och resurseffektiv vård av hög kvalitet.⁶ Detta skapar goda möjligheter för förbättringar och ger förutsättningar för att använda bästa tillgängliga kunskap i varje patientmöte samt att systematiskt utveckla,

1. Folkbokförda i Skåne finansieras av Region Skåne, övriga grupper via den region personen är folkbokförd i, statsbidrag eller egen finansiering. <http://vardgivare.skane.se/patientadministration/vard-inomutom-landet/>.
2. Vårdsamverkan Skåne
3. Behovsrapport för planering av hälso- och sjukvård 2022

4. Beslut HSN 2021-06-24. Gäller 2021–2022. Hässleholm, Trelleborg, Ystad, Ängelholm, Sus
5. Södra sjukvårdsregionen
6. Kunskapsstyrning hälso- och sjukvård

delar och omsätta ny kunskap. För att ny kunskap ska införas utvecklas olika typer av kunskapsstöd, såsom riktlinjer och vårdförlopp. Införandet av dessa kommer vara en viktig del framöver för god och jämlik vård.

Utveckling av nya effektiva läkemedel i kombination med förbättrade diagnostikmöjligheter ska ses som en investering, inte bara för hälsa, utan också för god social och ekonomisk utveckling. Arbetet med att fasa ut äldre läkemedel som inte ger samma stora nytta som nya läkemedel samt läkemedel som är mindre kostnadseffektiva än likvärdiga alternativ ska fortsätta. För att säkerställa att patienten får de läkemedel som både är till bäst gagn och mest kostnadseffektiva är det viktigt med ett aktivt informationsarbete och läkemedelsgenomgångar.

Överenskommelsen inom området försäkringsmedicin avslutades 2020 och ersattes av lagen om koordineringsinsatser⁷ vilket innebär att regionerna är skyldiga att, vid behov, erbjuda sjukskrivna patienter koordineringsinsatser för att främja återgång till eller inträde i arbetslivet. Det är av största vikt att sjukskrivningsprocessen upplevs som förutsägbar och att nästa steg är känt för individen. För att detta ska vara möjligt krävs en god samverkan mellan olika aktörer och en tydlig kommunikation vad gäller regelverk, bedömningar och vilka förväntningar som finns på individen. Individen ska uppleva att bedömningar, både inom hälso- och sjukvården och tillämpliga myndigheter, sker på tillförlitligt sätt och att utrymme för godtycke undanröjs. Därför avsätts 5,4 miljoner kronor till hälso- och sjukvårdsnämnden för fortsatt arbete med koordinering och utbildningsinsatser inom det försäkringsmedicinska området.

I samverkan i södra sjukvårdsregionen och kunskapsorganisationen pågår arbetet med nivåstrukturerings såväl regionalt som med nationell koppling. Profilerings och specialisering av sjukhusens uppdrag är en metod för att på bättre sätt använda befintlig kapacitet samt förbättra kvalitet, tillgänglighet och patientsäkerhet. Den nationella högspecialiserade vården är en del i nivåstruktureringen som ur ett nationellt perspektiv omfattar cirka fem procent av alla vårdtillfällen. Skånes universitetssjukhus bedriver högspecialiserad vård inom flera områden och fler nationella uppdrag inom ramen för nivåstrukturerings ska möjliggöras.

Som ett led i utveckling av nationell högspecialiserad vård och befintliga rikssjukvårduppdrag har Skånes universitetssjukhus bildat ett virtuellt transplantationscentrum där berörda verksamheter med transplantationsverksamhet ingår. Syftet är att långsiktigt stärka aktiviteter inom forskning, Life science⁸ och verksamhetsutveckling.

Life science och den kliniska forskningen är en väsentlig del i utvecklingen och möjliggör såväl förbättrade resultat för patienterna, som kommersiella produkter, tjänster och arbetstillfällen. Klinisk forskning, innovationer samt utbildning utgör en del i utvecklingen för framtidens hälso-

system.⁹ Hälso- och sjukvårdsstrukturen behöver ge goda förutsättningar för högkvalitativ forskning och utbildning.

Nationella överenskommelser sluts årligen mellan regeringen och Sveriges kommuner och regioner med medföljande finansiering, på områden som på olika sätt bidrar till de hälso- och sjukvårdspolitiska målen samt till det nationella målet för folkhälsopolitiken. Överenskommelserna ska stödja den omställning och utveckling av hälso- och sjukvården som pågår i regionerna och kommunerna. Besluten om överenskommelserna kommer ofta sent året innan de ska börja gälla. Det gör det svårt att i nuläget bedöma storleken på statsbidragen, vilka områden som kommer att omfattas och vilka förutsättningar som kommer att gälla.

Prioriterade områden under planperioden Akutsjukvård

Till akutsjukvård räknas akuta insatser på alla vårdnivåer från ambulanssjukvård, hemsjukvård och primärvård till sjukhusvård. Till akutsjukvård hör också stora delar av intensivvården och operationsverksamhet. Akutsjukvården kräver beredskap dygnet runt och samverkan mellan olika vårdnivåer och specialiteter. Arbetet med att öka tillgänglighet i akutsjukvården ska fortsätta, men primärvården ska vara den första instansen vid akut sjukdom eller skada i de flesta fall. För att nå målen om tillgänglighet inom den akuta vårdens alla delar är det särskilt viktigt att primärvård och hälsovalets alla aktörer verkar för arbetssätt där patienten inte behöver söka sjukhusens akutmottagning annat än då det är medicinskt nödvändigt. För att möjliggöra en tillgänglig akutvård på rätt vårdnivå ska bedömningsplatser finnas i anslutning till akutmottagningarna för de patienter som förväntas kunna lämna sjukhuset inom 24 timmar.

Region Skåne behöver verka för att säkerställa en långsiktig kompetensförsörjning avseende specialistläkare och specialistsjuksköterskor inom akutsjukvårdens alla delar. För att uppnå hög kvalitet i det akuta omhändertagandet på akutmottagningarna i Skåne är målsättningen att specialistläkare ska vara närvarande dygnet runt. Patienter som behöver läggas in på sjukhus ska skyndsamt överflyttas till vårdavdelning för att minska antalet patienter som ligger kvar på akutmottagningarna. Patienter med konstaterade behov av inläggande vård på avdelning ska inte behöva gå via akutmottagning annat än då det är nödvändigt.

Den prehospitalla vården, som ambulanssjukvård och utlarmning via SOS, bedrivs ofta under förhållanden med brist på information och undersökningsmetoder i svåra miljöer. Detta ställer stora krav på medarbetarnas förmåga att bedriva god och säker vård. I syfte att fortsatt utveckla den samverkan och det samarbete som sker mellan Region Skåne och SOS Alarm AB kommer förutsättningar för tillgång till kontinuerligt läkarstöd att ses över för att ytterligare öka patientsäkerheten.

7. 2019:1297

8. Life Science är en tvärvetenskaplig forskningsgren som bland annat omfattar hälso-vård, medicinteknik, bioteknik och läkemedel.

9. Region Skånes Life science-strategi

FOTO: © EVELINA ANDRÉN

Behovet inom ambulanssjukvården blir allt större till följd av bland annat en ökande befolkning men också allt fler äldre. En fördjupad översyn av den samlade prehospitala vården i regionen ska därför genomföras. I översynen bör de piloter som skett med så kallad single responder vägas in liksom förväntade förändringar avseende dirigering som kan behövas relativt nivåstrukturerad samt hur insatstiderna kan förbättras.

Den mobila vården har utvecklats och stärkts genom åren i Region Skåne. För att skapa en flexibel vård med patienten i fokus där strukturer inte blir ett hinder för utvecklingen ska Region Skåne utreda möjliga former som tar ett helhetsgrepp kring den mobila vården. Uppdraget innebär att samordna existerande insatser så som ambulanser, sjuktransporter, psykiatriambulanser och hemsjukvårdsbilar samt att skala upp lokala projekt kring mobil vård och sjukvård i hemmet.

Sedan 2020 har en försöksverksamhet med psykiatriambulans pågått i delar av Skåne. Under 2021 har en ökning av försöksverksamheten skett så att fler kommuner omfattas. Verksamheten har visat mycket goda resultat. Antalet kommuner ska succesivt öka redan under 2022 och målsättningen är att under planperioden permanenta satsningen efter slutlig utvärdering av försöksverksamheten och breddinföra den i hela Skåne.

För att möjliggöra att stärka ambulanssjukvården i sin helhet samt utöka psykiatriambulansen avsätts därför 45 miljoner kronor.

God och nära vård med fokus på primärvård

God vård är en inriktning och ett samlingsbegrepp i skånsk hälso- och sjukvård som innefattar områden som är väsentliga förutsättningar för kvalitet i hälso- och sjukvården.

Hög kvalitet, tillsammans med god hushållning av resurser, är kostnadseffektivt och ger utrymme för bättre hälsa för fler. En mer nära vård krävs för att möta invånarnas behov, ökade förväntningar på tillgänglighet och flexibilitet i hälso- och sjukvården samt framtidsutmaningar kring demografi, ekonomi och kompetensförsörjning. Samverkan i sjukvårdssystemets delar, mer vård i hemmet, ökade möjligheter till egenvård och användning av digitala verktyg ska vara en självklar del av vården. Hälso- och sjukvård ska ges på rätt vårdnivå utifrån patientens behov.

Primärvården ska ha en tydlig roll som första vårdnivån för invånarna och vara navet i samordningen med andra aktörer. Som navet i hälso- och sjukvården har primärvården ansvar för koordinering av patientens samlade vårdbehov och ansvar för informationsöverföring mellan berörda aktörer.

Under mandatperioden kommer primärvården ha tillförts mer än en miljard kronor. För 2022 utökas medlen till hälsovalet med 205,7 miljoner kronor, varav 14 miljoner kronor avsätts för breddinförande av riktade hälsosamtal samt två miljoner kronor för fortsatt arbete med familjecentraler, utöver normal uppräknings.

Primärvården har ett särskilt ansvar att koordinera vården och primärvårdsförvaltningen har att ansvara för att koordinera samordningen mellan offentliga och privata vårdcentraler, i enlighet med lagen om valfrihetssystem (LOV), med sjukhusen och i nära samverkan med de 33 skånska kommunerna. Vårdcentraler ska i större utsträckning också koordinera vård för patientgrupper vars behov kräver hög kontinuitet. För att lyckas med sitt uppdrag och med att skapa en sammanhållen vårdkedja krävs samverkan och gemensamma aktiviteter mellan primärvård och framför allt kommuner och sjukhus. Att stärka och utveckla den

nära vården är ett prioriterat område och därför avsätts ytterligare 30 miljoner kronor till en särskild pott för att främja fler initiativ inom ramen för god och nära vård.

I enlighet med överenskommelsen *God och Nära vård* finns behov av att utreda och prova nya arbetssätt samt att ytterligare utveckla samarbeten mellan primärvård, somatisk vård och kommunal vård och omsorg. Det finns behov av en mellannivå/ny vårdform där primärvårdens roll blir tydligare för att stärka kontinuiteten för de listade patienter som har behov av somatisk slutenvård. Ett uppdrag att utreda och starta pilotverksamhet på Landskrona lasarett där primärvården har det organisatoriska ansvaret för slutenvårdsplatser inom närsjukvård ges därför inför 2022. Utgångspunkten är ett nära samarbete över verksamhetsgränser för att skapa den mest effektiva vårdnivån i mellanrummet mellan somatisk slutenvård och primärvård. För genomförandet av pilotprojektet avsätts 20 miljoner kronor.

Det behövs ett fortsatt fokus på att utveckla samverkan mellan vårdcentraler och sjukhus, med gemensamt ansvar för öppettider samt ett arbete med förebyggande planering med gemensamt ansvar för inläggningar mellan vårdcentral, sjukhus och kommunerna. Målet är att färre ska behöva åka till sjukhus långt bort och mer vård ska kunna ske hemma.

Inom Hälsoalet finns idag möjligheten att profilera sin vårdcentral eller andra enheter på olika sätt. Det kan röra öppettider, tillgången på särskilda specialister, äldrevårdcentraler och familjecentraler för att nämna några. Idag är det flera privata vårdcentraler som har egna hemsidor. De vårdcentraler som drivs i Region Skånes regi är hänvisade till 1177.se och ett standardiserat format. Både privat och offentligt drivna vårdcentraler skulle kunna bli mer tillgängliga och få ökad patientnöjdhet med mer information som gör det lättare för patienten att välja efter sitt behov. Därför måste möjligheten att kunna lägga in mer profilerande information och kontaktuppgifter öka.

Uppdrag ges till kommunikation både inom primärvårdsförvaltningen och regionövergripande att tillse att denna möjlighet tas.

Familjecentralerna har en viktig uppgift och målsättningen har varit tydlig om att det ska finnas minst en i respektive skånsk kommun. Det arbetet behöver nu intensifieras genom att en strategi arbetas fram för att säkerställa hur en etablering av minst en familjecentral ska ske i varje kommun. I linje med den nationella utvecklingen om en fast läkarkontakt för patienterna ska en utredning tillsättas för att undersöka vilka förutsättningar som behövs för att en sådan ska bli tillgänglig för varje skåning.

Strukturella förutsättningar för jämlika och långsiktig hälsofrämjande och förebyggande insatser ska finnas. Insatser ska göras tillsammans med invånare och relevanta samhällsaktörer och skapa förutsättningar för förbättrade livsvillkor och levnadsvanor. Insatser behöver utgå från ett systematiskt angreppssätt, baseras på kunskap och beprövad erfarenhet. Riktade hälsosamtal är en metod för att systematiskt identifiera ohälsosamma levnadsvanor, kunna erbjuda stöd till förändring och därmed förebygga bland annat större folksjukdomar i befolkningen. Studier visar goda resultat på såväl befolkningens hälsa som på ekonomi. Region Skånes modell för riktade hälsosamtal ska därför under 2022 utökas till att även innefatta 50-åringar och därefter utökas till 60-åringar under planperioden. Ett pilotförsök med hälsosamtal för 70-åringar ska genomföras. För hälsosamtalen avsätts 14 miljoner kronor.

Tillgänglig cancervård

Den regionala cancerplanens huvudmål är att minska antalet cancerfall, öka överlevnaden och förbättra livskvaliteten hos patienter med cancer. Genom att effektivt arbeta med Region Skånes handlingsplan och de framtagna målen, inom bland annat cancerrehabilitering, kompetensförsörj-

ning, onkologisk smärta och standardiserade vårdförlopp (SVF) kan en god och jämlik cancervård nås. Det handlar också om att dra nytta av positiva lärdomar från pandemin där viss screening genomförts via självtester.

Till följd av en förväntad ökning av kostnader för läkemedel mot cancer har ett regionalt uppföljnings-system och en registerstyrgrupp byggts upp. Med bättre behandlingar och ökad kunskap finns större möjligheter att hjälpa en patient överleva sin cancer. Under 2022 avsätts 11,8 miljoner kronor för fortsatt screening av tjock- och ändtarmscancer samt 15,7 miljoner kronor för uppföljning av patienter med ökad risk för cancersjukdom och för införandet av rutinmässig testning av tumörvävnad vid tjock- och ändtarmscancer samt bröstcancer. Dessutom avsätts 7,2 miljoner kronor för breddinförande av organiserad prostatacancer-testning där en pilotstudie genomförts under 2020–2021.

Cancervården i nordöstra Skåne ska stärkas för att göra värden mer jämlik sett till hela regionen. Därför avsätts 6 miljoner kronor, och ytterligare medel omfördelas inom sjukhusstyrelsen, för att inrätta en onkologiavdelning vid Centralsjukhuset i Kristianstad (CSK). Pågående insatser för att sänka trösklarna till screening för cancer och möjliggöra detta för fler skåningar ska förstärkas.

Psykiatri i fokus

Barn- och ungdomspsykiatri måste rustas för att skapa en sammanhållen vårdkedja med god tillgänglighet genom hela processen. Inget barn ska behöva vänta mer än 30 dagar på att få rätt vård. Arbetet med en ökad samverkan mellan olika vårdgivare och elevhälsan ska fortsätta och tillgängligheten ska förbättras, inte minst inom områden som berör exempelvis ätstörningar samt könsidentitetsmottagningarna. En samlad och effektiv ingång för barn och unga som söker till hälso- och sjukvården för psykisk ohälsa ska utvecklas och införas

Totalt tillförs barn- och ungdomspsykiatri 20 miljoner kronor.

Psykiatri i Region Skåne ska arbeta för en personcentrerad, jämlik och säker vård med hög kvalitet i hela Skåne. En personcentrerad vård ska utgå ifrån patientens upplevelse, förutsättningar, resurser och hinder och patienten ska vara med och skapa och utforma sin egen vård. Både patienter och närstående ska vara delaktiga i och påverka besluten i hela vårdkedjan.

Arbetet med att minska suicid ska utvecklas i enlighet med *Handlingsplan för suicidprevention 2018–2022*. Region Skåne har fortsatt en nollvision för suicid och suicidförsök. Det intensiva arbetet med utbildning av personal för att förebygga suicid, samt utredning av vård-nära suicid ska fortsätta och utvecklas ytterligare. Information och förebyggande insatser kopplat till egenvård för att förebygga och hindra suicid ska även erbjudas via webben i största möjliga utsträckning.

Behovet av rättspsykiatrisk vård fortsätter att öka och

antalet dömda har mer än fördubblats sedan 2018. Detta är något som regionen inte kan påverka, men det medför ökade kostnader och behov av investeringar. En utredning kommer att tillsättas för att se över hur det ökade behovet kan mötas framöver.

Vuxenpsykiatri behöver stärkas för att hantera de utmaningar som finns. Därför görs en riktad satsning som bland annat syftar till att inrätta äldrepsykiatriteam, stärkt beroendevård samt peer-support. Totalt avsätts 15 miljoner kronor. Psykisk ohälsa hos äldre kan vara svår att upptäcka eftersom symtombilden ofta ser annorlunda ut än hos andra grupper i samhället. Äldre har ofta speciella behov när det gäller medicinering och lider i högre grad av samsjuklighet. Därför behövs särskild kunskap och kompetens för att möta denna grupp. Genom en satsning på äldrepsykiatriteam kan kvaliteten på den psykiatriska vården för äldre bli ännu bättre och mer likvärdig i hela Skåne, samtidigt som kunskapen och kompetensen inom området höjs. Problem med missbruk och beroende har ökat i samhället både generellt och i spåren av covid-19. Detta har resulterat i ett ökat tryck mot beroendevården. En ekonomisk förstärkning behövs både för att möta det ökade behovet och för ett mer effektivt utnyttjande av den stora kompetens inom området som finns i Region Skåne. Peer-support är personer med egen erfarenhet av psykisk ohälsa som arbetar inom psykiatri. De är en stor resurs med sin kunskap och erfarenhet både för personal och patienter. Ett ekonomiskt tillskott underlättar processen med att få till en bredare implementering av peer-support inom hela psykiatri.

Tillgången till stöd vid psykisk ohälsa varierar inom Skåne. I östra Skåne är tillgängligheten lägre, vilket inte bara gäller den regiondrivna vården och vårdvalen, utan också frivilligorganisationernas arbete. Utveckling behöver ske för en tillgänglig och jämlik vård där frivilligorganisationerna är en viktig resurs.

Region Skåne ska ta aktiv del i samverkan med kommuner och statliga myndigheter i de avtal som redan finns. Särskilt viktigt är detta för samverkan kring nära vård och psykisk ohälsa vid missbruk och svåra utredningar kring arbetsförmåga. Här behöver ytterligare kraft läggas inom Finsam. Region Skåne ska prioritera resurseffektiva lösningar som ger långsiktiga resultat i verksamheter samt en snabb och god bedömning avseende individers arbetsförmåga och arbetsrehabilitering.

Det finns ett stort behov av att knyta Region Skånes barn- och ungdomspsykiatri närmare kommunernas skolor och elevhälsopersonal. Framför allt gäller detta det bredare behovet av stöd och utredningsinsatser, kortare och snabbare vägar mellan psykiatrisk kompetens på primärvårdsnivå och den enskilde elevens lärare och, på samordnande nivå, rektor. I många kommuner finns elevhälsoteam. Dessa kan i högre grad delta i utredningar på primärvårdsnivå, utredningar som inte med nödvändighet leder till diagnos och medicinering, men som likväl inte kan hanteras ensamt av läraren och familjen.

Tillgänglig hälso- och sjukvård

Under 2020 och 2021 fick mycket av den planerade vården anstå som en följd av covid-19. Det har påverkat tillgängligheten till den skånska hälso- och sjukvården på ett negativt sätt, med längre väntetider för patienterna. Ingen patient ska behöva vänta orimligt länge på den vårdinsats som behövs. Vårdgarantin ska följas. Det goda tillgänglighetsarbetet som initierades tidigt 2020 ska fortlöpa. Under 2021 har flera av sjukhusstyrelserna tilldelats utökade uppdrag utifrån kapacitet med syftet att förbättra tillgängligheten. Detta arbete ska under 2022 intensifieras och utvecklas.

Prioriteringar ska grundas på befolkningens behov och medicinska indikationer, samt följa nationella och regionala vårdprogram och riktlinjer. Det är av största vikt att se helheten för varje patient – tillgänglighet ska finnas från första kontakt och genom hela vårdprocessen. Den skånska hälso- och sjukvården ska vara lätt att nå, såväl via telefon och besök som via digitala kanaler. Utvecklingen av nya digitala tjänster är grundläggande för att öka tillgängligheten i vården och för att göra patienten mer delaktig i sin egen hälsa.

Under pandemin har ett arbete pågått som sedermera kallats för normaliseringsprocessen. Normaliseringsprocessen är ett regionövergripande och systematiskt arbete som syftar till att föra Region Skåne till ett läge efter genomgången pandemi med en tillgänglighet som är bättre än före pandemin. Erfarenheter och lärande från pandemin ska tas tillvara i detta arbete.

Processen har bedrivits med bred representation från och i samverkan med förvaltningarna. Den har genererat ett flertal rapporter, digitala lärseminarier och konkreta strategiska förbättringsförslag. Vidare har det regionala samarbetet och samtalet kring tillgänglighet stärkts och av pandemin särskilt drabbade vårdutbud har identifierats och erbjuds extra stöd. Inom ramen för normaliseringen höjer Region Skåne kompetensnivån i organisationen avseende produktionsplanering, tydliggör vikten av regional produktionsplanering och – styrning med bland annat införande av en regiongemensam planeringsmodell. En viktig del av normaliseringsarbetet är även en vidareutveckling av de digitala vårdmötena, processförbättringar, intensifierat arbete med kompetensförsörjning inom vissa kritiska specialiteter och utvecklad samverkan med länets kommuner.

Minskad personalomsättning och effektiv kompetensförsörjning är centralt för att öka tillgängligheten. Genom att Region Skåne är en attraktiv arbetsgivare kan personalomsättningen såväl som kostnaderna för hyrpersonal minska. Antalet patienter som överförs till annan verksamhet på grund av för lång väntetid ska succesivt minska genom förbättrad tillgänglighet. Ökat fokus behövs på förbättringsarbete så att rätt görs från början.

Vidare behövs verksamhetsutveckling och produktionsplanering på både regional och lokal nivå så att exempelvis operationsresurser, såsom lokaler, nyttjas optimalt. Som ett led i att öka tillgängligheten ska det under planperioden

utredas vilka åtgärder som behöver göras i Region Skånes operationssalar i syfte att öka patientflödet. Rutiner behöver förbättras med avseende på en säker och effektiv remisshantering. För att fortsatt prioritera en tillgänglig hälso- och sjukvård, inte minst kopplat till effekterna som covid-19 medfört avsåts därför 700 miljoner kronor för att stimulera en god tillgänglighet till vården i hela Skåne i såväl våra egna verksamheter som privata vårdgivare. Målet under planperioden är att återgå till en tillfredställande nivå gällande tillgängligheten till vården. Det krävs extraordinära åtgärder för att fler skåningar ska få rätt vård i rätt tid. Därför ska en kögeneral inrättas vilket är en funktion som ska se till att samtliga sjukhus liksom psykiatri har en bättre överblick kring sina väntetider och kapacitet. Funktionen ska ha ett tydligt mandat och direktivrätt och arbeta i nära samarbete med tillgänglighetskoordinatorerna.

Inom Region Skåne pågår ett arbete med översyn av vårdköer och för att öka transparensen mellan sjukhus och mellan olika vårdnivåer. Vårdkedjan ska vara sammanhållen från första besök till rehabilitering. Samtidigt behöver patienten få utredning, behandling och uppföljning inom vårdgarantin. För att arbeta mer effektivt med en skåneövergripande bild över den elektiva vårdens kapacitet, väntetider och väntande patienter kan verksamheten behöva använda eller utveckla effektivare systemstöd. Överblicken över tillgängliga resurser och väntetider ska också gälla psykiatri samt avtal med externa parter genom avtal eller regionsamverkan. Sådant stöd ska bidra till att Skåne när målen i vårdgarantin och större mandat ska ges övergripande koordination att följa och styra över vår kapacitet finns.

Under planperioden har gemensamma väntelister för operation och åtgärd införts med målet att samordna väntetiderna och se till att fler skåningar får rätt vård i rätt tid. Arbetet ska nu utökas ytterligare till att omfatta även gemensamma väntelister till mottagningsverksamheter inom hälso- och sjukvården. Alla patienter ska kunna boka tider själva på 1177 genom att öppna upp tidböckerna för att möjliggöra ytterligare flexibilitet.

Under innevarande planperiod har innovationsarbetet stärkts i Region Skåne. Parallellt med detta har normaliseringsarbetet fortskridit i snabb takt. För att fortsatt prioritera omställnings- och innovationsarbetet i Region Skånes verksamheter tillförs hälso- och sjukvårdsnämnden därför drygt 55 miljoner kronor. Hälso- och sjukvårdsnämnden ska även uppdatera riktlinjer och regelverk avseende innovationsmedlen för att det ska överensstämma med det nya syftet att inkludera normaliseringsarbetet.

Vi ska fortsätta att stärka och utveckla samtliga skånska sjukhus, inte minst med tanke på de viljeinriktningar som antagits av regionfullmäktige i Målbild och färdplan för framtidens hälsosystem. Det är viktigt att arbetet med nivåstrukturerings fortsätter enligt plan och prioriteras. Utvecklingen kan också bidra till att resurserna nyttjas effektivare över hela Skåne. Arbetet med att profilera våra sjukhus ska fortsätta, vilket innebär en ökad specialisering av de mindre

sjukhusen i Skåne. Tydliga steg mot skapandet av profilområden på de mindre sjukhusen ska tas under året och besluten ska primärt ske inom ramen för arbetet med framtidens hälsosystem.

Skåne har i dag tio sjukhus av varierande storlek runt om i regionen, varav ett är upphandlat och drivs av en privat aktör. Alla sjukhus har ett tydligt ansvar gentemot specifika kommuner i ett så kallat närsjukvårdsansvar. Ett arbete med att förtydliga detta uppdrag ska genomföras under perioden. Det ska också innefatta ett tydliggörande av hur närsjukvårdsuppdraget kan stärkas i linje med den omställning som genomförs med fokus på en närmare vård.

De skånska sjukhusen har ett samlat ansvar för samtliga patienter som är i behov av vård i enlighet med hälso- och sjukvårdslagens intentioner. Därmed finns det inte några särskilda upptagningsområden.

En del av satsningarna som görs för att stärka arbetet med tillgängligheten i Region Skåne samt skapa trygga förutsättningar för framtiden är att utrusta Centralsjukhuset i Kristianstad (CSK) med en operationsrobot. Detta kommer bland annat att bidra till att avlasta andra sjukhus inom exempelvis operationer inom urologi. Dessutom kommer en ny permanent sterilcentral att börja byggas vid Lasarettet i Landskrona.

Under en tid har vårdbehovet i nordvästra Skåne ökat avseende minnesmottagningen som är lokaliserad i Ängelholm. För att möta detta avsätts fyra miljoner kronor i syfte att stärka deras verksamhet.

De skånska habiliterings- och hjälpmedelsverksamheternas uppdrag är att bidra till hög livskvalitet och "göra livet mer möjligt" för personer bosatta i Skåne som har en varaktig funktionsnedsättning. Verksamheterna erbjuder

habilitering, hjälpmedel samt tolktjänst för teckenspråkstolkning, dövblindtolkning, skrivtolkning och tecken som stöd för denna målgrupp. Den höga kvaliteten i dessa verksamheter ska bibehållas och utvecklas. Efterfrågan på hörselhjälpmedel och antalet besök på audionommottagningarna ökar kraftigt. För att möta de ökade volymerna tillförs 6 miljoner kronor i budgeten för 2022.

Nationell högspecialiserad vård

Region Skåne ska skapa förutsättningar för att bedriva regional och nationell högspecialiserad vård. För att möjliggöra detta behövs proaktivt arbete, där högkvalitativ forskning, medarbetares engagemang, kompetens och sjukhusens kapacitet är viktiga delar. Under planperioden ska den nationella högspecialiserade vården på befintliga områden behållas. Region Skåne ska verka för att få fler nationella uppdrag inom ramen för nivåstrukturerad av högspecialiserad vård. Profilerings och specialisering av sjukhusens uppdrag är en metod för att på bättre sätt använda befintlig kapacitet samt förbättra kvalitet, tillgänglighet och patientsäkerhet. Inte minst inom kirurgisk behandling finns ett samband mellan goda resultat och antal utförda åtgärder. För att nå största effekt av denna profilering måste hela vårdkedjan fungera optimalt. Ur ett nationellt perspektiv omfattar högspecialiserad vård 5 procent av alla vårdtillfällen. Ett aktivt samarbete i Södra sjukvårdsregionen, som innefattar Skåne, Halland, Kronoberg och Blekinge, är av stor betydelse för att upprätthålla och vidareutveckla den specialiserade sjukvården i Skåne. Samarbetet och profileringen mellan olika vårdnivåer inom sjukvårdsregionen ger ökad tillgänglighet, bättre vård och attraktivare arbetsplatser.

Då arbetet med nationell nivåstrukturerings av den högspecialiserade sjukvården påbörjats så finns ett behov av att ta fram inriktning och strategi inom detta område. Skånes universitetssjukhus är också universitetssjukhus för Södra sjukvårdsregionen och ökad samverkan kommer fortsatt att behövas med omgivande regioner. Det finns också ett behov av att ta fram regionala principer för nivåstrukturerings så att hela sjukvårdssystemet används effektivt och stärker sjukhusen inriktning. En strategisk inriktning för att möjliggöra att Region Skåne fortsatt är konkurrenskraftig i arbetet med nationell högspecialiserad vård och utveckling av universitetssjukvården i Skåne ska arbeta fram.

Framtidens hälsosystem och vårdens omställning

För att klara framtidens utmaningar för hälso- och sjukvården och samtidigt uppnå hög kvalitet och jämlik vård behövs ett långsiktigt omställningsarbete. Region Skåne har tagit beslut om framtidens hälsosystem vilket är en regiongemensam plattform för omställningsarbetet med strategi som lägger grunden till styrning för att nå det långsiktiga målet *Bättre hälsa för fler*.¹⁰

För att åstadkomma omställningen till framtidens hälsosystem behövs förändringar i både arbetssätt och processer. Förflyttning behöver göras mot ett mer personcentrerat arbetssätt samt hälsofrämjande och förebyggande insatser och styrning i riktning mot såväl nära vård som nivåstrukturerings och profilering. Viktiga förutsättningar och möjliggörare för denna omställning är medarbetare, digitalisering och fysisk infrastruktur. Sammantaget utgör dessa sju områden en sammanhållen strategi för omställningsarbetet till framtidens hälsosystem. Dessa ska tillsammans bidra till att uppnå de gemensamma effektmålen för arbetet, som är bättre befolkningshälsa, bättre upplevelse för patienter och medarbetare, ökad tillgänglighet, bättre kvalitet och effektiva processer. Flertalet aktiviteter, insatser och förändringar som krävs för att verkställa strategin för framtidens hälsosystem genomförs inom befintliga uppdrag och verksamheter. Övriga, som behöver politiska beslut, verkställs genom Region Skånes verksamhetsplan med budget eller separata politiska beslut.

Arbetet med framtidens hälsosystem intensifieras de kommande åren med åtgärder inom de beslutade insatsområdena. I omställningsarbetet behöver alla delar i organisationen vara delaktiga, både i prioriteringar utifrån ett helhetsperspektiv och i att hämta hem effektiviseringar och resultat av nya arbetssätt.

Digitalisering

Verktyg som ökar kvalitet, tillgänglighet, jämlikhet, delaktighet och självständighet för invånaren ska användas. Skånes invånare ska uppleva att de erbjuds ett attraktivt och lättillgängligt utbud av digitala tjänster och verktyg inom

hälso- och sjukvården som möter deras behov. Exempelvis kan digitala verktyg öka tillgängligheten genom att överbrygga geografiska avstånd samt göra patient och närstående till medskapare i vården genom verktyg för egenvård och uppföljning.

Digitala tjänster och verktyg ska ge stöd till medarbetare att stärka kvalitet, säkerhet och effektiva arbetssätt. Stora delar av hälso- och sjukvården kommer under planperioden påverkas av införandet av Skånes digitala vårdssystem (SDV). SDV skapar nya förutsättningar och möjligheter för såväl patienter som för medarbetare, exempelvis bättre beslutsstöd och tillgång till information.

Under 2022 ska fler patienter ges möjligheten att välja bort oönskade papperskallelser för att bejaka digitaliseringens möjligheter. Omställningen till digitalisering ska fortsatt prioriteras, och nya lösningar och teknik ska införas. För att tillvarata digitaliseringens möjligheter behöver vårdens verksamheter utveckla nya arbetssätt. Målet ska vara digitalt när det är möjligt och fysiskt när det behövs. Fler patienter ska därför under planperioden få möjlighet till digitala möten med hälso- och sjukvården utifrån behov samt önskemål.

Tandvård

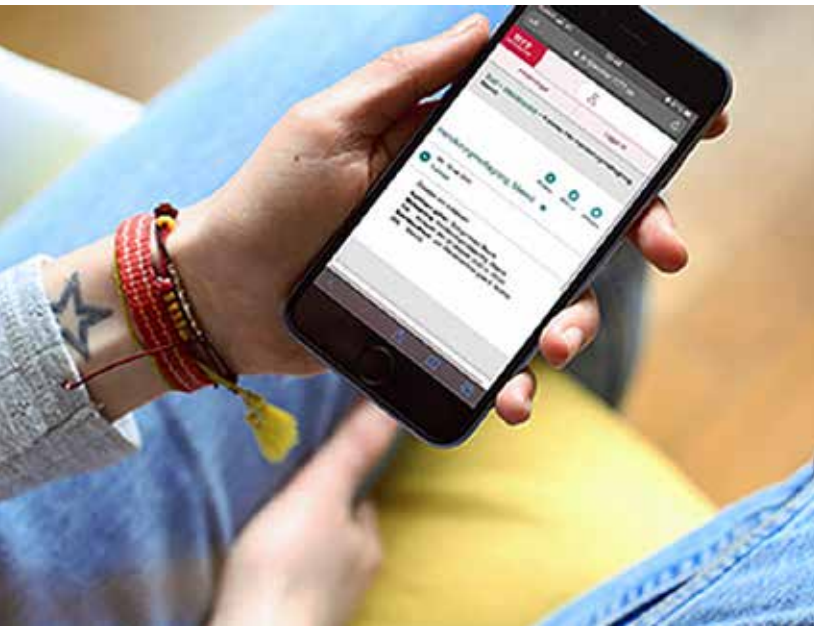
God och jämlik tandhälsa ska finnas i hela Skåne. Tandvårdsverksamheten som bedrivs i Skåne ska fokusera på hälsofrämjande, förebyggande och god tandvård på lika villkor för befolkningen. Samverkan mellan tandvården, kommunerna och hälso- och sjukvården ska öka för att möjliggöra att grupper med risk för sämre munhälsa får regelbunden kontakt med tandvården. Tandvården ska utveckla samverkan med hälso- och sjukvården så att de som behöver annan vård fångas upp. För 2022 avsätts 22,7 miljoner kronor som en riktad satsning på tandvård för barn och unga.

Tandvårdsverksamheten som bedrivs inom ramen för Folktandvården Skåne AB ska fokusera på hälsofrämjande, förebyggande och god tandvård på lika villkor för befolkningen i hela Skåne. För att detta ska vara möjligt krävs att bolaget fortsätter få förutsättningar för en långsiktigt stabil ekonomi som möjliggör att bolaget kan vara en konkurrenskraftig aktör på tandvårdsmarknaden. Prissättningen i Folktandvården Skåne ska därför bygga på grunder som säkerställer detta.

Grunder för Folktandvården Skånes prislista
Folktandvården Skånes prislista för allmäntandvård och erbjudande om Frisktandvård ska främja en god tandhälsa och god tandvård på lika villkor för befolkningen i Skåne. Folktandvården Skånes inriktning ska vara att arbeta för en förbättrad och jämlik hälsa samt god tillgänglighet.

- Andelen frisktandvårdskunder av vuxna kunder ska öka för att befästa en hälsofrämjande ansats för både vårdgivare, behandlare och kund/patient.

10. Regionfullmäktige §33 2020-04-16 Målbild och färdplan för framtidens hälsosystem.

- Frisktandvårdens priser i respektive avgiftsklass ska över tid inte överstiga genomsnittet per avgiftsklass i Sverige.
- Folktandvården Skånes allmänvårdstaxa är knuten till den av Tandvårds- och läkemedelsverkets (TLV) fastställda nationella referensprislista för allmäntandvård. Folktandvården Skånes styrelse har rätt att vid behov justera upp till tolv av totalt cirka 170 åtgärds-koder i TLV:s referensprislista.
- Folktandvården Skånes specialisttandvårdstaxa grundar sig på allmäntandvårdens prislista plus en uppräknig med 30 procent. Folktandvården Skånes styrelse ges rätten att årligen besluta om förändringar av upp till 12 åtgärder i prislistan för specialisttandvården. Styrelsen har också rätt att fatta beslut om prissättning för sålda produkter och utförda tjänster som inte regleras via TLV, exempelvis estetisk tandvård, munvårdsprodukter, rättsintyg och tandskydd.
- Rutin och avgiftsnivå för debitering av uteblivande och sena avbokningar av vuxna ska beslutas av Folktandvården Skånes styrelse och ligga i linje med Region Skånes patientavgifter för uteblivande.
- Allmäntandvård enligt prislista och via frisktandvård ska var för sig vara självfinansierande, det vill säga avgifterna ska täcka både utveckling och investeringar.
- Folktandvården Skånes styrelse ska årligen i samband med delårsrapport augusti, analysera och redovisa konsekvenser kopplat till ovanstående riktlinjer.

Mål och riktade uppdrag

Region Skånes övergripande mål, bättre liv och hälsa för fler, tillgänglighet och kvalitet, hållbar utveckling i hela Skåne, långsiktigt stark ekonomi samt attraktiv arbetsgivare och

professionell verksamhet utgör mål för den skånska hälso- och sjukvården. Samtliga verksamheter, finansierade av Region Skåne, ska arbeta utifrån dessa mål samt inriktning och uppdrag beskrivna i Region Skånes verksamhetsplan med budget¹¹.

Nedan anges nya uppdrag till styrelser och nämnder med fokus på utveckling och förändring. All verksamhet ska i övrigt fortsatt bedrivas enligt tidigare uppdrag och/eller beslut samt styrande dokument såsom strategier och planer vilka relaterar till de uppdrag, lagar, regler och policys som Region Skåne har att förhålla sig till.

Alla nämnder och styrelser ska, utifrån tilldelat regionbidrag, fastställa en verksamhetsplan och internbudget samt tillämpa andra styrverktyg för verkställande av givna uppdrag, beslutade åtgärder och inriktningar i styrande dokument samt beslutade mål. Styrelser och nämnder ska fastställa och följa upp en årlig internkontrollplan och rapportera till regionstyrelsen.

Uppföljning sker enligt regional uppföljningsplan och omfattar uppdrag 2022, enligt tabell nedan, samt delar av tidigare givna uppdrag exempelvis inom vårdområdena psykisk hälsa och cancervård. Uppföljning kommer även ske inom området *God vård* samt i förekommande fall i särskild ordning, till exempel vid nationell överenskommelse.

Regiongemensamma indikatorer, som underlag för uppföljning av måluppfyllelse, beskrivs i de flesta fall i Region Skånes Indikatorbibliotek.

Utveckling pågår inom flertalet områden såväl nationellt som regionalt och uppdatering av indikatorer kommer att ske.

11. Styrning av verksamheter som bedrivs enligt lagen om läkarvårdsersättning (LOL), lagen om fysioterapiersättning (LOF), lagen om valfrihetssystem (LOV) samt upphandlad vård i enlighet med lagen om upphandling (LOU), sker i särskild ordning.

Uppdrag 2022

Berörd nämnd/styrelse	
Personcentrerat arbetssätt	
Personcentrerade sammanhållna vårdförlopp ska införas enligt nationell plan och Region Skånes implementeringsmodell. ¹²	HSN ¹³ Samtliga sjukhusstyrelser ¹⁴ PVN ¹⁵ PHHN ¹⁶
Ta fram strategisk plan för precisionsmedicin. ¹⁷	HSN Sjukhusstyrelse Sus
Hälsofrämjande och förebyggande insatser	
Riktade hälsosamtal, enligt Region Skånes modell, ska införas på samtliga vårdcentraler. ¹⁸	HSN
Samordning av det suicidpreventiva arbetet i Region Skåne. ¹⁹	PHHN
Nära vård	
Implementera handlingsplaner för god och nära vård. ²⁰	HSN Samtliga sjukhusstyrelser PVN PHHN
Specialiserad strokehabilitering i hemmet ²¹ ska bedrivas i samverkan med berörda vårdaktörer från såväl kommunal som regional verksamhet och med samordning i Vårdsamverkan Skåne. ²²	HSN Samtliga sjukhusstyrelser PVN
Implementering av utvecklad basonkologisk verksamhet. ²³	HSN Samtliga sjukhusstyrelser PVN
Bedömningsfunktion för vissa psykiska tillstånd, i samverkan vårdcentral och specialist-psykiatri enligt Region Skånes modell, ska införas. ²⁴	HSN PHHN
En fördjupad översyn av den samlade prehospitala vården i regionen ska genomföras, utifrån befolkningens behov av ambulanssjukvård, tidigare erfarenheter av pilotprojekt med single responder och eventuella förändringar utifrån nivåstrukturerings samt hur insatstiderna kan förbättras.	HSN Regionstyrelse
För att skapa en flexibel vård med patienten i fokus ska möjliga former, som tar ett helhetsgrepp kring den mobila vården, utredas. Uppdraget innebär att samordna existerande insatser så som ambulanser, sjuktransporter, psykiatriambulanser och hemsjukvårdsbilar samt att skala upp lokala projekt kring mobil vård och sjukvård i hemmet.	HSN Regionstyrelse Samtliga sjukhusstyrelser PVN PHHN
Utreda och starta pilotverksamhet för ny vårdform där primärvården har det organisatoriska ansvaret för slutenvårdsplatser inom närsjukvård.	HSN Sjukhusstyrelse Landskrona PVN

12. Personcentrerade sammanhållna vårdförlopp – Region Skåne (skane.se).

13. Hälsa- och sjukvårdsnämnd.

14. Sjukhusstyrelse Skånes universitetssjukhus, Landskrona, Helsingborg, Ängelholm, Kristianstad, Hässleholm, Ystad, Trelleborg.

15. Primärvårdsnämnd.

16. Psykiatri-, rehabilitering- och hjälpmedelsnämnd.

17. Genvägen till ökad precision. Myndigheten för vård och omsorgsanalys.

18. Riktade hälsosamtal i Skåne – Region Skåne (skane.se).

19. Handlingsplan för suicidprevention 2018–2022.

20. I enlighet med Överenskommelse om en god och nära vård.

21. Socialstyrelsen Nationella riktlinjer för vård vid stroke.

22. Vårdsamverkansskåne.se

23. Beslut HSN §28 2021-03-04.

24. Beslut HSN §89 2021-08-25.

Berörd nämnd/styrelse	
Utreda hur fler skåningar kan få en fast läkarkontakt.	HSN
Ta fram en strategi för hur fler familjecentraler kan etableras.	HSN
Nivåstrukturering och profilering	
Utveckling av akut ortopedisk verksamhet. ²⁵	Sjukhusstyrelse Ystad
Förstärkt profilering av planerad ortopedi. ²⁶	Sjukhusstyrelse Hässleholm Helsingborg Trelleborg
Förstärkt profilering av urologisk cancerkirurgi genom utökning från två till tre noder. ²⁷	Sjukhusstyrelse Kristianstad
Samlat remissansvar för personer som genomgått organiserad prostatacancer-testning och behöver fortsatt utredning.	Sjukhusstyrelse SUS
Implementera struktur som tjänar som remissmottagare för ett decentraliserat omhändertagande i specialistvården för personer med risk för ärftlig cancer samt sjukvårdsregional funktion med ansvar för informationsspridning, utbildning, kvalitetsregister och klinisk forskning inom området. ²⁸	HSN Samtliga sjukhusstyrelser PVN
Inrätta verksamhet för patienter i behov av behandling med ryggmärgsstimulering vid svåra lokaliserade smärttillstånd ²⁹ samt att, inom 2 år, utveckla verksamheten till en sjukvårdsregional funktion med ansvar för att utreda, behandla och följa upp samtliga patienter i södra sjukvårdsregionen.	Sjukhusstyrelse SUS
Inrätta en onkologisk avdelning på Centralsjukhuset Kristianstad.	Sjukhusstyrelse Kristianstad
Ta fram en strategisk inriktning för Region Skånes fortsatta arbete med nationell högspecialiserad vård och utveckling av universitetssjukvården i Skåne.	HSN
Digitalisering	
Digitala tjänster ska fortsatt utvecklas och införas i hälso- och sjukvården och goda erfarenheter, avseende användningen av e-tjänsterna på 1177.se och digital vård under pandemin, ska tillvaratas.	HSN Samtliga sjukhusstyrelser PVN PHHN

25. Beslut HSN §27 2021-03-04 och HSN §6 2021-02-11 Fortsatt uppdrag

26. Beslut HSN §141 2020-11-13 och HSN §6 2021-02-11 Fortsatt uppdrag

27. Motsvarande verksamhet finns inom sjukhusstyrelse Sus och Helsingborg

28. Beslut HSN §31.HSN 2021-03-04 och SVNR 2020-10-08

29. Ryggmärgsstimulering Dorsal Column Stimulation (DCS) är en behandling vid svåra lokaliserade smärttillstånd.

Ekonomiska förutsättningar och regionbidrag 2022

Region Skånes uppdrag för hälso- och sjukvård 2022 beskriver mål, inriktning och prioriterade områden. Alla verksamheter ska arbeta i enlighet med uppdraget 2022 och i övrigt fortsatt bedriva verksamhet enligt tidigare uppdrag eller beslut. Nämnder och styrelser har ett gemensamt ansvar att tillgodose befolkningens behov av hälso- och sjukvård. Det kräver att samtliga utvecklar långsiktigt hållbara och effektiva processer, var och en och i samverkan. Alla nämnder och styrelser ska arbeta för en tillgänglig och sammanhållen vård. Patientprocesserna ska vara effektiva utifrån behov. För att uppnå en effektiv hälso- och sjukvård måste inte bara den interna verksamheten, utan all sjukvårdsverksamhet över de organisatoriska gränserna, vara koordinerad utifrån patientens behov. Nämnder och styrelser ska kontinuerligt arbeta med att effektivisera verksamheten med särskilt fokus på tillgänglighet, patientsäkerhet och kvalitet med tydligt patientfokus samt bidra i arbetet med nivåstrukturer. Vid bristande tillgänglighet ska nämnder och styrelser samverka. Vårdgarantins ramar ska uppfyllas.

Regionbidraget till sektor hälso- och sjukvård 2022 ökas med 1 562,9 miljoner kronor och uppgår till 41 557,2 miljoner kronor. Av detta utgörs preliminärt 6 080,6 miljoner kronor regionbidrag till Hälsoval. Det är en ökning med 344 miljoner kronor jämfört med budget 2021.

Hela sektorn har erhållit kompensation för LPIK med 2,2 procent. Totalt uppgår LPIK till 880,5 miljoner kronor.

All verksamhet inom Region Skåne som är solidariskt finansierad av Södra sjukvårdsregionen ska erhålla uppräknings för 2022 i enlighet med avtalsförhandlingen för 2022.

Medicinskteknisk utveckling på 0,5 procent har fördelats till sektorn och uppgår till 198,7 miljoner kronor. Kompensation för demografi på 0,7 procent har fördelats till sektorn och uppgår till 278,5 miljoner kronor. Effektiviseringskrav på 1 procent åläggs sektorn och uppgår till 398,1 miljoner kronor.

Hälso- och sjukvården erhåller riktade satsningar för:

- Primärvården, 205,7 miljoner kronor.
- Tillgänglighetssatsning, 166,0 miljoner kronor.
- Innovations- och normaliseringsarbete, 55,3 miljoner kronor

- Ambulanssjukvården, 45,0 miljoner kronor.
- AT-, BT- och ST-tjänstgöring, 39,0 miljoner kronor.
- Nära vård, 30,0 miljoner kronor
- Cancervård, 27,5 miljoner kronor.
- Tandvård, barn och unga, 22,7 miljoner kronor
- Pilot av närsjukvårdsplatser i regi av primärvården, 20,0 miljoner kronor
- Koordinering och utbildningsinsatser inom det försäkringsmedicinska området, 5,4 miljoner kronor.
- Bokstart, 2,0 miljoner kronor

Hälso- och sjukvårdsnämnden erhåller kompensation för ökade läkemedelskostnader utöver LPIK och demografiuppräknings med 145,0 miljoner kronor.

I Hälso- och sjukvårdsnämndens budget omdisponeras 80,0 miljoner kronor från innovationsmedel till ovanstående satsningar.

Psykiatri-, habiliterings- och hjälpmedelsnämnden tillskötts 10,0 miljoner kronor till rättspsykiatri i budget 2021 med en beslutad helårseffekt 2022 på 20,0 miljoner kronor. Under 2022 avsätts därför ytterligare 10,0 miljoner kronor för utökade vårdplatser.

Psykiatri-, habiliterings- och hjälpmedelsnämnden tillskjuts 20,0 miljoner kronor för satsning på barn- och ungdomspsykiatri och 15,0 miljoner kronor för satsning på psykiatri.

Psykiatri-, habiliterings- och hjälpmedelsnämnden erhåller kompensation för ökade volymer och kostnader för vårdvalhörsel med 6,0 miljoner kronor.

Sjukhusstyrelsen Ängelholm tillskjuts 4,0 miljoner kronor för minnesmottagning.

Sjukhusstyrelsen Kristianstad tillskjuts 6,0 miljoner kronor för onkologisk avdelning.

Sjukhusstyrelsen Ystad tillskjuts 4,0 miljoner kronor under 2022 för pilotprojekt servicevårdar.

Primärvårdsnämnden tillskjuts 6,0 miljoner kronor för flyktinghälsa samt 2,5 miljoner kronor för palliativ utvecklingscentra.

Medicinsk service tillskjuts 32,0 miljoner kronor för ambulanssjukvård.

Regionbidrag motsvarande 40,0 miljoner kronor för vårdhygien och smittskydd överförs från regionstyrelsen till medicinsk service.

Regionbidrag motsvarande 36,8 miljoner kronor för kunskapscentrum överförs från primärvårdsnämnden och sjukhusstyrelse Sus till regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden.

Regionbidrag motsvarande 10,9 miljoner kronor för andningspool överförs från sjukhusstyrelserna Sus, Landskrona, Helsingborg, Ängelholm, Kristianstad, Hässleholm, Ystad, Trelleborg samt från regionstyrelsen, till psykiatri-, habiliterings- och hjälpmedelsnämnden.

Regionbidrag motsvarande 15,5 miljoner kronor för verksamhetsnära kommunikation överförs från psykiatri-, habiliterings- och hjälpmedelsnämnden samt sjukhusstyrelserna Helsingborg, Ängelholm, Kristianstad och Hässleholm till regionstyrelsen.

Regionbidrag motsvarande 11,3 miljoner kronor för IVA-platser överförs från hälso- och sjukvårdsnämnden till sjukhusstyrelserna Sus och Ystad.

Regionbidrag motsvarande 4,3 miljoner kronor för nationellt kliniskt kunskapsstöd överförs från hälso- och sjukvårdsnämnden till regionstyrelsen.

Regionbidrag motsvarande 2,7 miljoner kronor för cancerrehabilitering överförs från sjukhusstyrelsen Helsingborg till sjukhusstyrelsen Ängelholm.

Regionbidrag motsvarande 1,6 miljoner kronor för MBHV-psykologer överförs från sjukhusstyrelsen Helsingborg till primärvårdsnämnden.

Regionbidrag motsvarande 1,3 miljoner kronor för Naloxon överförs från hälso- och sjukvårdsnämnden till psykiatri-, habiliterings- och hjälpmedelsnämnden.

Regionbidrag motsvarande 1 miljon kronor för klinisk fysiologi överförs från sjukhusstyrelsen Helsingborg till sjukhusstyrelsen Ängelholm.

Regionbidrag motsvarande 1 miljon kronor för samordningsfunktion IVPA/SOS Alarm överförs från hälso- och sjukvårdsnämnden till regionstyrelsen.

Regionbidrag motsvarande 0,7 miljoner kronor för koordinatorfunktion cervixscreening överförs från hälso- och sjukvårdsnämnden till medicinsk service.

Inom ramen för sektor hälso- och sjukvård budgeteras 98,7 miljoner kronor för e-hälsosatsning i sjukvården. Medlen ställs till regionstyrelsens förfogande. Satsningen syftar till att finansiera Region Skånes e-hälsost strategi och införande av digitala vårdkontakter.

FOTO: © SKÅNETRAFIKEN

Kollektivtrafik

■ **En välfungerande kollektivtrafik bidrar positivt** till den regionala utvecklingen. Den verkar dock inte i ett vakuum, utan är beroende av sin omvärld. Endast i ett tydligt samspel med skåningarna, kommunerna, företagen, organisationerna, skolorna och samhällsservicen i stort kan trafiken utvecklas. Kollektivtrafiken vidgar människors arbetsmarknad, ökar sysselsättningen, förbättrar hälsa och trafiksäkerhet samt skapar ett mer jämlikt samhälle. När fler väljer att åka kollektivt bidrar det också till att minska klimatutsläppen i stort. Den allmänna kollektivtrafiken är fossilfri och arbetet fortsätter för att den särskilda kollektivtrafiken ska nå samma mål.

En fungerande kollektivtrafik är en förutsättning för sysselsättningsskapande tillväxt. Varje förändring i trafikutbud och tidtabeller har inverkan på kommunnivå och dess invånare. Skånetrafikens utvecklade samarbete med de skånska kommunerna i samband med förändringar i trafikutbudet ska fortsätta för att skåningar ska fortsätta resa kollektivt.

Kommunerna står också för flera samhällsbetalda resor, exempelvis skolskjuts. Därför ska kollektivtrafiknämnden kontinuerligt utveckla samarbeten med kommunerna för

att samordna samhällsbetalda resor eftersom det kan utgöra grunden för en utbyggd kollektivtrafik.

Pandemin har haft en stor påverkan på resandet med kollektivtrafik och det minskade resandet har inneburit stora intäktsbortfall för kollektivtrafiknämnden. Den positiva resandeutvecklingen som funnits i 20 år är bruten och resandet är tillbaka på 2005 års nivåer. Kollektivtrafiknämnden har tillsammans med regionala utvecklingsnämnden tagit fram en prognos som visar att först år 2025/2026 är resandet tillbaka på den nivå som fanns innan pandemin. Kollektivtrafiknämnden behöver fortsätta utveckla verksamheten mot nya moderna lösningar som är anpassade utifrån nya behov så att ett effektivt och hållbart transportsystem uppnås och en långsiktig hållbarhet säkras. Därför tillförs 470 miljoner kronor för att kunna återstarta kollektivtrafiken på nytt efter pandemin.

De pilotprojekt som sjösatts gällande flexibel landsbygdstrafik, så kallade plusresor och flexibla nattstopp ska fortsätta och utvecklas, särskilt med anledning av att resandet mer kommer återgå till ett mer normalt resande efter pandemin för att stärka landsbygdstrafiken och att öka tryggheten inom resandet.

Resenärerna i kollektivtrafiken ska kunna känna sig trygga under hela resans gång. De ska vara trygga med att tåg och bussar håller tidtabellen och att korrekt information om störningar ges. Resenärer, liksom personal, ska också vara säkra på att slippa hot och våld i kollektivtrafiken. Därför har en trygghetslinje inrättats på försök. Försöket ska utvärderas och beslut om fortsättningen fattas under planperioden.

En utredning ska också genomföras för att se över alternativa finansieringslösningar inom kollektivtrafiken för att kunna utöka utbudet. En möjlighet skulle kunna vara samarbete med större företag som ser ett behov av mer kollektivtrafik till sin personal.

Skånetrafiken har satsat stort på digitalisering under de senaste åren. Det är en utveckling som ska fortsätta. Det handlar om att främja nya tekniska lösningar i samarbete med de aktörer som finns på marknaden och är drivande i utvecklingen av framtidens kollektivtrafik. Ambitionsnivån ska fortsatt vara hög för såväl den allmänna som den särskilda kollektivtrafiken, allt för att ge resenärerna en så smidig resa som möjligt.

Mål och riktade uppdrag

Region Skånes övergripande mål, bättre liv och hälsa för fler, tillgänglighet och kvalitet, hållbar utveckling i hela Skåne, långsiktigt stark ekonomi samt attraktiv arbetsgivare och professionell verksamhet utgör mål för verksamheten. Kollektivtrafiknämnden ska arbeta utifrån dessa mål samt inriktning och uppdrag beskrivna i Region Skånes verksamhetsplan med budget. Nedan anges nya uppdrag med fokus på utveckling och förändring. All verksamhet ska i övrigt fortsatt bedrivas enligt tidigare uppdrag och/eller beslut samt styrande dokument såsom strategier och planer vilka

Uppdrag 2022

Det ska kännas tryggt att resa med Skånetrafiken. Pilot med trygghetslinje ska utvärderas.

Resenärerna ska få information om störningar (förseningar och oplanerade stopp) inom 5 minuter.

Öka den geografiska tillgängligheten för kollektivt resande på landsbygden. Pilot med plusresor och flexibla nattstopp ska utvärderas.

Antalet resor med Skånetrafiken ska öka, exempelvis se över alternativa finansieringslösningar inom kollektivtrafiken för att kunna utöka utbudet.

relaterar till de uppdrag, lagar, regler och policys som Region Skåne har att förhålla sig till.

Ekonomiska förutsättningar och regionbidrag 2022

Kollektivtrafiknämndens regionbidrag ökas med totalt 374,7 miljoner kronor och uppgår till 3 530,4 miljoner kronor. Utöver det allokeras Region Skånes andel av aviserat statsbidrag om 1 miljard kronor 2022 direkt till kollektivtrafiknämnden. Statsbidraget beräknas uppgå till cirka 160 miljoner kronor. Uppräkning med anledning av LPIK sker med 82,4 miljoner kronor. Nämnden åläggs ett generellt effektiviseringskrav på 1 procent vilket uppgår till 31,6 miljoner kronor. Nämnden tillförs ett ökat anslag på 310 miljoner kronor som kompensation för intäktsbortfall i kollektivtrafiken.

FOTO: © SKÅNETRAFIKEN

FOTO © SKÅNES DANSTEATER: VAR DAG/SØREN MEISNER

Kulturverksamhet

■ **Skåne har ett rikt kulturliv.** Det är viktigt att det finns ett utbud för alla att ta del av i Skåne som också håller hög kvalitet. En förutsättning för detta är att finns ett väl utbyggt nät av kulturinstitutioner, fria grupper, idéburna organisationer och andra kulturaktörer som representerar olika konstnärliga och kulturella former och uttryck. För att så många som möjligt av Skånes befolkning ska kunna ta del av vårt rika kulturliv är det viktigt att regionens olika delar arbetar tvärsektorielt tillsammans för att få ett kulturliv som hela Skåne kan ta del av.

På grund av pandemin har kulturverksamheter över hela Skåne tvingats ställa om sina verksamheter, vilket fått stora effekter på möjligheter att ta del av konst och kultur. Samtidigt har krisen medfört lärdomar och initiativ som med fördel kan tas in i det fortsatta kulturpolitiska utvecklings-

arbetet. En återhämtning och nystart för kulturlivet innebär också en möjlighet att tänka nytt och stimulera till ett mer hållbart kulturliv där kultur är en självklar kraft i samhällsbygget. Därför tilldelas 10 miljoner kronor till kulturnämnden för att stödja en nystart för det skånska kulturlivet.

En viktig målsättning ska vara att Skåne blir en förebild för goda förutsättningar för professionellt konstnärligt skapande. Stärkta villkor för dessa kulturutövare skapar en möjlighet för en hög kvalitet och konstnärlig frihet. En förutsättning för att villkoren ska bli bättre är tvärsektorielt samarbete och att kunskapen om kreativa näringar stärks.

Dialog och samarbete mellan kommunerna och Region Skåne är fortsatt viktigt för att alla invånare i hela Skåne ska kunna få del av vårt rika konst- och kulturliv. Det är tillsammans med kommunerna som hela kulturlivet ska bli en

naturlig del av samhällsplaneringen. I samspel mellan kommunala och regionala resurser skapas hållbara finansieringar av kultursektorn i Skånes alla delar. Samspelet mellan stat, region och kommuner behöver också utvecklas för att skapa förutsättningar för en hållbar finansiering av kultursektorn.

Kultur och hälsa är ett viktigt område för utveckling inom Region Skåne där det idag finns flera positiva exempel som redan finns i olika verksamheter. Det ska ske en utredning under 2022 för att utreda hur man inom kulturnämnden ska kunna stötta olika verksamheter inom Region Skåne med projektbidrag som är riktade till verksamheter inom hälso- och sjukvården. Det är viktigt med ett samlat ansvar kring dessa frågor och att få fler verksamheter inom Region Skåne att vara en del av kulturpolitiken.

För att stärka språk- och läsutveckling har sedan 2017 Bokstart varit i gång som ett samarbete mellan biblioteken och barnhälsovården med stöd av Statens kulturråd. För att säkra implementeringen av Bokstart i hela Skåne tilldelas 2 miljoner kronor till hälso- och sjukvårdsnämnden.

Mål och riktade uppdrag

Region Skånes övergripande mål, bättre liv och hälsa för fler, tillgänglighet och kvalitet, hållbar utveckling i hela Skåne, långsiktigt stark ekonomi samt attraktiv arbetsgivare och professionell verksamhet utgör mål för verksamheten. Kulturnämnden ska arbeta utifrån dessa mål samt inriktning och uppdrag beskrivna i Region Skånes verksamhetsplan med budget. Nedan anges nya uppdrag med fokus på utveckling och förändring. All verksamhet ska i övrigt fortsatt bedrivas enligt tidigare uppdrag och/eller beslut samt styrande dokument såsom strategier och planer vilka relaterar till de uppdrag, lagar, regler och policys som Region Skåne har att förhålla sig till.

Uppdrag 2022

Verka för ökad tvärssektoriell samverkan inom Region Skåne. Med särskilt fokus på gestaltad livsmiljö och samhällsplanering, kultur och hälsa, kreativa kulturnärings och regional biblioteksverksamhet.

Genomföra en utredning under 2022 för att utreda hur man inom kulturnämnden ska kunna stötta olika verksamheter inom Region Skåne med projektbidrag som är riktade till verksamheter inom hälso- och sjukvården.

Ekonomiska förutsättningar och regionbidrag 2022

Kulturnämndens regionbidrag ökas med totalt 15 miljoner kronor och uppgår till 339,3 miljoner kronor. Uppräkning med anledning av LPIK sker med 8,4 miljoner kronor. Nämnden åläggs ett generellt effektiviseringskrav på 1 procent som uppgår till 3,2 miljoner kronor. Därutöver tillförs nämnden ett ökat anslag på 10 miljoner kronor för uppstart kultur. Regionstyrelsen tillskjuts 8 miljoner kronor som där 7,5 miljoner ska gå till Malmö Opera och Musikteater AB och 0,5 miljoner kronor ska gå till Skånes Dansteater AB. Dessa bolag ska också kompenseras med LPIK när anslagen fördelas i regionstyrelsens internbudget.

FOTO © MALMÖ OPERA: SOUND OF MUSIC/EMMALISA PAULI

FOTO: © ISTOCK

Regional utveckling

■ Region Skåne har ett regionalt utvecklingsansvar.

Regionala utvecklingsnämnden ska vara en drivande aktör som verkar för en hållbar tillväxt och förbättrad produktivitet i ett sammanhållet Skåne. Uppdraget är att tillsammans med olika aktörer stödja den regionala utvecklingen inom områdena kompetensförsörjning, näringsliv, miljö, hälsa, infrastruktur och fysisk planering. Vikten av dessa uppgifter har stärkts av pandemin vilken har ökat behovet av samordning kring dessa frågor.

Skåne gick in i pandemin med flera utmaningar, inklu-

sive relativt sett låg produktivitet, högre arbetslöshet och en infrastruktur med stort investeringsbehov. Denna problematik fördjupades under pandemin. Många företag har drabbats, vilket får konsekvenser i form av arbetslöshet och lägre skatteintäkter. Därför stärks Region Skånes pågående arbete med ett tillväxtprogram för mindre, skånska företag som syftar till att öka deras hållbarhet, lönsamhet och konkurrenskraft.

Region Skåne är Skånes största arbetsgivare. Därför satsar Region Skåne på åtgärder som syftar till att öka matchningen

mellan kvalifikationer och arbetsmöjligheter och som syftar till att fler ska välja Region Skånes verksamheter som arbetsplats. Tillsammans med SKR har en överenskommelse för att stärka ersättningen till folkhögskolor tagits fram.

Pandemin fick betydande konsekvenser på den gemensamma arbetsmarknaden när Danmark valde att stänga gränsen mot Sverige. När Öresundsregionen nu öppnar upp igen måste Skånes roll som knutpunkt mellan Sverige och Europa stärkas. Detta behöver ske genom fortsatta satsningar på infrastruktur som binder ihop Öresundsregionen och gör denna mer attraktiv. Under 2021 när Region Skåne haft ordförandeskapet i Greater Copenhagen har detta varit en prioriterad uppgift. Därutöver kommer vi fortsätta att utveckla Greater Copenhagen som Nordens största arbetsmarknads- och utbildningsregion, samt arbeta tillsammans i Greater Copenhagen och i STRING för att möta klimathotet genom att bidra till att utveckla nya innovationer och att sprida dessa.

Skåne ska ligga i framkant inom grön omställning och elektrifiering. För att detta ska vara möjligt krävs en bättre elförsörjning, både genom lokal elproduktion av exempelvis biogas och el från norra Sverige. Vi prioriterar den gröna omställningen och skjuter därför till mer resurser till den effektkommission som initierats för att driva dessa frågor.

Hela Skåne ska digitaliseras. Under pandemin blev behovet av ett fungerande internet tydligt: skolgång, arbete och företagande är avhängigt detta. Delar av Skåne saknar tillfredsställande tillgång till uppkoppling eftersom utbyggnad av bredband inte skett. Bredbandsutbyggnaden är i grunden ett statligt ansvar – men eftersom staten inte avsatt tillräckliga medel skyndas utbyggnaden på genom att en regional pott avsätts för ett pilotprojekt.

Många har sökt sig till naturområden under pandemin. Antalet vandrare som nyttjat Skåneleden har ökat rejält. Vi tilldelar därför resurser till en upprustning av Skåneleden för att försäkra oss om att skåningarna kan stärka sin hälsa och njuta av den skånska naturen i många år framåt och att våra grönområden bevaras. Syftet är en generell upprustning av vandringslederna samt fler platser längs lederna där människor kan vila och umgås. Skåne fortsätter också att vara en av de regioner som satsar mest på cykelvägar inom ramen för den regionala infrastrukturplanen. Cykelvägar är en viktig del för att knyta ihop orter med infrastrukturknoder samt minska utsläppen i samband med resande.

Hälsans bestämningssfaktor finns till stor del utanför hälso- och sjukvården och det behövs därför breda hälsofrämjande insatser för att uppnå en god och jämlik befolkningshälsa. Regionala utvecklingsnämndens roll är att tillsammans med hälso- och sjukvårdsnämnden, hälso- och sjukvården, kommuner, lärosäten, den idéburna sektorn och näringslivet stödja utvecklingen av ett framtida hållbart hälsosystem. Den psykiska ohälsan bland barn och unga är särskilt oroande. 2 miljoner avsätts för Folkhälsoberedningens arbete för att främja psykisk hälsa hos barn och unga.

Mål och riktade uppdrag

Region Skånes övergripande mål, bättre liv och hälsa för fler, tillgänglighet och kvalitet, hållbar utveckling i hela Skåne, långsiktigt stark ekonomi samt attraktiv arbetsgivare och professionell verksamhet utgör mål för verksamheten. Regionala utvecklingsnämnden ska arbeta utifrån dessa mål samt inriktning och uppdrag beskrivna i Region Skånes verksamhetsplan med budget. Nedan anges nya uppdrag med fokus på utveckling och förändring. All verksamhet ska i övrigt fortsatt bedrivas enligt tidigare uppdrag och/eller beslut samt styrande dokument såsom strategier och planer vilka relaterar till de uppdrag, lagar, regler och policys som Region Skåne har att förhålla sig till.

Ekonomiska förutsättningar och regionbidrag 2022

Regionala utvecklingsnämndens regionbidrag ökas med totalt 50 miljoner kronor och uppgår till 268,8 miljoner kronor. Uppräkning med anledning av LPIK sker med 5,7 miljoner kronor. Nämnden åläggs ett generellt effektiviseringskrav på 1 procent som uppgår till 2,2 miljoner kronor. Därutöver tillförs nämnden ett ökat anslag i en halvårseffekt 2022 på 25 miljoner kronor för bredbandsutbyggnad. Ytterligare 25 miljoner kronor avsätts för 2023. Regionala utvecklingsnämnden tillskjuts också 6 miljoner kronor i ett näringslivspaket för ökad produktivitet, 6 miljoner kronor för hälso- och sjukvårdens kompetensförsörjning, 5 miljoner kronor för sommarjobb, 2,5 miljoner kronor för Skåneleden samt 2 miljoner kronor till folkhälsoberedningen för arbetet mot psykisk ohälsa.

Uppdrag 2022

Hela Skåne ska digitaliseras och bredbandsutbyggnaden fortsätta.

Rusta upp Skåneleden och fortsätta utveckla cykelvägar för att stärka hälsa och bevara grönområden.

Arbeta för ökad psykisk hälsa bland unga.

Öka matchningen mellan kvalifikationer och arbetsmöjligheter och som syftar till att fler ska välja Region Skånes verksamheter som arbetsplats.

Stärka Region Skånes pågående arbete med ett tillväxtprogram för mindre, skånska företag som syftar till att öka deras hållbarhet, lönsamhet och konkurrenskraft.

Verka för ett väldimensionerat utbildningssystem, medvetna och effektiva utbildningsval samt stärka ersättningen till folkhögskolor.

Ta fram skånsk regionplan.

Stöd och styrning för alla verksamheter

Robusta och säkra verksamheter

Region Skåne ansvarar för viktiga samhällsfunktioner som måste fungera under alla omständigheter. En god beredskap ökar förutsättningen för en god förmåga att hantera kriser, vilket i sin tur minskar risken för störningar som påverkar verksamheten. Med andra ord är krisberedskapsarbetet ett kostnadseffektivt sätt att bygga upp en trygg och leveranssäker verksamhet.

Covid-19 aktualiserade frågan om Region Skånes krisberedskapsförmåga. Region Skånes verksamheter har agerat och anpassat sig för att möta de utmaningar som smittspridningen inneburit, bland annat genom etableringen av ett tillfälligt beredskapslager för att säkra materialförsörjningen. De åtgärder som Region Skåne har vidtagit för att möta dessa utmaningar kommer i stor utsträckning att kvarstå under planperioden.

Regionfullmäktige fastställer varje mandatperiod en regional krisberedskaps- och kriskommunikationsplan baserad på en regional risk- och sårbarhetsanalys. I planen anges dels Region Skånes uppgifter och ansvar före, under och efter en kris, dels att Region Skånes verksamheter systematiskt ska arbeta med risk- och sårbarhetsarbete (SRSA). SRSA omfattar riskhantering, kontinuitetshandling, planarbete och erfarenhetsåterföring efter händelser samt utgör en samlad grund för Region Skånes risk- och sårbarhetsrapport till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), Socialstyrelsen och Länsstyrelsen.

Region Skåne ska säkerställa förmågan att kontinuerligt kunna tillhandahålla hälso- och sjukvård, kollektivtrafik samt i det regionala utvecklingsarbetet skapa förutsättningar för robusthet, redundans och resiliens i verksamheten. Säkerhetsarbetet i Region Skåne syftar till att skapa en trygg och säker miljö för patienter, besökare, resenärer och medarbetare. Genom det planerade ledningssystemet för säkerhet får Region Skåne en gemensam styrning av säkerhetsarbetet. Enligt Region Skånes riktlinjer för hot och våld ska samtliga verksamheter utarbeta lokala tillämpbara rutiner för att ha beredskap att hantera hot- och våldssituationer.

Informationssäkerhet är en strategiskt viktig fråga för Region Skåne. Invånarna ska vara förvissade om att den information de får från Region Skåne är tillgänglig och trovärdig samt att den information som invånarna delar med sig av om sig själva är i trygga händer.

Region Skånes fastigheter ska utmärkas av hög driftsäkerhet, vilket bland annat uppnås genom registrering, uppfölj-

ning och noggrann analys av oplanerade driftavbrott för att utifrån detta kunna genomföra förbättringar. Likaså ska regionens IT-system vara robusta.

Region Skåne ska fortsatt arbeta för att säkerställa en förmåga att hantera olika samhällsstörningar. En viktig del är att säkerställa robusta upphandlingar för samhällsviktig och skyddsvärd verksamhet.

Regionservice och IT-stöd

Region Skånes serviceförvaltning har som målsättning att vara den bästa partnern för vården. Detta kräver att serviceverksamheten har god förståelse för vårdens behov på både kort och lång sikt. Arbetet med att identifiera och hitta lösningar på hur man kan frigöra tid för vårdpersonalen ska ske i nära dialog med vårdverksamheten. Administration som inte tillför mervärde för organisationen ska tas bort, och nödvändig administration ska utformas så att den blir effektiv. Region Skånes service- och tjänsteleveranser ska fortsätta att utvecklas med fokus på hållbarhet, transparens och digitalisering.

Effektiv och hållbar fastighetsförvaltning

Region Skånes fastighetsförvaltning arbetar för att garantera hög kvalitet på fastigheter och lokaler, i syfte att bidra till ständigt bättre förutsättningar att bedriva vård, trafik och utveckling i Skåne. Servicenämnden ska säkerställa att Region Skånes verksamheter har ändamålsenliga lokaler. Fastighetsförvaltning och externa förhyrningar ska ske med hänsyn till hållbarhet, transparens och god ekonomisk hushållning.

Regionfastigheter driver Region Skånes energiutveckling i enlighet med regionfullmäktiges och regionstyrelsens policyer och riktlinjer för energieffektiviseringar och miljöförbättrande åtgärder. Krav på energieffektiva lokaler ställs vid ny- och ombyggnationer samt i hyresavtal med externa fastighetsägare. Målet är att minska den totala energianvändningen för Region Skånes fastigheter. Region Skåne är en stor fastighetsägare. Det är av central betydelse att Region Skånes fastigheter och lokaler används så effektivt som möjligt.

Region Skåne ska vara ett föredöme vid byggnation vad gäller hållbart byggande, oavsett om det handlar om ny- eller ombyggnation. Det handlar bland annat om att vi ska se till att använda den senaste tekniken men också titta på möjligheterna att bygga koldioxidbindande.

Fysisk infrastruktur

Investeringar ska ske med utgångspunkt i framtida behov och arbetssätt. Förändringar i demografi, vårdens utveckling och förändrade arbetssätt kommer påverka förutsättningarna för och behovet av hälso- och sjukvård på olika platser. Planering och beslut av investeringar i infrastruktur ska därför utgå ifrån ett tydligt framtidsperspektiv.

Planering av lokaler och miljöer ska utgå ifrån patient-säkerhet, flödeseffektivitet samt kunskap och utveckling. Vårdmiljöerna ska vara hållbara och bidra till en positiv patientupplevelse och god arbetsmiljö.

Fastighetsutveckling pågår med omfattande byggprojekt vid flera sjukhus. Perioden är utmanande då verksamheterna ska tillgodose behoven av hälso- och sjukvård samtidigt som pågående projekt kan komma att försvåra förutsättningarna för att producera vård. För att klara omställningen och utvecklingen framöver krävs systematisk och målinriktad verksamhetsutveckling och koordinering av de många projekt och insatser som pågår.

Korreakta och kostnadseffektiva upphandlingar

Region Skånes upphandlingar ska bidra till att kvaliteten i verksamheten ökar och att kostnaderna sjunker. Upphandlingarna ska främja konkurrensen mellan olika aktörer på den fria marknaden. Region Skåne ska arbeta aktivt för att möjliggöra för små och medelstora företag samt idéburna organisationer att konkurrera om regionens avtal.

Region Skåne ska driva innovationsfrämjande inköpsarbete i syfte att klara av framtidens utmaningar och locka fram nya innovationer och lösningar på Region Skånes problem. Innovationsupphandlingar är ett viktigt verktyg för att premiera nytänkande, utveckling av varor och tjänster

till våra verksamheter. Ny smart teknik behövs för att skapa hållbara lösningar som på sikt även sänker Region Skånes kostnader.

Framsynt internt miljöarbete

Region Skånes verksamheter ska bidra till ett hållbart samhälle genom ett systematiskt arbete och konstruktiva lösningar för en ren miljö. Regionens verksamhet ska bedrivas klimatneutralt, fossilbränslefritt och klimat-anpassat.

Region Skånes mål att vara fossilbränslefritt gäller såväl fastighetsenergi som kollektivtrafik och egna transporter. Dessutom behöver tillämpningen av Region Skånes riktlinjer för möten och resor förbättras, så att både utsläppen och kostnaden för tjänsteresorna minskar. Koldioxidutsläppen från sjukvårdens användning av förbrukningsmaterial ska minska. Förutsättningar för fler cirkulära flöden ska utarbetas för att stärka miljöarbetet.

Arbetet med att minska användningen av miljö- och hälsofarliga ämnen ska fortsätta genom att förbrukningsmaterial, kemikalier och varor som innehåller ämnen med sådana egenskaper ska undvikas vid upphandling och inköp i den mån det går för att verksamheten ska kunna utföra sin kärnverksamhet. Vid om- och nybyggnationer ska kemiska produkter och byggnadsmaterial som innehåller ämnen med miljö- och hälsofarliga egenskaper minska och om möjligt helt undvikas.

Mängden avfall, framför allt det brännbara och smittförande, behöver minska. Detta kräver ett förebyggande arbete genom miljömässiga och ekonomiskt hållbara avvägningar, med ett livscykelperspektiv – från produktval och upphandling till användning och resthantering.

Ett arbete med att ta fram ett nytt miljöprogram pågår. Det nya programmet kommer att gälla från och med 2022. Som ett led i att underlätta genomförandet av det nya miljöprogrammet samt arbeta med hållbarhetsfrågorna på en koncernövergripande nivå är avsikten att det inrättas en hållbarhetschef med ansvar för dessa frågor.

Sjukvårdens miljöpåverkan

Sjukvården har historiskt haft en stor miljöpåverkan, inte minst genom de stora mängder engångsartiklar, engångsplast och kemikalier som används. För att bidra till klimatomställningen så är det viktigt att inom egen såväl som extern regi, jobba aktivt med att belysa dessa frågor samt hitta fler hållbara produkter och nya arbetssätt för att minska materialförbrukningens miljö- och klimatpåverkan. Inom Region Skåne används, framför allt inom vården, en mängd produkter som av sanitetsskäl är skyddade av eller förpackade i plast. Vården använder också mycket engångsmaterial och förbrukningsvaror, både vad gäller skyddskläder, operationsprodukter och annat material.

Arbetet med att fasa ut fossila plaster i Region Skånes verksamheter ska fortsätta. Mikroplaster har en stor påverkan på vår miljö, framför allt i våra hav och de marina ekosystemen. Det är viktigt att även Region Skåne bidrar till att minska spridningen av mikroplaster då dessa förekommer i våra verksamheter genom till exempel städartiklar. Läkemedelsanvändningen i Region Skåne har också en stor påverkan inte minst om läkemedel inte används enligt ordination eller kasseras på ett felaktigt sätt. Att ta hand om oanvända läkemedel på rätt sätt och även minska läkemedelskassationen är därför viktigt.

Stärkt arbete för lika rättigheter och möjligheter

Likarättsarbetet är en angelägenhet för alla och kopplat till Region Skåne som en attraktiv arbetsgivare. Ett aktivt arbete för lika rättigheter och möjligheter gagnar medarbetare, patienter, resenärer och samarbetspartners. Likarättsarbetet ska bedrivas fortlöpande för att säkerställa ett bemötande med omtanke och respekt där alla är välkomna.

Förtroendefrågan är central för arbetet vad gäller övergripande personalpolitiska frågor och frågor som rör jämställdhet, jämlikhet och antidiskriminering. Målsättningen i Region Skånes policy Lika rättigheter och möjligheter ska uppnås, det vill säga att verka för att våra kunder, patienter och medarbetare ska kunna åtnjuta och utöva sina mänskliga och demokratiska rättigheter, ha jämlika levnadsvillkor och kunna delta fullt ut i samhället.

Attraktiv arbetsgivare, professionell verksamhet

Goda arbetsvillkor

Region Skånes attraktivitet som arbetsgivare ska stärkas

Region Skånes attraktivitet som arbetsgivare har avgörande betydelse för att möta behovet av kompetens idag och framöver. Som en av Sveriges största arbetsgivare erbjuder Region Skåne många olika yrken, möjligheter till specialisering och karriärmöjligheter.

Region Skåne ska vara en attraktiv arbetsgivare och erbjuda hälsofrämjande arbetsplatser, goda möjligheter till utveckling för medarbetarna och ledare som upprätthåller ett närvarande ledarskap och aktivt arbetar för jämställda arbetsplatser. För att intensifiera och säkerställa detta arbete ska Region Skåne ta fram och implementera strategier för att skapa jämställda arbetsplatser.

Region Skånes arbetsplatser ska vara trygga och säkra för såväl medarbetare som alla som befinner sig i någon av Region Skånes verksamheter. Stärkt medarbetarskap handlar om att få möjlighet till inflytande och delaktighet men också att känna tillit och ta ansvar för arbetsklimat, verksamhetens utveckling och ständiga förbättringar. Som stöd i arbetet utvecklas personalidén till en medarbetaridé. Medarbetaridén beskriver hur man som medarbetare bidrar till livskvalitet för invånarna, förväntas agera och tillsammans bidrar till en attraktiv och hållbar arbetsplats.

Uppföljning sker bland annat genom en årlig medarbetarenkät där målet är att index på Hållbart medarbetarengagemang (HME) ska öka. Men uppföljning sker också genom avgångsenkät, för medarbetare som avslutat sin anställning eller bytt arbetsplats i Region Skåne, i vilken antalet medarbetare som rekommenderar andra att arbeta i Region Skåne ska öka.

Region Skåne ska erbjuda trygga anställningar, heltidsjänst ska vara norm och deltid ska ses som en möjlighet om medarbetaren så önskar.

Friskvårdsbidraget höjdes med 1 000 kronor till 3 000 kronor per år för alla månadsanställda i Region Skåne från och med år 2021. För att underlätta för chefer och medarbetare att ansöka om friskvårdsbidrag har administration och ekonomisk modell för friskvårdsbidraget setts över och en ny förändrad, förenklad och digitaliserad modell för friskvårdsbidrag kommer att införas från årsskiftet. Förändringen innebär även att medarbetare i Region Skåne får full ersättning för friskvårdskostnader upp till 3 000 kronor

per år och medarbetare. Tillämpningsanvisningar för nya rutiner i samband med förändringen ska tas fram.

Utveckla arbetet för en god och hälsofrämjande arbetsmiljö

Region Skåne ska erbjuda en hälsofrämjande, utvecklande arbetsmiljö med goda förutsättningar att göra skillnad varje dag. Region Skåne måste kunna konkurrera med andra arbetsgivare om medarbetare. En viktig del i detta är att erbjuda ett hållbart arbetsliv. Utöver ett antal lokala initiativ i verksamheternas arbete med att främja hälsa och att förebygga ohälsa bedrivs ett aktivt regionalt arbete.

En handlingsplan är sammanställd i den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Handlingsplanen är framtagen utifrån den årliga uppföljningens resultat och syftar till att öka kunskaperna i arbetsmiljö för chefer som fördelats arbetsmiljöuppgifter. Handlingsplanen syftar även till att säkerställa ett digitalt verktyg för uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet på samtliga arbetsplatser i Region Skåne. Den sammantagna avsikten med handlingsplanens aktiviteter är att skapa hälsofrämjande arbetsplatser och förebygga ohälsa genom ett systematiskt förebyggande arbetsmiljöarbete. För att lyckas med detta ska Region Skåne verka för att ge sina chefer goda förutsättningar för att arbeta med arbetsmiljö, och därmed skapa en hälsofrämjande arbetsplats och ett hållbart arbetsliv.

Att arbeta hälsofrämjande för att förebygga sjukfrånvaro är lika viktigt som att tidigt och med rätt insatser agera mot ohälsa. Den regionala rehabiliteringsprocessen kommer att revideras i led med de förändringar som tillkommit genom föreskriften Arbetsanpassning. Sjukfrånvaron följs upp och analyseras noggrant, inte minst utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Utifrån analyserna kommer olika insatser att sättas in för att minska sjukfrånvaron. Rehabiliteringsprocessen bygger på god samverkan mellan olika aktörer.

Arbetet med att förenkla och tydliggöra Regions Skånes hälsofrämjande policy och insatser för det hälsofrämjande arbetet pågår och följs upp i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Region Skåne har som Skånes största arbetsgivare ett ansvar för att alla bemöts med omtanke och respekt. Men också att bidra till de nationella målen om att anställa personer som står långt från arbetsmarknaden och att aktivt arbeta med att arbetsplatserna anpassas så att personer med funktionsvariation ska kunna arbeta på lika villkor. Vi har

FOTO: © LINA LAGERSTRÖM

ett ansvar för diskriminering som också sker från brukare/patienter mot medarbetarna. En handlingsplan för att motverka och hantera detta ska tas fram under 2022.

Konkurrenskraftiga anställnings- och lönevillkor

De centrala kollektivavtalen innehåller konkurrenskraftiga anställningsvillkor som möjliggör en god kompetensförsörjning. I Region Skåne ska osakliga löneskillnader inte förekomma. Genom tillämpning av regiongemensamma principer och arbets sätt för lönesättning säkerställer vi att Region Skåne erbjuder lika förmåner och villkor för alla medarbetare som arbetar inom samma verksamhet, oavsett arbetsplats.

Kompetensutveckling och vidareutbildning

Utvecklings- och karriärmöjligheter ska ytterligare tydliggöras. Utveckling av kompetenshanteringsverktyg är ett sätt att tydliggöra möjligheterna för såväl chefer som medarbetare. Särskilt fokus sätts på hållbart ledarskap och chefers organisatoriska förutsättningar. Insatser är exempelvis att utveckla process för framtida chefer, fortsätta uppstartat program för framtida chefer utifrån ett mångfaldsperspektiv med särskilt fokus på yngre och kompetensutveckling i förändringsledning som är en kritisk framgångsfaktor för att hantera den förändring som exempelvis nya digitala arbets sätt innebär.

Chef- och ledarskap är en nyckelkompetens för att utveckla välfärden genom ökad kvalitet, bättre resursutnyttjande, nytänkande och ständigt förbättringsarbete. Med ett lyssnande, närvarande ledarskap skapas delaktighet och mod att påverka verksamhetens utveckling och resultat. Chefer med tydliga uppdrag, realistiska villkor och rätt kompetens för sitt chefsuppdrag är en förutsättning för välfungerande verksamheter som når sina mål och där medarbetarna är nöjda. Utvecklingsinsatser inom chefs- och ledarutveckling utgår från Region Skånes chefs- och ledarkriterier som också används som grund vid rekrytering av nya chefer. I syfte att öka attraktiviteten inrättas en ledarskapsakademi som en del av en regional satsning för framtidens ledar- och medarbetarskap.

Skåne behöver fler specialistutbildade sjuksköterskor. Bristituationen är generell men särskilt svår vad gäller operations-, anesthesi-, intensivvårds- och ambulanssjuksköterskor. Möjligheten att vidareutbilda sig till specialist-sjuksköterska med bibehållen grundlön är ett sätt att stärka attraktiviteten. Samtidigt förstärks kompetensen i Region Skåne om de som vidareutbildar sig skriver examensarbeten inom ramen för regionens verksamhet.

Det *Kliniska basåret* syftar till att stötta övergången från studerande till yrkesverksam sjuksköterska. Detta görs genom klinisk fördjupning och förankring av teoretiska och kliniska färdigheter, samverkan och utbyte med andra samt genom

att vara en arena för reflektion. Det är många som påbörjar basåret, men insatser behövs för att få fler att fullfölja hela programmet.

Arbetet med rätt använd kompetens innebär en utveckling av rollen för undersköterskor, skötare och barnskötare. Utbildningssatsningar, anpassade efter de behov som verksamheten ställer idag och framöver, ska fortsätta. För att möta den förändrade yrkesrollen som medicinska sekreterare står inför och för att möta verksamheternas behov ska fortsatta kompetensutvecklingsinsatser genomföras.

Det råder brist på specialistläkare inom ett antal områden. Fortsatt prioritering av ST-utrymmen till specialiteter med risk för brist kommer att behövas. Satsningen på akutläkarspecialiteten ska fullföljas enligt beslutad plan för 2015–2025. Bastjänstgöring för läkare (BT) infördes från den 1 juli 2021. Eftersom de första studenterna på den nya sexåriga läkarutbildningen, som blir legitimationsgrundande, börjat under 2021 kommer BT till en början vara för läkare med utbildning utanför Sverige. Allmän-tjänstgöring (AT) och bastjänstgöring kommer att behöva löpa parallellt under flera år framöver innan AT kan fasas ut helt.

Region Skåne behöver verka för att säkerställa en långsiktig kompetensförsörjning avseende AT-, BT- samt ST-läkare. Därför avsätts 38,9 miljoner kronor för att säkerställa regionens långvariga kompetensförsörjning.

En viktig del är också att kunna erbjuda en kombinerad tjänstgöring för läkare inom Region Skåne. På så sätt säkerställer man att specialistkompetens även kan finnas på de mindre sjukhusen och inom primärvården.

Kopplat till kompetensutveckling för medarbetare i Region Skåne har regionala utvecklingsnämnden fått ett uppdrag att tillsammans med andra aktörer gemensamt ansvara för att möjliggöra bättre karriärmöjligheter. Regionala utvecklingsnämnden får också ett uppdrag att utforma ett system för feriearbeten för ungdomar i Skåne. För det tillskjuts fem miljoner till finansiering och anställning av ett visst antal feriearbeten.

Rätt bemanning och utvecklade arbetsätt

Rätt använd kompetens (Rak) är en nödvändighet. Genom att säkerställa att medarbetarnas kompetenser och tid används på rätt sätt och utifrån verksamhetens behov kan vi bidra till både en bättre arbetsmiljö och en effektivare verksamhet. Region Skåne ska därför utreda hur verksamheterna i vården kan minimera överrapportering, detaljstyrning och remisshantering som inte tillför positivt mervärde för skånska patienter, utan enbart stjälar tid från personalen. Arbetet med Rak kan även innebära uppgiftsväxling mellan yrkeskategorier och införandet av nya kompetenser. Detta kan frigöra tid för patientarbete genom att administration och vårdnära service kan göras av annan personal än vårdpersonalen. Det pågående pilotprojektet med vårdnära servicemedarbetare mellan Lasarettet i Ystad och servicenämnden ska därför fullföljas. I budgeten satsas därför

4 miljoner för att finansiera pilotprojektet under 2022. En grundlig utvärdering ska därefter göras.

En viktig del i Region Skånes attraktivitet som arbetsgivare är att tillhandahålla ändamålsenliga IT-stödsystem. För att förenkla för chefer och medarbetare är utveckling av regiongemensamma arbetsätt och IT-stödsystem inom HR prioriterat. Särskilt angeläget är pågående projekt för ett regiongemensamt IT-stöd och arbetsätt för verksamhetsanpassad schemaläggning och bemanning. För att förenkla för chefer och medarbetare behövs fortsatta utveckling av stödsystem inom HR-området. Förbättrings- och förenklingsarbetet måste stärkas för att inhämta och tillvarata förslag till förbättringar från verksamheterna. Det löneadministrativa arbetet ska upplevas enklare för chefer genom att ett professionellt personaladministrativt stöd säkras till cheferna.

Hållbar och långsiktig kompetensförsörjning

Kompetensförsörjningen är en av Region Skånes stora utmaningar. En genomtänkt strategisk kompetensförsörjning är en förutsättning för att klara framtidens uppdrag. Bedömningen är att dagens och framtidens utbildningsvolymer inte kommer räcka till för att säkerställa tillgången på rätt kompetens. Förändringar behövs av såväl arbetsätt som kompetensstruktur för att möta kompetensförsörjningsutmaningen.

Region Skåne uppdaterar årligen en kompetensförsörjningsplan. Parallellt arbetar förvaltningarna med lokala kompetensförsörjningsplaner. För att säkra den framtida kompetensförsörjningen behövs många olika insatser och i Region Skånes kompetensförsörjningsplan används tio strategier för kompetensförsörjning.

Strategierna tydliggör behovet av insatser, och de många insatser som krävs för att möta utmaningen. Insatser som

FOTO: © EVELINA ANDRÉN

FOTO: © FOLKTANDVÅRDEN SKÅNE

redan är igångsatta ska fortsätta och utvecklas. Bland dessa kan nämnas bibehållen lön vid utbildning till specialistsjuksköterska, kompetensutveckling för undersköterskor, fortsatt satsning på rekrytering av personer med funktionsnedsättning, insatser för att bättre tillvarata äldre medarbetares kompetens, kliniskt basär för sjuksköterskor samt handledarutbildningar.

Ytterligare en viktig del i kompetensförsörjningen är att visa på möjligheterna till utveckling och karriär genom kompetensutveckling som breddar, höjer eller på annat sätt utvecklar medarbetarna, och på så sätt gör att dagens och framtidens medarbetare önskar stanna i Region Skåne. Kompetensutveckling och lärande sker kopplat till verksamhetens mål och tydliggörs i medarbetarnas individuella utvecklingsplaner. Medarbetare som väljer att utveckla sin kompetens ska få möjlighet till utökade ansvarsområden. De kompetensstegar som arbetets fram ska implementeras. Ett fortsatt arbete med kompetensstegar ska tydliggöra befintlig kompetens och framtida kompetensbehov, både i verksamheterna och för den enskilde medarbetaren.

Det finns en stor potential i att ta tillvara kompetensen hos redan utbildade personer som kommer till Sverige från andra länder. Genom att stödja och korta vägen till den skånska arbetsmarknaden, samordna introduktion och den komplettering som krävs för att erhålla svensk legitimation och ge möjlighet att träna svenska språket i hälso- och sjukvårdsmiljö har Region Skåne knutit till sig värdefull kompetens såsom läkare, sjuksköterskor och undersköterskor. Arbetssätt och struktur för att ta emot personer med utbildning från andra länder behöver fortsatt utvecklas. För att ytterligare kraftsamla kring frågan har ett uppdrag kring internationell rekrytering getts till Skånes universitetssjukvård (Sus). Uppdraget innebär ett samlat regionalt ansvar avseende internationell rekrytering.

Region Skåne kan genom sitt omfattande utbildningsuppdrag ge en bra praktik, utbildningsperiod och handledning av hög kvalitet, och på detta sätt få goda förutsättningar att rekrytera framtida medarbetare med rätt kompetens. Region Skåne ska stärka sitt arbete med att vara en attraktiv arbetsgivare. För att göra detta ska möjligheten till att inrätta karriärtjänster på ett regionövergripande sätt utredas. Dialogen med de skånska lärosätena, övriga utbildningsanordnare och myndigheter behöver fortsatt stärkas för att tydliggöra behovet av utbildningsplatser.

Region Skåne ska arbeta för att äldre medarbetare i större utsträckning ges förutsättningar att fortsatt bidra med sin kompetens. Äldre medarbetare ska också ges möjlighet till ett hållbart arbetsliv, en arbetsmiljö som gör det möjligt att vara kvar samt möjlighet till en ny roll som handledare eller coach för yngre medarbetare. Region Skåne ska stärka arbetet med att attrahera unga till framtida arbete i Region Skånes verksamheter. Prao erbjuds redan på flera sjukhus och det planeras för ett införande i hela regionen i nära samarbete med intresserade kommuner.

Region Skåne har som uttalad målsättning att bli oberoende av inhyrd personal från bemanningsföretag, som i ett led i ökad kontinuitet och säkerhet för patienten, en bättre arbetsmiljö för medarbetarna och ett säkrat utbildningsuppdrag. Insatser ska fortsatt göras för att nå målsättningen.

De mindre skånska sjukhusen fyller en viktig roll i introduktionen av nyutbildade och nyanställda inom Region Skåne. Därför ska det utredas hur denna kan stärkas ytterligare som ett led i att ge medarbetarna en ännu bättre introduktion.

Under året ska en utredning tillsättas för att se hur vi kan öppna upp primärvården för fler specialistkompetenser men även tjänstgöringsformer för att möjliggöra än mer vård på primärvårdsnivå.

Ekonomi

■ **En långsiktigt stark ekonomi är en förutsättning** för att trygga verksamheten och därmed ge regioninvånarna en god service i form av säker och lättillgänglig hälso- och sjukvård samt kollektivtrafik. Regionfullmäktige antar i verksamhetsplaner och budgetar riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Huvudbudskapet i riktlinjerna är att Region Skånes finansiella ställning ska stärkas och att skattemedlen ska användas effektivt.

Finansiella mål

Det är nödvändigt att ha en ekonomi i balans, att leva upp till det lagstadgade balanskravet som innebär att intäkterna överstiger kostnaderna. Det omvända förhållandet leder annars till att kommande generationer får betala för dagens överkonsumtion. Regionfullmäktige föreslås fatta beslut om nedanstående finansiella mål som leder till att Region Skånes finansiella ställning stärks. Det krävs full acceptans och strikt följsamhet till de finansiella målen för att nå god ekonomisk hushållning.

Resultatmål

Region Skånes resultat ska över en rullande femårsperiod uppgå till minst två procent av de samlade intäkterna från skatt, kommunalekonomisk utjämning och generella statliga bidrag. Resultatet ska också årligen uppfylla det lagstadgade balanskravet.

Ett överskott är nödvändigt av flera olika skäl. Region Skåne står inför ett investeringsbehov i mångmiljardklassen de kommande åren, framför allt i sjukhusbyggnader. Investeringsutgifterna är vida större än avskrivningsnivåerna. Utan ett positivt resultat måste stora delar av investeringarna lånefinansieras, vilket i längden leder till att räntekostnaderna undantränger utrymme för kärnverksamheten.

Ett annat skäl är att ha möjlighet att parera för förändringar i sysselsättning, skatteunderlag och utjämningsystem. Just för att kunna möta oväntade händelser eller sämre tider, utan att behöva göra drastiska nedskärningar i verksamheten, krävs en buffert i form av ett resultatöverskott.

Finansieringsmål

Investeringar ska så långt möjligt finansieras med egna medel. Upplåning kan användas för att delfinansiera större investeringsprojekt. Under 2022 bör självfinansieringsgraden (årets resultat och avskrivningar i förhållande till investeringsbelopp) uppgå till minst 50 procent för att inte äventyra skuldsättningsmålet.

Skuldsättningsmål

Region Skånes externa räntebärande nettolåneskuld får högst uppgå till 25 procent av de samlade intäkterna från skatt, kommunalekonomisk utjämning och generella statliga bidrag.

Lånefinansiering till drift och ersättningsinvesteringar är inte tillåtet av ovan nämnda skäl. Däremot har Region Skåne tagit stora investeringsbeslut, som innebär att sjukhusbyggnaderna i Helsingborg, Malmö och Lund ska moderniseras och förnyas. Investeringarna på dessa tre orter kommer att uppgå till betydande summor under de kommande sju åren. Till detta kommer även andra stora investeringar. Dessa investeringar kan inte genomföras med egna medel utan delfinansiering via upplåning måste tillgripas.

Den kommande planperioden 2022–2024 kommer innebära de högsta investeringsnivåerna i Region Skånes historia då flera av de pågående strategiska investeringarna, (över 100 miljoner kronor), är i full produktion. Sammanlagt avsätts 16 miljarder kronor under treårsperioden med investeringsnivåer väl över 5 miljarder per år. Dessa investeringsnivåer beror på de beslut som fattats den senaste 10-årsperioden om flera mycket stora investeringar.

För att kunna finansiera dessa kommer låneskulden att öka med drygt 45 procent under kommande treårsperiod, vilket påverkar skuldsättningsmålet som riskerar att överstigas under planperioden. Vid en nettoskuld över 25 procentnivån riskeras nedgradering i den del av ratingbeslutet som rör låneskuld. Ett sämre ratingbetyg resulterar automatiskt i sämre lånevillkor för Region Skåne och därmed ökade kostnader.

Det finansiella resultatmålet är minst 2 procent av de samlade intäkterna vilket föreliggande budget uppnår för hela planperioden.

Ekonomiska förutsättningar för planperioden

Efter den svaga konjunkturvecklingen främst första halvåret 2020, som pandemin utlöste, har nu ekonomin rekylerat upp starkt. Ännu är resursutnyttjandet lågt men ekonomin har snabbt distanserat sig från bottenpunkten 2020 och lågkonjunkturen blir med tiden mindre djup. Antalet sysselsatta ökar och fler av de sysselsatta arbetar (när frånvaron sjunker) samtidigt som den arbetade tiden per person tydligt stiger. I regeringens huvudscenario över den samhällsekonomiska utvecklingen finns följande sammanfattande punkter:

- En fortsatt snabb återhämtning för BNP och antalet arbetade timmar antas ske 2021 och 2022, men ”lågkonjunkturen” dröjer ändå kvar till 2022 på arbetsmarknaden (sysselsättningsgapet är då ännu negativt).
- Andelen arbetslösa fortsätter att stiga 2021 men minskar 2022 och 2023; den beräknas uppgå till 7 procent av arbetskraften 2023 och 2024.
- Det finansiella sparandet i offentliga sektorn beräknas fortsatt att visa ett underskott i år. Detta negativa sparande ligger i huvudsak i staten (-2,5 procent av BNP). Trots de betydande förslag som presenteras i budgetpropositionen (vilka höjer de offentliga utgifterna och sänker inkomsterna 2022) minskar sparandeunderskottet nästa år. Samma utveckling antas åren 2023–2024 och den offentliga skuldkvoten sjunker därför årligen i regeringens beräkningar. I hög grad följer denna kalkylerade utveckling av ett antagande om att ingen ytterligare, förutom vad som aviseras i budgetproposition 2022, finanspolitik tillkommer. Därmed blir uppräknningen av delar av de offentliga utgifterna låg – framförallt lägre än ökningen av de beräknade inkomsterna för den offentliga sektorn (vilka baseras på den ekonomiska utvecklingen).

Jämfört med de beräkningar som låg till grund för 2021 års ekonomiska vårproposition räknar regeringen nu med en högre tillväxt 2021 för såväl BNP som antalet arbetade timmar. Medan ökningen av antalet arbetade timmar är uppreviderad även 2022 är BNP-tillväxten nedreviderad detta år. Andelen arbetslösa är marginellt uppreviderad i år men därefter densamma som i prognosen för vårpropositionen. Generellt är prognoserna för löner och konsumentpriser något uppreviderade, såväl i år som åren därefter.

Regeringens skatteunderlagsprognos

I den skatteunderlagsprognos som regeringen presenterar ökar skatteunderlaget med 16,7 procent på fem år, något mindre än Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) prognos från augusti. Skatteunderlagsprognosen från regeringen visar starkare utveckling i närtid men lite svagare på längre sikt. SKR prognosticerar en lägre tillväxt av lönesumman men större inkomster av övriga poster, och sammanlagt en något större uppgång för skatteunderlaget (till 2024), jämfört med regeringen.

Regeringens prognos på skatteunderlaget är uppreviderad jämfört med 2021 års vårproposition. Det bedöms nu sammanlagt bli 0,5 procentenheter högre. Lönesumman är uppreviderad med runt 3 procentenheter samtidigt som övriga posten är nedreviderade.

Regeringen föreslår att skattereduktionerna för förvärvsinkomster och för sjuk- och aktivitetsersättning förstärks samt en ny skattereduktion för avgift till arbetslöshetskassa. Eftersom dessa skattelättnader har formen av skattereduktion påverkar de inte det kommunala skatteunderlaget.

Däremot har en rad beloppsmässigt små förslag viss men ganska marginell påverkan på skatteunderlaget; dessa inbegriper: 1) skattelättnad för cykelförmån, 2) förenklade regler om tjänsteställe, 3) skattefri ersättning vid tillfälliga anställningar liksom 4) lättnader i reglerna om beskattningen av personaloptioner.

Sveriges Kommuner och Regioners skatteunderlagsprognos

SKR:s skatteunderlagsprognos vilar på ett medelfristigt scenario fram till 2024 där svensk ekonomi når normalkonjunktur mot slutet av 2023. I år återhämtar sig såväl BNP och arbetade timmar starkt, men även 2022 räknar man med hög tillväxt. Förra året bedömer SKR att skatteunderlaget ökade med 2,1 procent (utifrån preliminär statistik från augusti). Detta är en fortsatt inbromsning jämfört med 2018 och 2019. De olika krisåtgärderna 2020 mildrade samtidigt effekten av de svaga löneinkomsterna och motverkade ett än svagare skatteunderlag. Prognosen för 2021–2022 visar en betydligt högre skatteunderlagstillväxt än de föregående åren. Utvecklingen vilar på den pågående konjunkturuppgången, vilken beräknas fortsätta också 2022. Samtidigt ligger dessa ”starka år” i linje med genomsnittet för de sista 10 åren. Flera viktiga faktorer skiljer sig dock åt mellan historiken och den medelfristiga analysen över kommande år: bland annat är demografin och därigenom arbetskraftutbudet inte lika gynnsamt framöver och en något lägre löneökningstakt antas vänta (än historiskt).

Under året minskar antalet personer med permitteringslön jämfört med 2020 (det vill säga löneutbetalningar utan motsvarande arbetsinsats) och sammantaget växer lönesumman med 4,1 procent i år. Samtidigt fortsätter inkomsterna från arbetslöshetsersättning öka med anledning av den tudelade arbetsmarknaden: hög arbetslöshet består och andelen långtidsarbetslösa har stigit markant. Trots ökande sysselsättning dröjer det till 2022 innan arbetslösheten börjar falla tillbaka.

Under 2022 är efterfråge- och jobbtillväxten fortsatt hög i ekonomin. Lönesumman fortsätter att växa stadigt, med drygt 4 procent. Arbetslösheten minskar men läget på arbetsmarknaden blir med tiden mer ansträngt. Samtidigt ökar pensionerna 2022 mer än i år, till följd av att inkomstindex stiger snabbare, vilket bidrar till skatteunderlagstillväxten. Däremot minskar ersättningarna från framförallt arbetslöshetsförsäkringen och i viss mån även sjukpenning. I det medelfristiga scenariot för 2023–2024 växer ekonomin ungefär med sin långsiktiga tillväxttakt. Det råder då konjunkturrell balans och arbetslösheten beräknas ligga omkring 8 procent. Reallöner och produktivitet, liksom skatteunderlaget följer då en trendmässig utveckling. Dessa ökningar är måttliga i ett historiskt perspektiv, inte minst då produktivitetstillväxten antas vara relativt svag framöver.

Ekonomiskt utgångsläge

Årsboks slutet 2020 visade ett ekonomiskt överskott på 958 miljoner kronor. Det var 58 miljoner kronor bättre än budget. Under 2020 var Region Skånes ekonomi starkt påverkad och belastad av pandemin. Arbetet med en höjd beredskap och omställning i verksamheten för att möta pandemin gjorde att kostnaderna steg kraftigt.

Nettokostnadsutvecklingen är hittills under 2021 dämpad och ligger efter augusti månad på 3,2 procent. Orsaken är främst höga nivåer av statsbidrag kopplat till vaccinering och testning snarare än lägre kostnadsökningstakt. Bruttokostnaderna har hittills under 2021 stigit med 2,3 procent mer än det utrymme som finns i budget. En förklaring är att ekonomin givetvis är påverkad av covid-19 även 2021 på liknande sätt som 2020. Verksamhetens bedömda merkostnader för covid-19 under första halvåret 2021 uppgår till 755 miljoner kronor vilket motsvarar kostnadsökningen utöver budget.

Regeringens budgetproposition för 2022 innehåller drygt 500 miljoner kronor mer till Region Skåne jämfört med de samlade anslagen/bidragen som finns i budgetpropositionen 2021, inkluderat ändringsbudgetar.

Kollektivtrafiknämnden är under 2021 fortsatt påverkade av covid-19 och belastas av intäktsbortfall. Efter kompensation via tilläggsbudget är prognosen -160 miljoner kronor. Regeringens budgetproposition för 2022 innehåller 1 000 miljoner kronor i ökat stöd till kollektivtrafiken och Region Skånes andel av detta beräknas till ca 160 miljoner kronor.

Region Skånes samlade prognos för 2021 uppgår till -2 419 miljoner kronor men innehåller två större poster av engångskaraktär som kan betraktas som jämförelsestörande, dock inte extraordinära eller möjliga att undanta vid balanskravsberäkning och krav på återställning av negativa resultat. Den ena posten är ändrade beräkningsantaganden för pensioner och ökning av den ekonomiska livslängden. Pensionsskulden ökar med 5,2 procent och värdesäkring av detta belastar utfallet 2021 med 1 805 miljoner kronor.

Den andra posten avser en nedskrivning av en förgävesinvestering på sjukhusområdet i Helsingborg och beloppet uppgår till 1 150 miljoner kronor. Prognostiserat resultat utan dessa båda poster är +536 miljoner kronor. Eftersom Region Skåne tillämpar fullfonderingsmodell vid redovisning av pensionskostnader måste resultatet i balanskravsberäkningen årligen justeras mot den lagstadgade blandmodellen. Detta har inneburit att regionen har negativa ackumulerade balanskravsresultat för åren 2018–2020 som enligt kommunallagen ska återställas inom tre år från bokslutstillfället och 2021 års prognos ökar därmed på detta återställningskrav ytterligare. För den del av det negativa resultatet som avser ändrade beräkningsantaganden för pensioner går det att resonera om synnerliga skäl att återställa på en längre tid än tre år. Utgångspunkten för att hantera denna fråga bör vara det övergripande kravet på god ekonomisk hushållning utifrån lokala förutsättningar. Mot bakgrund av detta behöver man analysera de långsiktiga

effekterna av förändringar av pensionsåtagandet och de finansiella krav som dessa förändringar innebär på kort och lång sikt. Däremot skulle en återställning över tre år i enlighet med kommunallagens krav kunna innebära en kraftig påverkan på förutsättningarna för verksamheten. Lagstiftarens intentioner torde inte ha varit att effekter av ändrade beräkningsgrunder för pensioner, ett åtagande på 20–30 år, ska återställas genom neddragningar i verksamheten under de tre första åren. Utifrån dessa förutsättningar kan det vara rimligt att återställa på en längre tid än tre år om bedömningen blir att verksamheten påverkas mera negativt vid återställning enligt lagens ursprungskrav.

För innevarande planperiod 2022–2024 uppgår återställningskravet till 2 865 miljoner kronor utan hänsyn till synnerliga skäl att återställa effekten av pensionsskuldökningen på längre tid än 3 år. Vid beslut om synnerliga skäl och exklusive pensionsskuldökningen uppgår återställningskravet till 1 115 miljoner kronor. Den återställningen klaras på 3 år inom ramen för det finansiella resultatmålet om två procent.

Intäktsutveckling

Skatteintäkter

I denna budget används SKR:s prognostiserade uppräkningsfaktorer för riket och Skåne avseende skatteunderlaget för perioden 2020–2024 (från augusti 2021). Den prognostiserade ökningen av skatteunderlaget för inkomståret 2020 uppgår till 2,1 procent i riket. Motsvarande prognos för Skåne är 0,8 procentenheter högre och medför att den relativa skattekraften ökar något detta enskilda år. För perioden 2021–2024 förväntas en ökning av skatteunderlaget i Skåne som ligger något över den redovisade ökningen för riket. Ökningen är dock inte tillräckligt stor för att påverka skattekraften i positiv riktning under dessa år. Medelskattekraften (skatteunderlaget per invånare i relation till riksgenomsnittet) har minskat med knappt 1 procentenhet från 2009 (93,7 procent) till 2021 (92,8 procent). Skattekraften i Skåne bedöms i slutet av planperioden ligga på 92,5 procent jämfört med medelskattekraften i riket.

I denna budget föreslås skattesatsen vara oförändrad, det vill säga uppgå till 11,18 kronor. Skatteintäkterna 2022 beräknas öka med 1 294 miljoner kronor eller med 3,8 procent jämfört med prognos 2021. 2023 ökar skatteintäkterna med 1 309 miljoner (3,7 procent) jämfört med 2022, och 2024 med 1 215 miljoner (3,3 procent). Skattesatsen på 11,18 kronor innebär att Region Skånes skattesats även i fortsättningen hör till de lägre i landet.

Kommunalekonomisk

utjämning och generella statliga bidrag

I regeringens budgetproposition för 2022 ökas anslaget för kommunalekonomisk utjämning permanent med 3 000 miljoner jämfört med budgetproposition och ändringsbudget 2021. Regionernas andel uppgår till 900 miljoner kronor och Region Skånes andel beräknas till 121 miljoner kronor.

Intäktsutveckling

	Bokslut 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Skattesats kronor per skattekrona	11,18	11,18	11,18	11,18	11,18
Skatteunderlagsutveckling i procent	3,0%	3,9%	3,8%	3,6%	3,2%
Skatteintäkter (miljoner kronor)	32 154	34 064	35 358	36 667	37 882
Inkomstutjämningsbidrag kronor per invånare	5 067	5 072	5 189	5 329	5 473
Kostnadsutjämningsavgift kronor per invånare	-342	-328	-326	-317	-306
Införandebidrag, kronor per invånare	201	0	0	0	0
Regleringsavgift/bidrag kronor per invånare	-239	693	542	201	86
Utjämnning (miljoner kronor)	6 453	7 551	7 561	7 346	7 454
Läkemedelsförmånen (miljoner kronor)	4 135	4 290	4 488	4 700	4 923
Bidrag för flyktingsituationen	79	0	0	0	0
Övriga generella statliga bidrag	1 348	800	937	0	0
Generella statliga bidrag (miljoner kronor)	5 562	5 090	5 425	4 700	4 923
SUMMA SKATT, UTJÄMNING OCH GENERELLA					
STATLIGA BIDRAG (miljoner kronor)	44 169	46 705	48 343	48 713	50 259
Intäktsökning jämfört med föregående år	4,5%	5,7%	3,5%	0,8%	3,2%

För att hälso- och sjukvården ska klara den nödvändiga återhämtningen och kunna hantera den uppskjutna vården och den covid-19-relaterade vården som utbrottet av pandemin inneburit föreslår regeringen ytterligare 2 miljarder kronor 2022. Region Skånes andel beräknas till 268 miljoner kronor.

Vidare föreslår regeringen ytterligare ett riktat tillskott till hälso- och sjukvården om 1 000 miljoner kronor där Region Skånes andel beräknas till 134 miljoner kronor.

Övriga generella statliga bidrag

Ersättningen till regioner enligt läkemedelsavtalet uppgår brutto till 33 444 miljoner kronor 2021. I budgeten för 2022 har Region Skåne antagit en ökning av bidraget med cirka 4,5 procent.

Ovanstående beräkningsförutsättningar för skatt, utjämnning och statsbidrag innebär att Region Skånes intäkter ökar med 1 638 miljoner kronor eller med 3,5 procent 2022 jämfört med prognosen för 2021.

Specialdestinerade statsbidrag

I regeringens höstproposition utökas några specialdestinerade statsbidrag men den sammantagna nivån motsvarar i stort sett 2021. I denna budget har bidragen 2022 räknats upp med cirka 30 miljoner kronor eller cirka 1,7 procent. En del bidrag till regionerna är för närvarande föremål för förhandlingar om uppgörelser mellan SKR och staten.

Riktade statliga medel till regionerna, enligt särskilda överenskommelser inom hälso- och sjukvården, ingår i den totala budgeterade finansieringen i skånsk hälso- och sjukvård. Detta innebär att styrelser och nämnder, inom givna ekonomiska ramar, åläggs att leva upp till de inriktningar och krav som ska uppfyllas för att Region Skåne ska tilldelas

sin andel av dessa statliga medel samt att följa upp insatser och effekter.

Kostnadsutveckling

I bokslutet för 2020 hade Region Skåne en kostnadsutveckling på 6,2 procent, vilket var 2,4 procentenheter högre än året innan. Kostnadsutvecklingen per invånare uppgick till 4,8 procent.

Pensionskostnader

Region Skåne tillämpar fullfonderingsmodell vid redovisning av pensionskostnaderna. Det innebär att hela pensionskulden, intjänad såväl före 1998 som från och med 1998, redovisas som en skuld i balansräkningen. Årets intjänade pension samt värdesäkringen av hela skulden redovisas som en kostnad i resultaträkningen. Fullfonderingsmodellen ger därmed en mer rättvisande bild av Region Skånes ekonomiska resultat och ställning. Nackdelen med fullfonderingsmodellen är att den är mer rörlig, vilket leder till större kostnadsförändringar mellan åren.

Pensionskostnaderna har ökat med 1 740 miljoner kronor eller 55 procent under åren 2019–2021 men i denna ökning ligger förändrades antagande om livslängd i riktlinjerna för beräkning av pensionsskuld, vilka beslutades 2021. Region Skånes pensionskostnader ökade med 1 805 miljoner kronor till följd av denna förändring och är en engångseffekt under 2021. Under kommande treårsperioden 2022–2024 beräknas pensionskostnaderna sjunka med drygt 1 000 miljoner kronor jämfört med 2021. Likviditetsbelastningen, pensionsavgifter och pensionsutbetalningar samt löneskatt, beräknas under perioden 2022–2024 öka med 12,4 procent eller cirka 306 miljoner kronor. Under samma period beräknas Region Skånes totala pensionsskuld öka från 36,3 miljarder kronor

Kostnadsutveckling

	Bokslut 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Nettokostnader (miljoner kronor)	42 181	46 765	46 515	46 680	48 118
Nettokostnadsutveckling ¹ (procent)	6,2%	10,9%	2,0%	0,4%	3,1%
Landstingsprisindex (LPIK) (procent)	0,8%	2,7%	2,2%	1,4%	2,8%
LPIK exklusive läkemedel (procent)	0,6%	3,2%	2,6%	1,7%	3,3%

1. Nettokostnadsutveckling 2022 är beräknad exklusive jämförelsestörande poster.

2021 till 39,2 miljarder 2024. Pensionsskulden kommer utifrån dagens nivå att öka med 37 procent i löpande pris fram till år 2045, medan den därefter minskar. Men det dröjer ytterligare cirka 40 år till innan skulden är helt avvecklad.

Fullfonderingsmodellen ger lägre kostnader än blandmodellen eftersom utbetalningarna av pension intjänad före 1998 är större än värdesäkring av denna skuld. Differensen mellan fullfonderingsmodell och blandmodell måste beaktas i Region Skånes balanskravsberäkning. Det framräknade balanskravsresultatet enligt fullfonderingsmodell ska justeras med ovanstående differens. Det innebär att det justerade resultatet enligt fullfonderingsmodell 2022 måste vara minst 621 miljoner före justering enligt blandmodell för att balanskravet ska uppnås.

Finansiella intäkter och kostnader

Det negativa finansnettot förväntas öka med 275 miljoner kronor under planperioden. Det är framför allt de finansiella kostnaderna på pensionsskulden som ökar på grund av förväntningar om en stigande inflation. Även räntekostnaderna för låneskulden ökar successivt under planperioden. Den fleråriga historiska perioden med låga marknadsräntor avspeglar sig nu i låneskuldens genomsnittsränta som successivt sjunkit för att 2021 ligga på nivån 0,55–0,60 procent. För 2022 förväntas den genomsnittliga räntan i skulden ligga kvar på samma nivå beräknat utifrån räntor på

befintlig skuld och ränteantaganden för nya lån som bygger på marknadens förväntningar av ränteutvecklingen. För planperioden väntas svagt stigande räntor som medför en ökning av genomsnittsräntan till 0,66 procent 2022 och 0,83 procent 2024. Finansnetto stiger därför 2022 framförallt beroende på en högre skuldsättning medan för 2023–2024 består ett högre finansnetto av en kombination av ökad skuldsättning och högre räntor. Från år 2022 till 2024 förväntas nästan en fördubbling av räntorna från 61 till 113 miljoner kronor. De finansiella intäkterna från likviditeten förväntas öka marginellt genom stigande räntor.

Övriga beräkningsförutsättningar

Enligt den senaste prognosen förväntas en årlig befolkningsökning i Skåne på cirka 0,7 procent de kommande åren. Antalet invånare används som en parameter vid beräkningarna i utjämningsystemet och för vissa statsbidrag.

Internräntan för 2022 är en procentenhet lägre än 2021 och uppgår till 1,0 procent. För Skånetrafiken förändras internräntan uppåt med 0,25 procentenheter från 0,75 procent för 2021 till 1,0 procent 2022. För Skånetrafiken har internräntan tidigare utgått från en något mer marknadsanpassad ränta och fastställts årsvis utifrån den förväntade genomsnittliga räntesatsen i Region Skånes låneportfölj. På grund av den senaste tidens låga räntor har den genomsnittliga bostadsobligationsräntan förändrats med mer än

Övriga beräkningsförutsättningar

	2020	2021	2022	2023	2024
Invånare per den 1 nov	1 388 910	1 399 000	1 409 086	1 418 923	1 428 661
Ökning (procent)	0,90	0,70	0,70	0,70	0,70
Internränta (procent)	2,00	2,00	1,00	1,00	1,00
Internränta, Skånetrafiken (procent)	1,25	1,25	1,00	1,00	1,00
Kreditivränta (procent)	1,00	1,00	0,75	0,75	0,75
Arbetsgivaravgifter (procent)¹					
Lagstadgade	31,42	31,42	31,42	31,42	31,42
Avtalsförsäkringar	0,13	0,13	0,13	0,13	0,13
Kollektivavtalad pension	15,55	15,51	15,47	15,23	15,02
SUMMA arbetsgivaravgifter (procent)	47,10	47,06	47,02	46,78	46,57

1. Arbetsgivaravgiften 2022 för personer födda 1997 och senare är preliminärt 37,14 %. För personer födda 1939–1956 preliminärt 15,81 % och för personer födda 1938 och tidigare preliminärt 0 %.

1 procent och justering görs därför så att samma räntesats gäller för Skånetrafiken som för övriga nämnder och styrelser.

Internräntan används för beräkning av kapitaltjänstkostnader och påverkar bland annat den interna hyresprissättningen. Det innebär att hyror, internpriser, med mera, är beräknade utifrån 1 procents internränta. Effekterna av ränteförändringen i budget 2022 jämfört med budget 2021 är föremål för tekniska justeringar av regionbidrag och omfattningen framgår av *bilaga 4b*.

Kreditivräntan används för att belasta investeringsprojekten under byggnads- och utrustningstiden. Räntesatsen motsvarar Region Skånes genomsnittliga ränta på den totala låneskulden.

Med nu kända fakta kommer den lagstadgade delen av arbetsgivaravgiften att vara oförändrad 2022. Premien för avtalsförsäkringarna beräknas till 0,13 procent av lönesumman, och för avtalspensioner är det kalkylerade pålägget preliminärt 15,47 procent. På grund av ovan redovisade förändringar av pensionskostnaderna kommer avgiften för kollektivavtalad pension att minska något under planperioden. Arbetsgivaravgifterna är lägre för personer födda 1997 och senare, samt för personer födda 1956 och tidigare. För anställda födda 1938 och tidigare utgår inga arbetsgivaravgifter.

Resultatbudget

Med ovanstående beräkningsförutsättningar och angiven utveckling av Region Skånes intäkter och kostnader summeras resultatbudgeten till 967 miljoner kronor 2022, 974 miljoner kronor 2023 och 1005 miljoner kronor 2024. Det budgeterade resultatet för 2022–2024 uppgår till 2 procent av de samlade intäkterna från skatt, utjämning och statsbidrag. Resultaten 2022–2024 uppfyller därmed det finansiella resultatmålet. Återställning av negativa resultat inom 3 år, exklusive effekten av förändrat livslängdsantagande för pensionsskultsberäkning, klaras inom planperioden.

Finansiering

Under 2021 prognostiseras ett negativt kassaflöde om 1 409 miljoner kronor, samt en upplåning om 2 566 miljoner kronor varav 1 246 avser refinansiering och 1 320 miljoner kronor nyupplåning. Nettolåneskulden förväntas öka med 2 684 miljoner kronor framförallt beroende på en stor investeringsverksamhet.

Under 2022 förväntas den räntebärande nettoskulden att öka med ytterligare 2 340 miljoner kronor. En fortsatt hög investeringsnivå är den främsta förklaringen till skuldökningen. En fortsatt hög investeringstakt under åren 2023–2024 om drygt 10 000 miljoner kronor medför att nettoskulden ökar med ytterligare 1 900 miljoner kronor, för att vid planperiodens slut uppgå till 13 418 miljoner kronor.

Då Region Skåne har 1 000 miljoner kronor i betalningsberedskap i form av egen likviditet blir följderna att den

externa låneskulden kommer att öka med 23 procent under 2022 från 10 065 till 12 370 miljoner kronor. Upplåning kommer att ske framför allt genom emissioner av obligationer med varierande löptider i kapitalmarknaden och eventuell upplåning från Europeiska Investeringsbanken i enlighet med regionfullmäktiges beslut om finansiell strategi. Därutöver förfaller 1 048 miljoner kronor i befintliga lån till betalning som kommer att refinansieras på motsvarande sätt. Totala upplåningsbehovet för 2022 uppgår därmed till 3 353 miljoner kronor.

Ramen för den totala externa låneskulden, lånetaket, uppgår för närvarande till 14 000 miljoner kronor. Med en beräknad låneskuld om knappt 12 400 miljoner kronor vid slutet av 2022 bedöms ramen som tillräcklig för att bibehålla en godtagbar marginal för oförutsedda händelser utan förnyade beslut. Ramen föreslås fastställas till 14 000 miljoner kronor för år 2022. För åren 2023–2024 kommer det sannolikt att krävas ytterligare höjningar av den externa låneramen.

Regionbidrag 2022

Det totala regionbidraget som fördelas ut på Region Skånes nämnder och styrelser avseende budgetåret 2022 uppgår till 47 801,4 miljoner kronor, vilket är en ökning med 1 980,9 miljoner kronor (4,3 procent) jämfört med Region Skånes budget 2021. Av den totala uppräknigen utgör 1 033,4 miljoner kronor kompensation för prisindex och kvalitetsjusterade löner för landsting (LPIK) samt medicinskteknisk utveckling (+0,5 procent) om 198,7 miljoner kronor till psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden, hälso- och sjukvårdsnämnden, primärvårdsnämnden, medicinsk service samt sjukhusstyrelserna. Dessa nämnder och styrelser får också kompensation för demografi (0,7 procent) motsvarande 278,5 miljoner kronor. Ett effektiviseringskrav på 1 procent, motsvarande 456,8 miljoner kronor, åläggs alla nämnder och styrelser.

Utöver detta har tekniska justeringar av regionbidrag gjorts som en konsekvens av förändrad internränta till 1 procent samt borttaget resultatkrav för servicenämnden. Den samlade effekten är sänkta regionbidrag motsvarande 165,3 miljoner kronor. För kollektivtrafiknämnden innebär 1 procents internränta att kostnaden ökar med 13,9 miljoner kronor. I den tekniska justeringen av regionbidrag tillförs kollektivtrafiknämnden detta belopp. För nämnder och styrelser inom hälso- och sjukvård innebär förändring i internränta att kostnaden minskar med 174,6 miljoner kronor. I den tekniska justeringen av regionbidrag har avdrag gjorts för respektive nämnds-/styrelses andel av kostnadsminskningen. För verksamhetsstöd/övriga innebär förändring i internränta att kostnaden minskar med 4,4 miljoner kronor. I den tekniska justeringen av regionbidrag har avdrag gjorts för respektive nämnds-/styrelses andel av kostnadsminskningen. Kulturnämndens regionbidrag justeras nedåt med 0,2 miljoner kronor till följd av sänkt internränta och lägre kostnader.

Nedan beskrivs i stora drag förändringen av nämnders och styrelsers regionbidrag.

Hälso- och sjukvård

Region Skånes uppdrag för hälso- och sjukvård 2022 beskriver mål, inriktning och prioriterade områden. Alla verksamheter ska arbeta i enlighet med uppdraget 2022 och i övrigt fortsatt bedriva verksamhet enligt tidigare uppdrag eller beslut. Nämnder och styrelser har ett gemensamt ansvar att tillgodose befolkningens behov av hälso- och sjukvård. Det kräver att samtliga utvecklar långsiktigt hållbara och effektiva processer, var och en och i samverkan. Alla nämnder och styrelser ska arbeta för en tillgänglig och sammanhållen vård. Patientprocesserna ska vara effektiva utifrån behov. För att uppnå en effektiv hälso- och sjukvård måste inte bara den interna verksamheten, utan all sjukvårdsverksamhet över de organisatoriska gränserna, vara koordinerad utifrån patientens behov. Nämnder och styrelser ska kontinuerligt arbeta med att effektivisera verksamheten med särskilt fokus på tillgänglighet, patientsäkerhet och kvalitet med tydligt patientfokus samt bidra i arbetet med nivåstrukturer. Vid bristande tillgänglighet ska nämnder och styrelser samverka. Vårdgarantins ramar ska uppfyllas.

Regionbidraget till sektor hälso- och sjukvård 2022 ökas med 1 562,9 miljoner kronor och uppgår till 41 557,2 miljoner kronor. Av detta utgörs preliminärt 6 080,6 miljoner kronor regionbidrag till Hälsoval. Det är en ökning med 344 miljoner kronor jämfört med budget 2021.

Hela sektorn har erhållit kompensation för LPIK med 2,2 procent. Totalt uppgår LPIK till 880,5 miljoner kronor.

All verksamhet inom Region Skåne som är solidariskt finansierad av Södra sjukvårdsregionen ska erhålla uppräkningsför 2022 i enlighet med avtalsförhandlingen för 2022.

Medicinskt teknisk utveckling på 0,5 procent har fördelats till sektorn och uppgår till 198,7 miljoner kronor. Kompensation för demografi på 0,7 procent har fördelats till sektorn och uppgår till 278,5 miljoner kronor. Effektiviseringskrav på 1 procent åläggs sektorn och uppgår till 398,1 miljoner kronor.

Hälso- och sjukvården erhåller riktade satsningar för:

- Primärvården, 205,7 miljoner kronor.
- Tillgänglighetssatsning, 166,0 miljoner kronor.
- Innovations- och normaliseringsarbete, 55,3 miljoner kronor
- Ambulanssjukvården, 45,0 miljoner kronor.
- AT-, BT- och ST-tjänstgöring, 39,0 miljoner kronor.
- Nära vård, 30,0 miljoner kronor.
- Cancervård, 27,5 miljoner kronor.
- Tandvård, barn och unga, 22,7 miljoner kronor.
- Pilot av närsjukvårdsplatser i regi av primärvården, 20,0 miljoner kronor.
- Koordinering och utbildningsinsatser inom det försäkringsmedicinska området, 5,4 miljoner kronor.
- Bokstart, 2,0 miljoner kronor.

Hälso- och sjukvårdsnämnden erhåller kompensation för ökade läkemedelskostnader utöver LPIK och demografiupp-räkningen med 145,0 miljoner kronor.

I Hälso- och sjukvårdsnämndens budget omdisponeras 80,0 miljoner kronor från innovationsmedel till ovanstående satsningar.

Psykiatri-, habiliterings- och hjälpmedelsnämnden tillskjuts 10,0 miljoner kronor till rättspsykiatri i budget 2021 med en beslutad helårseffekt 2022 på 20,0 miljoner kronor. Under 2022 avsätts därför ytterligare 10,0 miljoner kronor för utökade vårdplatser.

Psykiatri-, habiliterings- och hjälpmedelsnämnden tillskjuts 20,0 miljoner kronor för satsning på barn- och ungdomspsykiatri och 15,0 miljoner kronor för satsning på psykiatri.

Psykiatri-, habiliterings- och hjälpmedelsnämnden erhåller kompensation för ökade volymer och kostnader för vårdval hörsel med 6,0 miljoner kronor.

Sjukhusstyrelsen Ängelholm tillskjuts 4,0 miljoner kronor för minnesmottagning.

Sjukhusstyrelsen Kristianstad tillskjuts 6,0 miljoner kronor för onkologisk avdelning.

Sjukhusstyrelsen Ystad tillskjuts 4,0 miljoner kronor under 2022 för pilotprojekt servicevårdar.

Primärvårdsnämnden tillskjuts 6,0 miljoner kronor för flyktinghälsa samt 2,5 miljoner kronor för palliativt utvecklingscentra.

Medicinsk service tillskjuts 32,0 miljoner kronor för ambulanssjukvård.

Regionbidrag motsvarande 40,0 miljoner kronor för vårdhygien och smittskydd överförs från regionstyrelsen till medicinsk service.

Regionbidrag motsvarande 36,8 miljoner kronor för kunskapscentrum överförs från primärvårdsnämnden och sjukhusstyrelse Sus till regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden.

Regionbidrag motsvarande 10,9 miljoner kronor för andningspool överförs från sjukhusstyrelserna Sus, Landskrona, Helsingborg, Ängelholm, Kristianstad, Hässleholm, Ystad, Trelleborg samt från regionstyrelsen, till psykiatri-, habiliterings- och hjälpmedelsnämnden.

Regionbidrag motsvarande 15,5 miljoner kronor för verksamhetsnära kommunikation överförs från psykiatri-, habiliterings- och hjälpmedelsnämnden samt sjukhusstyrelserna Helsingborg, Ängelholm, Kristianstad och Hässleholm till regionstyrelsen.

Regionbidrag motsvarande 11,3 miljoner kronor för IVA-platser överförs från hälso- och sjukvårdsnämnden till sjukhusstyrelserna Sus och Ystad.

Regionbidrag motsvarande 4,3 miljoner kronor för nationellt kliniskt kunskapsstöd överförs från hälso- och sjukvårdsnämnden till regionstyrelsen.

Regionbidrag motsvarande 2,7 miljoner kronor för cancerrehabilitering överförs från sjukhusstyrelsen Helsingborg till sjukhusstyrelsen Ängelholm.

Regionbidrag motsvarande 1,6 miljoner kronor för MBHV-psykologer överförs från sjukhusstyrelsen Helsingborg till primärvårdsnämnden.

Regionbidrag motsvarande 1,3 miljoner kronor för Naloxon överförs från hälso- och sjukvårdsnämnden till psykiatri-, habiliterings- och hjälpmedelsnämnden.

Regionbidrag motsvarande 1 miljon kronor för klinisk fysiologi överförs från sjukhusstyrelsen Helsingborg till sjukhusstyrelsen Ängelholm.

Regionbidrag motsvarande 1 miljon kronor för samordningsfunktion IVPA/SOS Alarm överförs från hälso- och sjukvårdsnämnden till regionstyrelsen.

Regionbidrag motsvarande 0,7 miljoner kronor för koordinatorfunktion cervixscreening överförs från hälso- och sjukvårdsnämnden till medicinsk service.

Inom ramen för sektor hälso- och sjukvård budgeteras 98,7 miljoner kronor för e-hälsosatsning i sjukvården. Medlen ställs till regionstyrelsens förfogande. Satsningen syftar till att finansiera Region Skånes e-hälsostategi och införande av digitala vårdkontakter.

Regional utveckling

Kollektivtrafiknämndens regionbidrag ökas med totalt 374,7 miljoner kronor och uppgår till 3 530,4 miljoner kronor. Utöver det allokeras Region Skånes andel av aviserat statsbidrag om 1 miljard kronor 2022 direkt till kollektivtrafiknämnden. Statsbidraget beräknas uppgå till cirka 160 miljoner kronor. Uppräkning med anledning av LPIK sker med 82,4 miljoner kronor. Nämnden åläggs ett generellt effektiviseringskrav på 1 procent vilket uppgår till 31,6 miljoner kronor. Nämnden tillförs ett ökat anslag på 310 miljoner kronor som compensation för intäktsbortfall i kollektivtrafiken.

Kulturnämndens regionbidrag ökas med totalt 15 miljoner kronor och uppgår till 339,3 miljoner kronor. Uppräkning med anledning av LPIK sker med 8,4 miljoner kronor. Nämnden åläggs ett generellt effektiviseringskrav på 1 procent som uppgår till 3,2 miljoner kronor. Därutöver tillförs nämnden ett ökat anslag på 10 miljoner kronor för uppstart kultur.

Regionala utvecklingsnämndens regionbidrag ökas med totalt 50 miljoner kronor och uppgår till 268,8 miljoner kronor. Uppräkning med anledning av LPIK sker med 5,7 miljoner kronor. Nämnden åläggs ett generellt effektiviseringskrav på 1 procent som uppgår till 2,2 miljoner kronor. Därutöver tillförs nämnden ett ökat anslag i en halvårseffekt 2022 på 25 miljoner kronor för bredbandsutbyggnad. Ytterligare 25 miljoner kronor avsätts för 2023. Regionala utvecklingsnämnden tillskjuts också 6 miljoner kronor i ett näringslivspaket för ökad produktivitet, 6 miljoner kronor för hälso- och sjukvårdens kompetensförsörjning, 5 miljoner kronor för sommarjobb, 2,5 miljoner kronor för Skåneleden samt 2 miljoner kronor till folkhälsoberedningen för arbetet mot psykisk ohälsa.

Verksamhetsstöd/övriga

Regionstyrelsens regionbidrag minskar med 35,7 miljoner kronor och uppgår till 1 885,6 miljoner kronor. Uppräkning med anledning av LPIK sker med 51 miljoner kronor.

Regionstyrelsens regionbidrag åläggs ett effektiviseringskrav på 1 procent som uppgår till 19,6 miljoner kronor. 150 miljoner kronor omfördelas från regionstyrelsen till kollektivtrafiknämnden. Därutöver tillförs regionstyrelsen 25 miljoner kronor för materialförsörjning. Regionstyrelsen tillförs också 10 miljoner kronor för Region Skåne Holding AB, 7,5 miljoner kronor för Malmö Opera och Musikteater AB, samt 0,5 miljoner till Skånes Dansteater AB.

Regionbidrag motsvarande 32,4 miljoner kronor för kunskapscentrum överförs från primärvårdsnämnden och sjukhusstyrelse Sus till regionstyrelsen.

Regionbidrag motsvarande 15,5 miljoner kronor för verksamhetsnära kommunikation överförs från psykiatri-, habiliterings- och hjälpmedelsnämnden samt sjukhusstyrelserna Helsingborg, Ängelholm, Kristianstad och Hässleholm till regionstyrelsen.

Regionbidrag motsvarande 33 miljoner kronor för nationellt anslag kris och katastrof överförs från finansverksamheten till regionstyrelsen.

Regionbidrag motsvarande 4,3 miljoner kronor för nationellt kliniskt kunskapsstöd överförs från hälso- och sjukvårdsnämnden till regionstyrelsen.

Regionbidrag motsvarande 1 miljon kronor för samordningsfunktion IVPA/SOS Alarm överförs från hälso- och sjukvårdsnämnden till regionstyrelsen.

Regionbidrag motsvarande 40 miljoner kronor för vårdhygien och smittskydd överförs från regionstyrelsen till medicinsk service.

Regionbidrag motsvarande 2 miljoner kronor för andningspool överförs från regionstyrelsen till psykiatri-, habiliterings- och hjälpmedelsnämnden.

Personalnämndens regionbidrag ökas med 12,7 miljoner kronor och uppgår till 182,9 miljoner kronor. Uppräkning med anledning av LPIK sker med 4,4 miljoner kronor. Nämnden åläggs ett generellt besparingskrav på 1 procent som uppgår till 1,7 miljoner kronor. Nämnden tillskjuts 10 miljoner kronor för friskvårdsbidrag.

Patientnämndens regionbidrag ökas med 0,3 miljoner kronor och uppgår till 18 miljoner kronor. Uppräkning med anledning av LPIK sker med 0,5 miljoner kronor. Nämnden åläggs ett generellt besparingskrav på 1 procent som uppgår till 0,2 miljoner kronor.

Revisionens regionbidrag ökas med 0,9 miljoner kronor och uppgår till 19,1 miljoner kronor. Uppräkning med anledning av LPIK sker med 0,4 miljoner kronor. Revisionen åläggs ett generellt besparingskrav på 1 procent som uppgår till 0,2 miljoner kronor. Utöver detta tillförs revisionen 0,7 miljoner kronor för ökade kostnader under 2022.

Tidigare resultatkrav för servicenämnden (45,9 miljoner kronor) är borttaget i 2022 års budget och uppgår således till 0 kronor.

Regionbidrag 2023-2024

Regionbidragen 2023 och 2024 är årligen uppräknade med LPIK för alla nämnder och styrelser samt kompensation för medicinsk teknisk utveckling och demografi till nämnder och styrelser inom hälso- och sjukvård. Ett effektiviseringskrav på 1,0 procent åläggs samtliga verksamheter 2023 och 2024.

Investeringar

Den kommande planperioden 2022–2024 kommer att innebära de högsta investeringsnivåerna i Region Skånes historia då flera av de pågående strategiska investeringarna, (över 100 miljoner kronor), är i full produktion. Sammanlagt avsätts 16 miljarder kronor under treårsperioden med investeringsnivåer väl över 5 miljarder per år. Dessa investeringsnivåer beror på de beslut som fattats den senaste 10-årsperioden om flera mycket stora investeringar. Inom sjukvården pågår nybyggnation av servicebyggnad och vårdbyggnad i Malmö samtidigt som Region Skånes största digitaliseringsprojekt någonsin, Skånes digitala vårdssystem (SDV) genomförs. I Hässleholm pågår arbetet med att skapa moderna lokaler för operationsverksamhet, med mera, i det som går under samlingsnamnet Forth. I Helsingborg har ett vägval gjorts kring var framtidens sjukhus ska byggas vilket innebär att det strategiska projektet på befintligt sjukhusområde avslutas och planeringsinsatser för ett nytt sjukhusområde i östra Ramlösa påbörjas. I kollektivtrafiken planeras för bussdepåer i Malmö och Lund. Flertalet av de större

projektens genomförande sträcker sig bortom planperioden.

Ett av Region Skånes finansiella mål, skuldsättningsmålet, innebär att den externa räntebärande nettolåneskuldsättningen inte ska överstiga 25 procent av de samlade intäkterna från skatt, kommunalekonomisk utjämning och generella statliga bidrag. Samtidigt pågår utredningsarbete kring ytterligare mycket stora kommande projekt där Region Skåne under året kommer ta ställning till inriktning vilket kommer få stor betydelse för kommande planperioder. De strategiska investeringarna dominerar investeringsbudgeten och står för närmare 70 procent av den under planperioden. Regionstyrelsen fastställde i december 2019 en reviderad investeringsprocess vars huvudsakliga inriktning var ett ökat politiskt fokus på de strategiska investeringarna. Under våren 2020 kompletterades investeringsprocessen med ett förtydligande avseende hantering av externa förhyrningar.

Bygginvesteringar

Region Skåne större investeringar består till stor del av ersättning av äldre byggnader som under lång tid rymt stora delar av Region Skåne och dess föregångares kärnverksamhet. Även de nya byggnader som nu uppförs ska designas för att fungera med ett mycket långt tidsperspektiv.

Nedan beskrivs status för objekt med en investeringsbudget på över 100 miljoner kronor. Mer detaljerade beskrivningar av statusen för de strategiska projekten inom hälso- och sjukvården ges i separata ärenden till regionstyrelsen.

Pågående bygginvesteringar över 100 miljoner kronor

- *Bussdepåer i Malmö och Lund*

Region Skåne har i avsiktsförklaringar med Lunds kommun och Malmö stad konstaterat att den fortsatta utvecklingen av städerna förutsätter etablering av nya och moderna bussdepåer. Tillsammans med städerna skapas de bästa förutsättningarna för att etableringen av nya bussdepåer sker på geografiskt optimal plats med minsta möjliga miljöpåverkan och bästa trafikekonomin.

Av avsiktsförklaringarna framgår att i Lund har kommunen och Region Skåne enats om att etablera en ny depå på Gastelyckan, och i Malmö har parterna enats om att etablera två nya bussdepåer, en norr om Malmös centrala delar och en i anslutning till trafikplats Lockarp.

För Region Skåne har regionfastigheter, tillsammans med Skånetrafiken och städerna, påbörjat arbetet med att mer detaljerat utreda förutsättningarna för etablering av nya depåer i Malmö och Lund. Regionstyrelsen har tilldelat projekteringsmedel och medel för köp av mark. Under 2021 har en befintlig bussdepå på Gastelyckan i Lund förvärvat och avsikten är att genomföra ytterligare förvärv av kringliggande tomter för att möjliggöra en utbyggnad. Sedan tidigare har mark förvärvat genom köp av bolag för etablering av den centrala bussdepån i Malmö. Sammanlagt beräknas de tre depåerna innebära en investering om 1,1 miljard. Med liggande tidplan kommer de tre bussdepåerna vara färdiga under 2025.

Pågående bygginvesteringar inom hälso- och sjukvården

- *Nya sjukhusområdet i Malmö*

Det pågår sedan flera år ett arbete för att genom nybyggnation knyta samman och koncentrera verksamheten på sjukhusområdet i Malmö med utgångspunkt från akut- och infektionsbyggnaden. Regionstyrelsen fastslog i december 2013 inriktningen för det fortsatta arbetet med sjukhusområdet. En större etablering av ersättningsbyggnader genomfördes på två platser på sjukhusområdet vilket möjliggjorde att äldre byggnader kunde lämnas och rivas för att bereda plats för två nya vårdbyggnader och en servicebyggnad. Sedan 2018 pågår byggnation för både vårdbyggnaderna och servicebyggnaden. Pandemin har inneburit en viss förskjutning i tid i projektet men överlag har arbetet kunnat pågå enligt plan. Tidigt under 2022 kommer ett nytt bårhus stå klart och servicebyggnaden lämnas över till verksamheterna för successiv inflyttning under hösten 2022. De båda vårdbyggnaderna kommer tas i bruk 2024 respektive 2025.

I projektet ingår också att modernisera och bygga ut teknik och transportkulvertsystem och anlägga nya gröna, läkande miljöer. Den samlade budgeten för projektet är 12,3 miljarder kronor i bygginvestering och 1,9 miljarder kronor i utrustningsinvestering. Den senaste prognosen innebär att projektet kommer hålla sin ram.

Utöver de insatser som beskrivs i regionfullmäktiges beslut om nya sjukhuset i Malmö pågår ett antal större projekt i olika skeden på sjukhusområdet i Malmö:

Barn- och ungdomsmedicin i Malmö är i dag fysiskt uppdelat på att antal platser, där särskilt den del som finns kvar på det södra sjukhusområdet har en besvärlig lokal-situation. Projektet innebär att långsiktigt etablera en sammanhållen verksamhet i långa raden. Projektet medeltilldelades under hösten 2020 och är nu färdigprojekterat. Produktion bedöms påbörjas kring årsskiftet 2021/2022 vilket är något senare än ursprunglig plan. Investeringen uppgår till knappt 230 miljoner kronor inklusive utrustning och beräknas vara färdigställt i slutet av 2022. Projektets prognos är i linje med budget.

Ett fördjupat utredningsarbete pågår avseende lokaler för barn- och vuxenpsykiatri, habilitering och hjälpmedel, palliativ verksamhet, med mera. Omfattningen av lokalbehoven för dessa verksamheter är mycket stora samtidigt som dagens lokaler har dålig standard. Ett antal lösningsförslag utreds. Under hösten 2019 tog regionstyrelsen ett inriktningsbeslut om att framtida etablering av nya lokaler ska ske på det södra sjukhusområdet i Malmö och utredning pågår nu om vilken del av detta område som är mest lämpligt. Omfattningen av projektet är fortfarande osäkert men det handlar om flera miljarder. Under planperioden avsätts medel för köp av tomt och inledande planering och projektering. Parallellt med planeringsinsatser för de nya lokalerna genomförs regionfastigheter genom riktade medel inom fastighetsägareinvesteringarna åtgärder för att förlänga livslängden i befintliga lokaler.

De insatser som bedrivs i Malmö omfattar inte hela sjukhusområdet. Det är därför angeläget att arbetet med framtagande av fysisk utvecklingsplan slutförs, för att få en samlad bild av behoven och för att kunna ta ställning till olika genomförandescenarier.

- *Nya sjukhusområdet i Lund*

Arbetet med att utveckla sjukhusområdet i Lund har hittills inte på samma sätt som i Malmö fokuserat på ett genomförande, utan har mer haft karaktären av ett fördjupat planeringsarbete för fastighetsutveckling. Utöver detta har ett antal projekt genomförts med inriktning på att förbereda sjukhusområdet för den spårvagnssträckning som går igenom sjukhusområdet, bland annat genom att bygga en ny kulvert.

En bärande idé i den sammanhållna laboratoriemedicinska verksamheten har varit att koncentrera delar av verksamheten till Lund. Under den senaste femårsperioden har delar av detta genomförts genom ombyggnationer av befintliga lokaler för bland annat mikrobiologi, patologi och klinisk genetik. Under våren 2020 beslutade regionstyrelsen om medeltilldelning till det avslutande projektet som innebär att nya lokaler skapas för klinisk kemi med dess basenhets 24/7-plattform samt för en koncentration av specialkemi som i dag finns i Malmö och Lund. Byggstart var i september 2021. Projektet omfattar inklusive utrustning 270 miljoner kronor och beräknas vara färdigställt 2023. Projektets prognos är i linje med budget.

ILLUSTRATION: NYA SJUKHUSOMRÅDET MALMÖ © TENGBOM ARKITEKTKONTOR

Parallellt med dessa insatser pågår arbetet med att ta fram en långsiktig plan för ersättningslokaler för sjukhuset i Lund. Arbetet har pågått under en längre tid med inriktningen att utveckla det befintliga sjukhusområdet. Erfarenheterna från sjukhusområdet i Helsingborg har dock inneburit att nu även alternativa lokaliseringar ingår i utredningsuppdraget. Planen blir ett viktigt underlag för att kunna fatta beslut om framtida inriktning för insatserna i Lund. Behovet av insatser på sjukhusområdet är stort. Samtidigt är sjukhusområdet i Lund det största i Skåne och ersättningen av sjukhusbyggnaderna kommer vara de mest omfattande investeringar som Region Skåne stått för hittills. Arbetet med de olika alternativen behöver därför analyseras på djupet innan beslut kan tas. I analysen ingår att lösa frågan om långsiktig lösning för neonatalverksamheten.

- **Nytt sjukhusområdet i Helsingborg – Östra Ramlösa**
Sedan 2012 har ett arbete genomförts med syfte att förnya sjukhusstrukturen på det befintliga sjukhusområdet i Helsingborg. Projektet har haft återkommande omstarter utifrån ny information som framkommit och under våren 2019 presenterades en genomlysning av projektet för regionstyrelsen som visade på större byggtekniska problem och svårigheter att skapa ändamålsenliga lokaler för verksamheten än vad som tidigare förutsetts. Som en konsekvens av detta beslutade regionstyrelsen att genomföra en revidering av planerna för ersättning av sjukhuset där olika

alternativ genomlystes och ställdes emot varandra. Denna genomlysning färdigställdes under våren 2021 och resulterade i beslutet om att gå vidare med att etablera ett nytt sjukhusområde framför att fortsätta att utveckla det befintliga. Tillsammans med Helsingborgs stad har nu ett arbete dragits i gång med avsikt att etablera ett nytt sjukhus i Östra Ramlösa.

Beredningen för strategiska sjukvårdsinvesteringar har fått i uppdrag att genomföra förprojektering och detaljplane-process rörande placering av ett nytt sjukhus inom området Östra Ramlösa. Sjukhusets dimensionering kommer avgöra investeringens omfattning och det är därför för tidigt att göra en samlad bedömning av denna. I de inledande faserna av utvecklingen av det nya sjukhusområdet under den kommande planperioden kommer medelförbrukningen vara relativt begränsad. Medel avsätts under regionstyrelsen för beredningen för strategiska sjukvårdsinvesteringar att avropa.

Som en konsekvens av beslutet att inte fullfölja det befintliga strategiska projektet nya sjukhusområdet i Helsingborg, (NSH), har en plan tagits fram för avslut av projektet. Arbetet i de delar som måste avslutas inom ramen för projektet sträcker sig in under 2022. Ett förslag om nedskrivning i bokslutet 2021 om drygt 1,1 miljard av upparbetat värde framför allt kopplat till den planerade nybyggnationen har tagits fram. Ytterligare delprojekt om drygt 0,1 miljard framför allt kopplat till verksamhetsprojekt

i huvudbyggnaden behöver utredas mer under det kommande året.

Byggtiden för ett nytt sjukhus bedöms initialt till 11–13 år. Det innebär att det befintliga sjukhuset i Helsingborg kommer att fungera som akutsjukhus under många år framåt. I stora delar av befintlig huvudbyggnad finns eftersatt behov där åtgärder planerats inom ramen för det strategiska projektet NSH. Det finns därför anledning att ta fram en samordnad plan för behovet av kortsiktiga insatser på sjukhusområdet. Då nyttjandetiden kommer bli kort är det av stor vikt att balansera omfattningen av insatserna med behovet av ett väl fungerande sjukhus över en begränsad period. De insatser som bör finnas behov av är av samma karaktär som övriga ej strategiska investeringar och hanteras inom ramen för den ordinarie investeringsprocessen för den typen av investeringar. Under den kommande planperioden sätts 200 miljoner kronor av för åtgärder på Helsingborgs-sjukhusområde fördelat med 140 miljoner kronor som en del av hälso- och sjukvårdens bygginvesteringar och 60 miljoner kronor som en del av fastighetsägareinvesteringar.

- **Hälsostaden Ängelholm**

Region Skåne har tillsammans med Peab och Wihlborgs Fastigheter AB bildat ett bolag med syfte att utveckla sjukhusområdet med en inriktning på att koncentrera sjukvårdsverksamheten till det norra sjukvårdsområdet. Under 2018 färdigställdes projektet och om- och nybyggnationerna togs i bruk. I samband med att det slutliga ramavtalet fastställdes i mars 2018 beslutade regionstyrelsen att inleda förhandlingar om ytterligare externa förhyrningar för de delar som inte ryms i de framtagna ytorna. I september 2019 beslutade regionstyrelsen om ett nytt avtal om nybyggnation av ett ytterligare ett hus på sjukhusområdet. Det nya huset beräknas överlämnas till verksamheten under våren 2022.

- **Framtidens ortopedi i Hässleholm (Forth)**

I Hässleholm pågår arbetet med att skapa ersättningslokaler för operation- och sterilverksamheten. En fysisk utvecklingsplan fastställdes av regionstyrelsen i december 2018 som belyste även övriga delar av sjukhusets förutsättningar för att bedriva en modern ortopedisk operationsverksamhet. Under hösten 2019 beslutades om genomförande av etapp 1 i det scenario som rekommenderas i den fysiska utvecklingsplanen. Etappen omfattar nytt operationshus med mottagning och vårdavdelning med mera, servicecentral och infrastruktur på sjukhusområdet. I beslutet gjordes en medelstilldelning om 1,6 miljarder inklusive utrustning. Projekteringsarbetet förväntas bli färdigt under hösten 2021 och byggstart beräknas ske under våren 2022. I projekteringsarbetet har identifierats ett antal frågor som har inneburit en översyn av programhandlingen. Ytbehovet är större än tidigare förutsetts och det finns även frågor kring evakueringsmöjligheter och behovet av kyla på sjukhusområdet som setts över. Tillsammans med påverkan av pandemin har detta inneburit förseningar i

projektet och beräknat färdigställande ligger nu andra halvan av 2025 vilket innebär ungefär ett och ett halvt års försening jämfört med plan när medelstilldelning gjordes. Även ekonomin har påverkats av översynen av programhandlingen. Projektet ligger fortfarande inom den samlade budgetramen men har inte längre någon marginal för ytterligare risker. En översyn görs av projektet för att säkerställa att budgeten kan hållas.

- **Ej strategiska objekt**

Region Skåne har antagit en strategi för att långsiktigt säkra försörjningen av läkemedel. Under 2020 genomfördes en inventering avseende vilka insatser som behöver genomföras i lokaler och i utrustning. Under planperioden kommer arbetet fortsätta. Bland de åtgärder som ryms inom denna ram är åtgärder inom den kommande servicebyggnaden i Malmö, etablering av en enhet för avancerade terapiläkemedel, (ATMP) i Lund samt läkemedelsautomater för Region Skånes verksamheter.

Under 2021 sätts 320 miljoner kronor inklusive medel för läkemedelsförsörjningsstrategin av. Objektens medelstilldelning fastställs av regiondirektören. Inom ramen för ej strategiska byggobjekt inom hälso- och sjukvården över planperioden ryms bland annat en sterilcentral i Landskrona, nya lokaler för fem vårdcentraler, en ny ambulansstation i Ängelholm samt en utökning av antalet dialysplatser i Ängelholm.

- **Serviceämnden**

Ramen för fastighetsägareinvesteringar används för att förbättra, förnya och anpassa befintliga byggnader eller deras befintliga tekniska system i de fall där förändringen inte huvudsakligen beror på verksamhetsförändringar hos hyresgästen. Fastighetsägareinvesteringarna disponeras av serviceämnden och uppgår till 370 miljoner kronor under 2022, 379 miljoner kronor 2023 och 439 miljoner kronor för 2024. Basramen för fastighetsägareinvesteringar är 251 miljoner kronor om året, denna ram reduceras under 2022–2023 med 60 miljoner kronor per år som ett led i arbetet med att nå skuldsättningsmålet. Utöver det avsätts 25 miljoner kronor per år för infrastrukturåtgärder på Malmö sjukhusområde. Dessutom sätts 35 miljoner kronor av för uppdatering av Region Skånes operationssalar och sterilcentraler. Under 2022 sätts 20 miljoner kronor per år av för kortsiktiga insatser i psykiatrihuset i Malmö. I fastighetsägareinvesteringarna ingår även 40 miljoner kronor per år för energi- och lokaleffektiviserande åtgärder. Slutligen ingår 15 miljoner per år för insatser för att upprätthålla funktionaliteten i Blocket i Lund som utökas till 35 miljoner kronor per år från 2023. Från 2022 avsätts 20 miljoner kronor per år 2022–2024 för att upprätthålla funktionaliteten på sjukhusområdet i Helsingborg. Under 2022 ingår 24 miljoner kronor för nytt huvudkontor för Skånetrafiken i Hässleholm vilket är en extern förhyrning.

I parallellt ärende med budgeten föreslås att möjlighet till

lösen av leasingavtal avseende CRC och Hälsa- och samhälle på sjukhusområdet i Malmö utnyttjas. Förutsatt beslut avseende detta avsätts även 33 miljoner kronor per år för vädersäkring av CRC 2023–2025.

Serviceutskottet disponerar en lokal ram för investeringar i utrustning och byggnader kopplade till sin verksamhet om 59 miljoner kronor per år i vilken ingår riktade medel för uppgradering av kallelse-signalsystem i hälso- och sjukvården med 15 miljoner kronor per år och 10 miljoner per år för ett SCADA-system. Under 2022 förstärks potten med 9 miljoner kronor för satsning avseende larm- och säkerhet.

Utrustningsinvesteringar inom hälso- och sjukvård

Planeringsramen för investeringar i utrustning inom sektorn hälso- och sjukvård uppgår till 3,6 miljarder kronor, varav 1,7 miljarder kronor under 2021. Huvuddelen av medlen är avsatta för utbyte när det gäller utrustning inom hälso- och sjukvården. I ramen finns även avsatt medel för utrustning kopplade till de strategiska investeringsobjekten inom hälso- och sjukvården inklusive Skånes digitala vårdssystem (SDV).

SDV är en del i genomförandet av Region Skånes e-hälsa-strategi och ett omfattande arbete pågår inför driftsättning av systemet. Regionstyrelsen beslutade i september 2017 om medelstilldelning för investeringen med drygt 1 miljard kronor under 2018–2022. Detta kompletterades i budget 2021 med ytterligare medelstilldelning om 660 miljoner kronor avseende de delar som inte var möjliga att beräkna vid det ursprungliga beslutet. Under 2021 har det klargjorts att tidigare beräknad tidplan inte kommer vara möjlig att hålla. Pandemin har haft en stor påverkan på projektet då resurser har behövts ställas om till kliniskt arbete. Samtidigt

har arbete med riskanalys och externa juridiska utlåtanden kring datahanteringen haft högsta prioritet i projektet. Dessa komplicerade frågor måste lösas innan en definitiv tidplan kan sättas. Förändringarna kommer även att påverka projektets ekonomi men det är ännu inte möjligt att bedöma de samlade effekterna. Ytterligare medel reserveras under regionstyrelsen men den slutliga tidplanen kommer ha stor betydelse för budgetbehovet.

I enlighet med investeringsprocessen har ett förslag till ram för objekt tagits fram i samråd med regionstyrelsens arbetsutskott. Under 2022 sätts 562 miljoner kronor av. Under planperioden kommer bland annat en större samupphandling av datortomografer göras för utbyte av utrustning vid sex av Region Skånes sjukhus. Instrument för mikrobiologisk serologi kommer bytas ut inom labmedicin i Lund och ett tredje ablationslab kommer installeras i Lund. Objektens medelstilldelning fastställs av regiondirektören.

Region Skånes ska kunna erbjuda patienter hälso- och sjukvård av hög kvalitet. För att möjliggöra detta är en viktig delkomponent att den medicinskt tekniska utrustningen som används för behandling och diagnostik håller en hög teknisk nivå och att det inom regionen finns tillgång till den senaste teknologin, trots att de ekonomiska resurserna är begränsade. För att kunna göra detta är det av stor vikt att de utrustningar som finns används kostnadseffektivt och att tillgänglighet till dessa ses i ett regionperspektiv.

Kollektivtrafiknämnden

Kollektivtrafiknämnden disponerar under planperioden 40 miljoner kronor årligen i syfte att förbättra informationen till resenärerna, genomföra anpassningar för funktionshindrade och för att öka framkomligheten för busstrafiken.

I december 2020 förordade förvaltningsrätten att upphandlingen av det nya tågsystemet, System 3, skulle göras om. En ny upphandling skulle innebära en betydande förbättring i trafiksättning jämfört med ursprunglig plan. Samtidigt har pandemin inneburit kraftigt minskat resande i kollektivtrafiken och kollektivtrafiknämnden ser därför över tidigare prognoser. I det mest troliga scenariot kommer det dröja till 2025 innan resandenivåerna är uppe på pre-pandemiska nivåer. Upphandling av nytt tågsystem skjuts därför på framtiden. I stället avsätts medel för köp av tio begagnade Öresundståg som idag ägs av DSB och är i drift på den danska sidan av Öresund. I planeringsdirektivet avsattes medel för utlösen av ett leasat Öresundståg och 2025 tillkommer utlösen av ytterligare tre leasade Öresundståg.

Regionstyrelsen beslutade i november 2019 om medelstillsdelning med 438 miljoner kronor installation av *European Rail Traffic Management System* (ERTMS), som är ett standardiserat europeiskt säkerhetssystem för järnvägar med syftet att möjliggöra effektiv gränsöverskridande tågtrafik. Övergången till det nya systemet innebär mycket omfattande investeringar för Trafikverket och för samtliga tågoperatörer. Upphandlingar har genomförts av system för både Öresundståg och för Pågatåg. Upphandlingen när det gäller Pågatåg överprövades vilket har inneburit en förskjutning jämfört med antagen tidplan vid medelstillsdelningen.

För kollektivtrafiken är även avsatt medel för passagerar-

informationssystem till Öresundstågen. Upphandlingen är försenad men investeringen bedöms inte uppnå nivån för strategisk investering. Medelstillsdelning sker därför efter beslut av regiondirektören.

Regionstyrelsen

Regionstyrelsen disponerar ett utrymme för byggnads- och utrustningsinvesteringar inom dess verksamheter, resultatneutrala investeringar, samt oförutsedda behov på 150 miljoner kronor per år.

Under regionstyrelsen avsätts även medel för hälso- och sjukvårdens strategiska investeringar som ännu inte medelstillsdelats och som bereds av beredningen för strategiska sjukvårdinvesteringar.

Utöver detta avsätts medel för kollektivtrafik- och servicenämnden att avropa från regionstyrelsen.

Sammanlagt är 1,1 miljard avsatt för bussdepåer i Malmö och Lund varav 0,3 miljarder är medelstillsdelat.

Servicenämnden tog i maj ett inriktningsbeslut om att den framtida måltidsproduktionen ska ske i en produktionsanläggning i Kristianstad. Projektet är i ett tidigt stadium vilket gör att kalkylen är mycket osäker. I budgeten avsätts dock 200 miljoner kronor för bygg- och utrustningsinvestering.

Som ett led i arbetet med robust försörjning har behovet av centrallager setts över. Medel sätts av för beslut under planperioden.

Regionfullmäktiges beslut

Budgetramar

Regionfullmäktige har fastställt skattesatsen för 2022 till 11,18 kronor.

1. Regionfullmäktige fastställer upprättat förslag till resultatbudget, kassaflödesbudget, och balansbudget för verksamhetsåret 2022 enligt bilaga 1–3.
2. Regionfullmäktige fastställer upprättat förslag till regionbidrag till Region Skånes nämnder för verksamhetsåret 2022 enligt bilaga 4a-b.
3. Regionfullmäktige fastställer investeringsram för 2022 enligt bilaga 5a-b.
4. Investeringsramen ställs till regionstyrelsens förfogande. Styrelsen äger rätt att vidarefördela investeringsanslag till annan nämnd.
5. Regionfullmäktige fastställer ramen för långsiktig upplåning (inklusive leasing) till 14 000 miljoner kronor 2022.
6. Regionfullmäktige fastställer de finansiella målen som de beskrivs i avsnitt Ekonomi.
7. Regionfullmäktige fastställer härmed övergripande uppdrag liksom riktade uppdrag vad gäller sektor hälso- och sjukvård.
8. Regionfullmäktige uppdrar åt regionstyrelsen och nämnderna (tillika sjukhusstyrelserna) att genomföra de uppdrag och vidta de åtgärder som beskrivs i regionstyrelsens budgetförslag inklusive bilagor samt att följa den inriktning som i övrigt anges.
9. Regionfullmäktige uppdrar åt regionstyrelsen och övriga nämnder (tillika sjukhusstyrelser) att under 2021, senast vid december månads utgång, fastställa egna verksamhetsplaner och internbudgetar i enlighet med angiven inriktning i denna verksamhetsplan och budget, inklusive bilagor samt under planperioden genomföra de uppdrag och vidta de åtgärder som beskrivs.

1. RESULTATBUDGET

1 Resultatbudget				
Miljoner kronor	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Verksamhetens intäkter	10 162	10 047	10 299	10 397
Verksamhetens kostnader	-52 658	-54 764	-55 105	-56 442
Avskrivningar	-1 640	-1 798	-1 874	-2 072
Verksamhetens nettokostnader	-44 137	-46 515	-46 680	-48 118
Skatteintäkter	33 039	35 358	36 667	37 882
Utjämning och generella statliga bidrag	12 556	12 986	12 046	12 376
Skatt, utjämning och bidrag	45 595	48 343	48 713	50 259
Verksamhetens resultat	1 459	1 829	2 033	2 141
Finansnetto	11	25	9	-3
Finansiella pensionskostnader	-557	-886	-1 068	-1 132
ÅRETS RESULTAT	912	967	974	1 005

Balanskravsberäkning					
Miljoner kronor	Bokslut 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Årets resultat enligt resultaträkningen	958	-2 419	967	974	1 005
Justering för realisationsvinster	-9	-5	-5	-2	-2
Orealiserade kursförluster i värdepapper	0	0	0	0	0
Justerat resultat enligt fullfondering	949	-2424	963	972	1003
Justering för redovisning enligt blandmodell	-349	-159	-621	-567	-587
Balanskravsresultat	599	-2583	342	404	416
Ingående återställningskrav	-882	-282	-2 865	-2 523	-2 119
Utgående återställningskrav	-282	-2 865	-2 523	-2 119	-1 702

2 Kassaflödesbudget

Miljoner kronor	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
VERKSAMHETEN				
Årets Resultat	912	967	974	1 005
Justering för ej likviditetspåverkande poster (not)	3 758	3 356	5 489	4 768
Pensionsutbetalningar	-1 433	-1 494	-1 575	-1 632
Realisationsvinster/förluster	-5	-5	-5	-2
Förändring av rörelsekapital	-626	457	-434	-39
Medel från verksamheten	2 606	3 282	4 448	4 100
INVESTERINGAR				
Förvärv av immateriella tillgångar	-180	-347	-379	-145
Förvärv av materiella tillgångar	-6 449	-5 223	-4 873	-5 056
Erhållna investeringsbidrag	3	3	3	3
Medel från investeringsverksamheten	-6 626	-5 567	-5 249	-5 198
FINANSIERING				
Nyupptagna lån	5 261	3 353	2 917	2 156
Amortering av lån/leasing	-1 246	-1 048	-2 151	-1 094
Förändring koncernlån	30	30	30	30
Amortering av långfristiga fordringar	-25	5	5	5
Medel från finansieringsverksamheten	4 021	2 340	801	1 098
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur	0	-54	0	0
ÅRETS KASSAFLÖDE				
	0	0	0	0
Likvida medel vid årets början	1 000	1 000	1 000	1 000
Likvida medel vid årets slut	1 000	1 000	1 000	1 000
ÅRETS FÖRÄNDRING AV RÄNTEBÄRANDE NETTOSKULD				
	-4 045	-2 340	-801	-1 098
Räntebärande nettoskuld vid årets början	-7 467	-9 181	-11 520	-12 321
Räntebärande nettoskuld vid årets slut	-11 512	-11 520	-12 321	-13 418
Not Specifikation av ej likviditetspåverkande poster				
Justering för av- och nedskrivningar	1 636	1 798	1 874	2 072
Justering för avsättningar	1 944	2 382	2 576	2 648
Justering för upplösning av bidrag till statlig infrastruktur	38	38	38	38
Justering för kortfristiga finansiella poster	168	-833	1 027	39
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	-28	-29	-27	-29
Summa	3 758	3 356	5 489	4 768

3. BALANSBUDGET

3 Balansbudget				
Miljoner kronor	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Immateriella tillgångar	1 008	1 399	1 693	1 753
Materiella anläggningstillgångar	31 950	32 333	35 416	38 484
Finansiella anläggningstillgångar	496	588	583	578
Anläggningstillgångar	33 454	34 320	37 692	40 815
Bidrag till infrastruktur	717	679	641	604
Omsättningstillgångar	5 512	5 121	4 528	4 528
SUMMA TILLGÅNGAR	39 683	40 120	42 861	45 947
Eget kapital	-17 411	-19 445	-18 470	-17 465
– därav årets resultat	912	967	974	1 005
Pensionsförpliktelser	34 542	37 229	38 229	39 244
Övriga avsättningar	64	-6	-6	-6
Avsättningar	34 606	37 223	38 223	39 239
Långfristiga låne- och leasingskulder	10 418	10 518	12 341	13 473
Övriga långfristiga skulder	418	379	351	323
Långfristiga skulder	10 836	10 897	12 692	13 796
Kortfristiga låne- och leasingskulder	2 164	2 047	1 020	981
Övriga kortfristiga skulder	9 488	9 397	9 397	9 397
Kortfristiga skulder	11 652	11 444	10 417	10 378
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	39 683	40 120	42 861	45 947

4 a. Regionbidrag till nämnder/styrelser

Miljoner kronor	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
REGIONAL UTVECKLING				
Kulturnämnden	324,3	339,3	341,7	349,6
Kollektivtrafiknämnden	3 155,7	3 530,4	3 555,1	3 636,8
Regionala utvecklingsnämnden	218,8	268,8	295,7	302,5
Summa regional utveckling	3 698,8	4 138,5	4 192,5	4 288,9
HÄLSO- OCH SJUKVÅRD				
Psykatri-, rehabiliterings- och hjälpmedelsnämnden	3 717,4	3 835,4	3 900,1	4 022,4
Sjukhusstyrelse Sus	10 812,0	10 975,8	11 151,2	11 484,2
Sjukhusstyrelse Landskrona	277,8	282,1	286,6	295,1
Sjukhusstyrelse Helsingborg	2 766,2	2 800,4	2 845,1	2 930,0
Sjukhusstyrelse Ängelholm	458,9	472,9	480,5	494,9
Sjukhusstyrelse Kristianstad	1 792,2	1 822,6	1 851,7	1 907,0
Sjukhusstyrelse Hässleholm	652,3	663,3	673,9	694,1
Sjukhusstyrelse Ystad	928,4	955,2	966,5	995,3
Sjukhusstyrelse Trelleborg	536,8	545,7	554,3	570,9
Primärvårdsnämnden	673,3	669,7	680,4	700,8
MSF	514,5	599,3	608,9	627,0
Hälsa- och sjukvårdsnämnden	16 768,0	17 836,1	18 121,1	18 662,3
Anslag E-hälsa till regionstyrelsens förfogande	96,5	98,7	100,1	103,1
Summa hälso- och sjukvård	39 994,3	41 557,2	42 220,4	43 487,1
VERKSAMHETSSTÖD/ÖVRIGA				
Regionstyrelsen (exklusive medicinsk service)	1 921,3	1 885,6	1 898,8	1 942,5
Personalnämnden	170,2	182,9	184,2	188,5
Patientnämnden	17,7	18,0	18,1	18,5
Revision	18,2	19,1	19,3	19,5
Servicenämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa verksamhetsstöd/övriga	2 127,4	2 105,6	2 120,4	2 169,0
TOTALSUMMA	45 820,5	47 801,3	48 533,3	49 945,0
Resultatkrav år				
Servicenämnden	2021	2022	2023	2024
	45,9	0,0	0,0	0,0
Primärvårdsnämnden	37,5	37,5	37,5	37,5
Uppräkningsfaktorer				
Uppräkning hälso- och sjukvård	2,4%	2,2%	1,4%	2,8%
Uppräkning övriga	2,9%	2,6%	1,7%	3,3%
Demografuppräkning	1,3%	0,7%	0,7%	0,7%
Medicinskteknisk utveckling	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%
Effektiviseringskrav	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%

4. REGIONBIDRAG

4 b. Regionbidrag

Miljoner kronor	KN	KTN	RUN	PHH	SUS	LKR	HBG	ÄHM	CSK	HHM	YSD
<i>Regionbidrag 2021</i>	324,3	3 155,7	218,8	3 717,4	10 812,0	277,8	2 766,2	458,9	1 792,2	652,3	928,4
FÖRÄNDRING 2022											
<i>Tekniska justeringar; Interna förändringar och beslut</i>	-0,2	13,9	0,0	-25,9	-93,4	-2,3	-31,5	-1,0	-18,2	-4,5	0,6
LPIK, demografi och medicinsk-teknisk utveckling, effektivisering (summerat hälso- och sjukvård 2,4%, övriga 1,6%)	5,2	50,8	3,5	92,9	257,2	6,6	65,7	11,0	42,6	15,5	22,2
Budgetbeslut 2021, (rättspsyki helårseffekt, revision förstärkning)				10,0							
Beslut 2021, Ambulans, RS 210909											
Läkemedel utöver uppräknig											
Robust försörjning											
Primärvården											
Breddinförande hälsosamtal											
Ungdoms- och familjecentraler											
Intäktsbortfall kollektivtrafik		310,0									
Kollektivtrafik riktat statsbidrag 2022		160,0									
Kollektivtrafik riktat statsbidrag 2022 direktfördelat		-160,0									
Ambulanssjukvården satsning											
Tillgänglighetsatsning											
BUP				20,0							
Koordinering och utbildningsinsatser försäkringsmedicin											
Onkologisk avdelning CSK									6,0		
Holdingbolaget											
Friskvårdsbidrag											
Uppstart kultur	10,0										
Bredband (halvårseffekt)			25,0								
Skåneleden			2,5								
AT-, BT-, ST-tjänstgöring											
Psykiatri				15,0							
Folkhälsoberedning psykisk ohälsa			2,0								
Hälso- och sjukvårdens kompetensförsörjning			6,0								
Näringslivspaket – ökad produktivitet			6,0								
Bokstart											4,0
Pilot servicevärdar											
Omdisponering innovationspengar											
Satsning normaliseringsprocessen/ innovationsmedel											
Pilot av närsjukvårdsplatser i regi av primärvården											
Minnesmottagning Ängelholm								4,0			
Satsning nära vård											
Flyktinghälsan											
Omfördelning RS till KTN											
Sommarjobb			5,0								
Palliativa utvecklingscentra											
Prostatacancer, specialdestinerat											
Prostatacancer, reserverat											
Kolonrektalcancer											
Volymökning vårdval hörsel				6,0							
Tandvård barn och unga											
Rutinmässig testning cancer											
Regionbidrag förändring	15,0	374,7	50,0	118,0	163,8	4,3	34,2	14,0	30,4	11,0	26,8
REGIONBIDRAG 2021	339,3	3 530,4	268,8	3 835,4	10 975,8	282,1	2 800,4	472,9	1 822,6	663,3	955,2

4. REGIONBIDRAG

forts.

	TBG	PV	MSFV	HSN	E- HÄLSA	RS	PeN	PN	REV	SN	FINANS
Regionbidrag 2021	536,8	673,3	514,5	16 768,0	96,5	1 921,3	170,2	17,7	18,2	0,0	-45 820,5
FÖRÄNDRING 2022											
Tekniska justeringar; Interna förändringar och beslut	-3,9	-27,5	39,4	-17,6	0,0	39,9	0,0	0,0	0,0	0,0	132,2
LPIK, demografi och medicinsk-teknisk utveckling, effektivisering (summerat hälso- och sjukvård 2,4%, övriga 1,6%)	12,8	15,4	13,4	402,1	2,2	31,4	2,7	0,3	0,2	0,0	-1 053,7
Budgetbeslut 2021, (rättsspsyk helårs- effekt, revision förstärkning)									0,7		-10,7
Beslut 2021, Ambulans, RS 210909			32,0								-32,0
Läkemedel utöver uppräknig				145,0							-145,0
Robust försörjning						25,0					-25,0
Primärvården				189,7							-189,7
Breddinförande hälsosamtal				14,0							-14,0
Ungdoms- och familjecentraler				2,0							-2,0
Intäktsbortfall kollektivtrafik											-310,0
Kollektivtrafik riktat statsbidrag 2022											-160,0
Kollektivtrafik riktat statsbidrag 2022 direktfördelat											160,0
Ambulanssjukvården satsning				45,0							-45,0
Tillgänglighetssatsning				166,0							-166,0
BUP											-20,0
Koordinering och utbildningsinsatser försäkringsmedicin				5,4							-5,4
Onkologisk avdelning CSK											-6,0
Holdingsbolaget						18,0					-18,0
Friskvårdsbidrag							10,0				-10,0
Uppstart kultur											-10,0
Bredband (halvårseffekt)											-25,0
Skåneleden											-2,5
AT-, BT-, ST-tjänstgöring				39,0							-39,0
Psykatri											-15,0
Folkhälsoberedning psykisk ohälsa											-2,0
Hälso- och sjukvårdens kompetens- försörjning											-6,0
Näringslivspaket – ökad produktivitet											-6,0
Bokstart				2,0							-2,0
Pilot servicevärdar											-4,0
Omdisponering innovationspengar				-80,0							80,0
Satsning normaliseringsprocessen/ innovationsmedel				55,3							-55,3
Pilot av närsjukvårdsplatser i regi av primärvården				20,0							-20,0
Minnesmottagning Ängelholm											-4,0
Satsning nära vård				30,0							-30,0
Flyktinghälsan		6,0									-6,0
Omfördelning RS till KTN						-150,0					150,0
Sommarjobb											-5,0
Palliativa utvecklingscentra		2,5									-2,5
Prostatacancer, specialdestinerat				7,2							-7,2
Prostatacancer, reserverat				-7,2							7,2
Kolonrektalcancer				11,8							-11,8
Volymökning vårdval hörsel											-6,0
Tandvård barn och unga				22,7							-22,7
Rutinmässig testning cancer				15,7							-15,7
Regionbidrag förändring	8,9	-3,6	84,8	1 068,1	2,2	-35,7	12,7	0,3	0,9	0,0	-1 980,8
REGIONBIDRAG 2021	545,7	669,7	599,3	17 836,1	98,7	1 885,6	182,9	18,0	19,1	0,0	-47 801,3

5. INVESTERINGSBUDGET

5 a. Investeringsbudget					
Miljoner kronor	Utfall t o m 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	TOTAL
BYGGINVESTERINGAR					
Bygginvesteringar över 100 miljoner kronor					
Strategiska bygginvesteringar kollektivtrafik	156	40	123	0,0	1 099
Strategiska bygginvesteringar hälso- och sjukvård	12 185	2 664	2 057	1 369,4	19 634
Bygginvesteringar hälso- och sjukvård under 100 miljoner kronor					
Service nämndens ram för fastighetsägarinvesteringar och pågående projekt		320	345	345	
		370	346	406	
Summa bygginvesteringar		3 394	2 871	2 120	
UTRUSTNINGSPROJEKTER					
Strategiska investeringar kollektivtrafik	129	80	89	60	1 035
Strategiska investeringar utrustningsobjekt hälso- och sjukvård	1 572	956	635	396	4 856
Utrustningsinvesteringar hälso- och sjukvård under 100 miljoner kronor		696	484	476	
Kollektivtrafiknämnden		55	43	40	
Service nämndens verksamhet (bygg och utrustning)		68	59	59	
Summa utrustningsinvesteringar		1 856	1 310	1 031	
Summa regionstyrelsen		240	986	1 955	
SUMMA INVESTERINGAR TOTALT		5 490	5 167	5 106	
Kreditivränta, bygg		80	85	95	
INVESTERINGAR inklusive kreditivränta		5 570	5 252	5 201	

5 b. Strategiska investeringar

Miljoner kronor	Utfall t o m 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Prognos T2 2021	TOTAL
STRATEGISKA BYGGINVESTERINGAR						
Kollektivtrafik						
Bussdepåer Lund Malmö ¹	156	40	123	0	1 099	1 099
Summa kollektivtrafik	156	40	123	0		1 099
Hälso- och sjukvård						
Nya sjukhusområdet i Malmö	7 657	2 083	1 519	850	11 935	12 294
Nya sjukhusområdet i Helsingborg (avslut 2022)	3 505	107	0	0	3 619	3 619
Nytt sjukhus Östra Ramlösa i Helsingborg ²	0					556
Nya sjukhusområdet i Lund ³	717	13	26	51	807	807
Nya sjukhusområdet Ängelholm etapp 2 ⁴	90	21	16	0	–	140
Forth	83	213	403	468	1 386	1 388
Klinisk kemi	103	83	52	0	238	238
Psykiatri, habilitering och hjälpmedel, palliativ vård, m m, Malmö ²	1	4			5	381
Barn- och ungdom Malmö	30	140	42	0	212	212
Summa hälso- och sjukvård	12 185	2 664	2 057	1 369	18 202	19 634
STRATEGISKA UTRUSTNINGSPROJEKTER						
Kollektivtrafik						
ERTMS	69	80	89	60	438	438
Öresundståg ⁵	60				60	597
Summa kollektivtrafik	129	80	89	60		1 035
Hälso- och sjukvård						
Nya sjukhusområdet i Malmö	334	558	331	311	1 943	1 943
Nya sjukhusområdet i Helsingborg (avslut 2022)	138	40				906
Nytt sjukhus Östra Ramlösa i Helsingborg						
Nya sjukhusområdet i Lund	39					48
Nya sjukhusområdet Ängelholm etapp 2 ¹	12	3				15
Forth				40		190
Klinisk kemi			32		32	32
Barn- och ungdom Malmö		7	8		15	15
Psykiatri, habilitering och hjälpmedel, palliativ vård, m m, Malmö						
Skånes digitala vårdssystem, SDV	1 049	347	265	45	1 706	1 706
Summa hälso- och sjukvård	1 572	956	635	396		4 856
SUMMA STRATEGISKA INVESTERINGAR	14 042	3 740	2 904	1 825		26 624

1. Avser beslutade medel till och med 2023, resterande planeringsutrymme ligger i regionstyrelsens medel att avropa.
2. Planeringsutrymme för åren 2022–2024 att avropa med beslut i regionstyrelsen.
3. Planeringsutrymme kopplat till vägval nytt sjukhusområde i Lund
4. Nya sjukhusområdet i Ängelholm är en extern förhyrning. Budgeterat belopp avser kapitaliserad hyra som inte genererar investeringsutfall.
5. Avsatta medel under regionstyrelsen för köp av begagnade tåg och utlösen av leasade tåg.

6 Region Skånes övergripande mål

Verksamhetsidé

Region Skåne verkar för hälsa, hållbar tillväxt och utveckling, innovation och tolerans. Skattemedlen ska användas effektivt utifrån god ekonomisk hushållning.

Värderingar

Att vara en värderingsstyrd organisation innebär att alla som arbetar i Region Skåne är bärare av de gemensamma värderingarna. Det påverkar allas arbete och engagemang, men också hur man förhåller sig till varandra, våra patienter och kunder. Alla har ett ansvar att känna till och dela verksamhetens värderingar:

- Välkomnande
- Drivande
- Omtanke och respekt

Styrning

Region Skåne är en demokratiskt styrd organisation, och politikerna som väljs i allmänna val vart fjärde år representerar invånarna i Skåne län. Region Skåne leds av regionfullmäktige och finansieras via regionskatten, avgifter, taxor och statsbidrag. Styrningen grundas på kommunallagen och speciallagar för sjukvård, kollektivtrafik och regional planering. Regionstyrelsen leder och samordnar förvaltningen av Region Skånes angelägenheter och har ansvar för att nämndernas och styrelsernas verksamhet, och att aktiviteter i Region Skånes bolag är i överensstämmelse med fullmäktiges beslut.

Verksamhetsplan och budget

Verksamhetsplan med budget är Region Skånes viktigaste styrdokument och beskriver mål, satsningar, ekonomiska ramar samt anger inriktning för vad Region Skånes verksamheter ska uppnå. Region Skånes budget för 2022 omfattar cirka 58,6 miljarder kronor. Region Skåne bygger ut och investerar för de kommande tre åren för cirka 16 miljarder kronor, som i huvudsak går till hälso- och sjukvården och kollektivtrafiken.

Strategiska planer

Satsningar på och utveckling av hälso- och sjukvård, kollektivtrafik och regionens utveckling utgår i övrigt också från andra särskilt viktiga planer och strategier. Dessa syftar alla till att nå Region Skånes långsiktiga mål.

Region Skånes övergripande mål

Vår gemensamma vision från 2021 är *Framtidstro och livskvalitet*. Våra resurser är verksamheten, medarbetarna och ekonomin. Utifrån detta är våra gemensamma styrande mål:

- Mål: Bättre liv och hälsa för fler
- Mål: Tillgänglighet och kvalitet
- Mål: Hållbar utveckling i hela Skåne
- Mål: Attraktiv arbetsgivare, professionell verksamhet
- Mål: En långsiktigt stark ekonomi

Konkretisering och uppföljning av målen

Regionfullmäktiges och budgetens övergripande mål är styrande och omfattar all verksamhet. I verksamhetsplan och budget anges, utifrån dessa mål, inriktning och mer specifika uppdrag som verksamheten har att förhålla sig till under respektive avsnitt. Det finns ett antal policyer, program och strategier antagna som ytterligare bryter ner de övergripande målen och ska vara ett stöd i arbetet. När fullmäktige beslutat om verksamhetsplan och budget ansvarar regionstyrelsen för att utarbeta en uppföljningsplan för nästkommande år. Denna uppföljningsplan omfattar den fördjupade uppföljning som görs i samband med nämndernas och styrelsernas verksamhetsberättelser, Region Skånes samlade delårsrapport per augusti och årsredovisningen. Planen beskriver vad respektive nämnd eller styrelse förväntas redovisa och analysera för att ge en samlad bild av målluppfyllelsen för respektive nämnd eller styrelse, men också för Region Skåne som helhet.

7 Övergripande beskrivning av ansvarsområden och profilering för nämnder och styrelser inom hälso- och sjukvården

Nedan ges en övergripande nulägesbeskrivning av ansvarsområde samt profilering för respektive nämnd och styrelse. Beskrivningen grundar sig på Region Skånes reglemente samt tidigare fattade beslut och innebär inte något nytt beslut. Profilering kan till exempel handla om uppdrag om

nationellt högspecialiserad vård eller annan nivåstrukturering³⁰ och koncentration av vård. I syfte att öka tydligheten behöver beskrivningen fortsatt utvecklas i takt med andra behov av beskrivningssystem, till exempel utveckling av ersättningsmodeller och vårdutbudskarta.

Övergripande beskrivning av ansvarsområde ³¹	Profilering, nivåstrukturering, koncentration
Hälso- och sjukvårdsnämnd	
<p>Ansvar för den övergripande utvecklingen av de vårdpolitiska frågorna i Region Skåne.</p> <p>Beslutar om vilken vård som ska handlas upp enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) samt finansierar densamma. Ansvarar för upphandlingar av hälso- och sjukvårdstjänster enligt LOU.</p> <p>Finansierar och beslutar om förfrågningsunderlag och om ersättningar samt ingår avtal och överenskommelser kopplade till lagen om valfrihets-system (LOV).³²</p> <p>Finansierar och ansvarar för etableringar i enlighet med lagarna om läkarvårdsersättningar respektive fysioterapi (LOL/LOF).</p>	<ul style="list-style-type: none"> Nämnden har ett samordnande ansvar och gör bedömning av det samlade behovet av hälso- och sjukvård och tandvård i Skåne ur ett befolkningsperspektiv. Beslutar om regionövergripande frågor såsom förändrade uppdrag inklusive finansiella justeringar till styrelser och sjukvårdsnämnder under året, inklusive nya eller utökade uppdrag som syftar till att förbättra tillgängligheten. Lämnar förslag till hälso- och sjukvårdsbudget, inklusive uppdrag, prioriterade områden samt mål för hälso- och sjukvården, inför beslut i fullmäktige. I samverkan med sjukhusstyrelserna, primärvårdsnämnden samt psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden ett särskilt ansvar för utvecklingen av vården i samarbete med Skånes kommuner. Ansvarar för att tandvård för barn och ungdomar till och med 23 år, av uppsökande och nödvändig tandvård för äldre, funktionshindrade och sjuka samt av tandvård som led i sjukdomsbehandling tillgodoses. Bereder ärenden om avgifter och taxor inom hälso- och sjukvården exklusive ärenden om egenavgifter för hjälpmedel. Lämnar organisationsbidrag inom sitt ansvarsområde. Svarar för idéburen samverkan genom bland annat idéburet offentligt partnerskap (IOP). Arbeta med att utveckla medborgarkontakterna genom olika former av medborgardialog. Ansvarar för forskningsfrågor inom sitt ansvarsområde.
Sjukhusstyrelse Skånes universitetssjukhus	
<p>Driftsledningsstyrelse för Skånes universitetssjukhus (Sus), som bedriver akut- och planerad hälso- och sjukvård samt specialistsjukvård och högspecialiserad vård i Malmö och Lund samt rehabiliteringsvård på sjukhuset Orup. Ansvar även för vissa verksamheter på andra orter i Skåne.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Akutmottagningar för barn och vuxna i Lund och Malmö. Regionala akutuppdrag inom ramen för specialiserad och högspecialiserad vård. Traumacentrum i Lund. Verksamheter med vård i hemmet i form av olika typer av mobila team. Dagvårdsverksamhet, inklusive polikliniska operationer, strålbehandling och andra åtgärder. Operationsverksamhet inom samtliga kirurgiska specialiteter. Avancerad bild- och funktionsdiagnostik samt ett diagnostiskt centrum. ATMP-centrum (Advanced Therapy Medicinal Products). Intensivvård (IVA, neuro-IVA, thorax-IVA, barn-IVA och neonatal-IVA). Vårdplatser specialiserad internmedicin, barnkirurgi, barnhjärtsjukvård, barn- och ungdomsmedicin, neonatal- och förlossningsvård, endokrinologi, gastroenterologi, geriatrik, hematologi, kardiologi, handkirurgi, infektionssjukdomar, kirurgi, gynekologi, kärlkirurgi, lungmedicin, neurologi, njurmedicin med dialys, neurokirurgi, ortopedi, plastikkirurgi, rehabiliteringsmedicin, reumatologi, onkologi, thoraxkirurgi, urologi, hudsjukvård, ögonsjukvård samt öron- näs och halssjukvård. Mottagningsverksamhet inom samma områden som ovan samt käkkirurgi, yrkesdermatologi, reproduktionsmedicin, minnessjukdomar och smärtrehabilitering.

Forts. ►

30. Nivåstrukturering sker på nationell nivå, inom södra Sjukvårdsregionen samt inom Region Skåne.

31. Källa är framför allt ett urval från Reglemente för regionstyrelse och nämnder i Region Skåne, RF 2020-11-02.

32. Undantaget habilitering- och hjälpmedelsområdet. Fyra vårdval inom primärvård och ytterligare fyra inom specialiserad sjukvård samt två inom tandvård. (Vårdcentral, Barnmorskemottagning, Barnvårdscentral, LARO-mottagning, Psykoterapi, Grå starr, Hudsjukvård, Ögonsjukvård, tandvård för barn och unga vuxna – allmän samt Tandvård för barn och unga vuxna – specialist.) Hälso- och vårdval Region Skåne

7. ÖVERGRIPANDE BESKRIVNING AV ANSVARSOMRÅDEN

Övergripande beskrivning av ansvarsområde	Profiler, nivåstrukturering, koncentration
Sjukhusstyrelse Skånes universitetssjukhus	
<p>Forts. ▶</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Högspecialiserad vård för Skåne och övriga Södra sjukvårdsregionen. • Nationellt högspecialiserad vård inom hjärtkirurgi på barn och ungdom, hjärtkirurgi på vuxna med medfödda hjärtfel, hjärtrtransplantationer, lungtransplantationer, barnkirurgi, viss endometrioskirurgi. • Nationella uppdrag inom flera cancerområden; analcancer, vulvacancer, peniscancer, HIPEC, viss esofagus cancer och sarkom. • Utbildningsverksamhet för samtliga vårdprofessioner. • Forskningsverksamhet inom samtliga specialiteter. • 38 ackrediterade universitetssjukvårdsenheter. • Uppdrag på EU-nivå inom ERN (European Reference Network) för missbildningar inom bäckenbotten och matstrupe samt långtidseffekter av cancer på barn och benmärgstransplantationer hos barn. • International Office med regionalt ansvar för stöd i internationella rekryteringar och utbildningsutbyten
Sjukhusstyrelse Landskrona	
<p>Driftsledningsstyrelse för Lasarettet i Landskrona, som bedriver akut- och planerad hälso- och sjukvård med verksamhet dygnet runt på lasarettets internmedicinska och kirurgiska vårdavdelningar.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Akutmottagning dagtid på vardagar. • Vårdavdelningar med bland annat hjärtavdelning. • Mottagningar inom urologi, kirurgi, logopedi, gynekologi och för patienter med hjärtproblem, diabetes, övervikt, lungsjukdomar samt neurologiska besvär. • Elektiv operationsverksamhet, inom bland annat gynekologi, urologi och bäckenbotten. • Urologiskt centrum, bland annat ett av få svenska centrum för operation av artificiella sfinktrar och erektionsproteskirurgi. • Ansvar för det regionala operationsteamet.
Sjukhusstyrelse Helsingborg	
<p>Driftsledningsstyrelse för Helsingborgs lasarett, som bedriver akut- och planerad hälso- och sjukvård samt specialistsjukvård med verksamhet dygnet runt. Ansvarar även för viss verksamhet på andra orter i Skåne.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Akutmottagningar för barn och vuxna. • Regionala akutuppdrag inom ramen för specialiserad vård. • Verksamheter med vård i hemmet i form av olika typer av mobila team. • Elektiv operationsverksamhet, inom bland annat gynekologi, urologi, ortopedi, ögon, öron-näsa-hals och kirurgi såväl i Helsingborg som i Ängelholm. • Dagvårdsverksamhet, inklusive polikliniska operationer, mottagningsoperationer och andra åtgärder. • Akut operationsverksamhet inom de flesta kirurgiska specialiteter. • Avancerad bild- och funktionsdiagnostik. • Intensivvård (IVA, barn-IVA och neonatal-IVA). • Vårdplatser inom specialiserad internmedicin, barnkirurgi, barn- och ungdomsmedicin, neonatalvård och förlossningsvård, endokrinologi, gastroenterologi, geriatrik, hematologi, kardiologi, handkirurgi, infektionssjukdomar, kirurgi, gynekologi, kärlkirurgi, lungmedicin, neurologi, njurmedicin med dialys, ortopedi, plastikkirurgi, rehabiliteringsmedicin, reumatologi, urologi, hudsjukvård, ögonsjukvård och öron- näs och halssjukvård. • Mottagningsverksamhet inom samma områden som ovan samt mottagningar för barn- och ungdomsmedicin i Ängelholm och Landskrona. • Utbildningsverksamhet för samtliga vårdprofessioner. • Forskningsverksamhet inom samtliga specialiteter. • En ackrediterad universitetssjukvårdsenhet (AnOPlva) och ansökan på gång för ortopedin.
Sjukhusstyrelse Ängelholm	
<p>Driftsledningsstyrelse för Ängelholms sjukhus, som bedriver akut- och planerad hälso- och sjukvård samt specialistsjukvård och med verksamhet dygnet runt på sjukhusets vårdavdelningar.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Akutmottagning dagtid alla dagar. • Mottagningar inom flertalet medicinska specialiteter så som diabetes, neurologi, njurmedicin, lungmedicin, gastroenterologi, geriatrik, hjärt- och blodsjukdomar. • Vårdavdelningar med bland annat hjärtavdelning och strokeenhet samt utvecklings-/dagvårdsavdelning. • Dialys, minnesmottagning samt rehabilitering och smärtrehabilitering.

7. ÖVERGRIPANDE BESKRIVNING AV ANSVARSOMRÅDEN

Övergripande beskrivning av ansvarsområde	Profilerings, nivåstrukturering, koncentration
<p>Sjukhusstyrelse Kristianstad</p> <p>Driftsledningsstyrelse för Centralsjukhuset Kristianstad, som bedriver akut- och planerad hälso- och sjukvård samt specialistsjukvård med verksamhet dygnet runt. Ansvarar även för viss verksamhet på andra orter i Skåne.³³</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Akutmottagningar för barn och vuxna. • Mottagningar, dagvård och vårdavdelningar inom flertalet medicinska specialiteter så som kirurgi, urologi, barn, invärtesmedicin, gynekologi, ögon, öron, hud samt infektionssjukdomar. • Akut- och planerad operationsverksamhet inom de flesta kirurgiska specialiteter förutom ortopedi som drivs av sjukhusstyrelse Hässleholm. • Diagnostik med bild- och funktionsdiagnostik även på sjukhusen i Hässleholm och Ystad. • Akut och planerad rehabilitering. • Intensivvård. • Förlossnings- och neonatalvård. • Verksamheter med vård i hemmet i form av olika typer av mobila team. • Utbildningsverksamhet för samtliga vårdprofessioner. • Forskningsverksamhet i samarbete med Lunds universitet och Kristianstad högskola.
<p>Sjukhusstyrelse Hässleholm</p> <p>Driftsledningsstyrelse för Hässleholms sjukhus, som bedriver akut- och planerad hälso- och sjukvård samt specialistsjukvård med verksamhet dygnet runt. Ansvarar även för viss verksamhet på andra orter i Skåne.³⁴</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Akutmottagning dagtid alla dagar. • Vårdavdelningar inom akut och planerad ortopedi, specialiserad rehabilitering, internmedicin och akutmottagning. • Mottagningar inom flertalet medicinska specialiteter så som ortopedi, hjärtsjukdomar, endokrinologi, allergi, neurologi, spasticitet, minnessjukdomar, rehabilitering och specialiserad smärtehabilitering. • Vård i hemmet med mobilt sjukhusteam. • Ortopediskt centrum som är ett av Sveriges största när det gäller operationer vid höft- och knäartros. • Elektiv operationsverksamhet för ortopedi. • Akut ortopedisk verksamhet i Kristianstad. • Utbildningsverksamhet. • Forskning och ackrediterad universitetssjukvårdsenhet.
<p>Sjukhusstyrelse Ystad</p> <p>Driftsledningsstyrelse för Lasarettet i Ystad, som bedriver akut- och planerad hälso- och sjukvård samt specialistsjukvård med verksamhet dygnet runt. Ansvarar också för barnmedicinsk verksamhet i Trelleborg.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Akutmottagning för barn och vuxna dygnet runt. • Mottagningar och vårdavdelningar inom flertalet medicinska specialiteter så som ortopedi, kirurgi, urologi, gynekologi, barn och ungdomsmedicin, neurologi, njurmedicin, lungmedicin, gastroenterologi, geriatrik och hjärtsjukdomar. • Elektiv och akut operationsverksamhet. • Akutmottagning (AVA) samt intensivvårdspplatser. • Förlossningsvård samt neonatala samvårdspplatser. • Dialysavdelning samt rehabiliteringsverksamhet. • Utbildningsverksamhet.
<p>Sjukhusstyrelse Trelleborg</p> <p>Driftsledningsstyrelse för Lasarettet i Trelleborg, som bedriver akut- och planerad hälso- och sjukvård. Dygnet-runt vård bedrivs på lasarettets vårdavdelningar.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Akutmottagning dagtid alla dagar. • Vårdavdelningar med bland annat hjärtavdelning och strokeenhet samt utvecklings-/dagvårdsavdelning. • Mottagningar inom flertalet medicinska områden (lung-, hjärt-, endokrin/diabetes, reumatologi, allmän internmedicin, gastrologi, neurologi) samt ÖNH, logopedi, ortopedi, kirurgi, gynekologi. • Endoskopiverksamhet mage/tarm. • Rehabiliteringsverksamhet. • Utbildningsverksamhet. • Elektiv operationsverksamhet för ortopedi, ÖNH och för tandvård i narkos (externa aktörer för tandvård) • Ortopediskt centrum med tillhörande vårdavdelning i samarbete med Sus.

33. Exempelvis röntgen i Hässleholm och Ystad samt dialys/njurmottagning i Hässleholm samt sterilcentraler i Hässleholm och Ystad.

34. Akut ortopedi på sjukhuset i Kristianstad, där vårdavdelning och mottagning också ingår.

7. ÖVERGRIPANDE BESKRIVNING AV ANSVARSOMRÅDEN

Övergripande beskrivning av ansvarsområde	Profiler, nivåstrukturer, koncentration
Psykatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnd	
<p>Driftsledningsnämnd för psykiatri, habilitering och hjälpmedel. Verksamhet bedrivs inom förvaltningen Psykiatri, habilitering och hjälpmedel samt i vårdval Audionommottagning – grundläggande hörselrehabilitering för vuxna. Beslut om förfrågningsunderlag och ersättningar samt ingår avtal kopplade till valfrihetssystem inom habilitering- och hjälpmedelsområdet. Utövar ledningen av Region Skånes verksamhet enligt 22 § lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, samt fattar regionens myndighetsbeslut om insatser enligt denna lag.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Psykiatri i Skåne bedriver specialiserad psykiatrisk vård i hela Skåne. Verksamheten består av barn- och ungdomspsykiatri, vuxenpsykiatri samt rättspsykiatri. Bedriver även Första linjens psykiatri för barn och unga. • Habiliteringen bedriver habilitering och rehabilitering enligt hälso- och sjukvårdslagen och verkställer beslut enligt Lagen om stöd och service (LSS) till vissa funktionshindrade. Ansvarar för myndighetsutövning vad gäller LSS. Verksamheten har Skåneövergripande uppdrag för habilitering samt syn-, hörsel- och dövverksamhet. • Verksamhetsområde hjälpmedel har som uppdrag att hantera, styra och följa upp alla hjälpmedel och läkemedelsnära produkter som förskrivs till patienter i Skåne. • Nationellt högspecialiserad vård: ansökningsprocess pågår³⁵. • Forskning och utbildningsverksamhet.
Primärvårdsnämnd	
<p>Driftsledningsnämnd för offentligt drivna vårdcentraler, barnavårdscentraler och barnmorskemottagningar³⁶. Inom ansvarsområdet ingår även ungdomsmottagningar, avancerad sjukvård i hemmet (ASIH) samt specialiserad palliativ vård.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vårdcentraler, Barnavårdscentraler, Barnmorskemottagningar, Föräldra- och barnhälsovårdspsykologer, Palliativ vård och ASIH, Ungdomsmottagningar, Dietistverksamhet, Centrum för primärvårdsforskning, Palliativt utvecklingscentrum, Kunskapscentrum barnhälsovård, Kunskapscentrum kvinnohälsa, Kunskapscentrum levnadsvanor & sjukdomsprevention, Kunskapscentrum migration och hälsa, Allmänläkarkonsult Skåne (AKO), Primärvårdens utbildningsenhet (PUE).
Regionstyrelse³⁷	
<p>Leder och samordnar förvaltningen av regionens angelägenheter samt har uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Styrelsen har ett samlat ansvar för ledningen av hälso- och sjukvården, inklusive tandvård, i Region Skåne. Driftsledningsnämnd för medicinsk service.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Följer utvecklingen inom Region Skånes egen hälso- och sjukvård. • Beslutar om ansökan att bedriva nationell högspecialiserad vård. Ansvarar för övergripande frågor om forskning och utveckling inom Region Skånes samtliga verksamhetsområden. • Medicinsk service omfattar laboratoriemedicinska verksamheten, ambulanssjukvård, smittskydd, 1177 rådgivning på telefon, klinisk träning, Region Skånes larmcentral, smittspåringsenhet och prehospitalt stöd. Den laboratoriemedicinska verksamheten omfattar specialiteterna arbets- och miljömedicin inkl. biobank, klinisk genetik, klinisk farmakologi, klinisk immunologi och transfusionsmedicin, klinisk kemi, klinisk mikrobiologi, Vårdhygien samt klinisk patologi. • Forskning- och utbildningsverksamhet.

35. Ansökningsprocess om NHV pågår för områdena viss vård vid köndysfori, vård vid svårbehandlat självskaadebeteende och vård vid svårbehandlade ätstörningar.

36. Vårdval Region Skåne enligt lagen om valfrihetssystem (LOV).

37. Beskrivningen är avgränsad till ansvar avseende hälso- och sjukvård.

8 Region Skånes majoritetsägda bolag

Region Skåne har valt att bedriva viss verksamhet i aktiebolagsform. Detta görs både som ensam ägare och tillsammans med andra. Verksamheten som bedrivs i aktiebolagsform sker inom skilda sektorer. Kommunallagen ställer krav på att Region Skåne ska ha inflytande och kontroll över all egen verksamhet. Den av regionfullmäktige antagna bolagspolicyn ska tydliggöra roller och ansvar, skapa gemensamma regler för styrning och uppföljning och därigenom utveckla relationen mellan Region Skåne och dess bolag.

Region Skånes bolagskoncern

I syfte att skapa en aktiv ägarstyrning och möjliggöra verksamhetssynergier har regionfullmäktige 2013 beslutat att samla merparten av Region Skånes aktiebolag i en koncern med Region Skåne Holding AB som moderbolag. De bolag som tidigare ägdes av Region Skåne till mer än 50 procent ingår i koncernen. Inom parentes anges Region Skåne Holding AB:s ägarandel.

Region Skåne Holding AB (100 procent)

Region Skåne Holding är moderbolag i Region Skånes bolagskoncern och ska äga och förvalta aktier i bolag som Region Skåne äger för att bedriva verksamhet som är till nytta för Skåne och dess medborgare. Bolaget ska inom ramen för ägarens kompetens leda, samordna och utveckla dotterbolagens verksamheter på ett för Skånes invånare värdeskapande sätt. Aktiekapitalet uppgår till 10,4 miljoner kronor.

Folk tandvården Skåne AB (100 procent)

Region Skånes tandvårdsverksamhet bolagiserades den 1 januari 2014 och bedrivs i bolaget Folk tandvården Skåne AB. Bolaget ska bedriva allmän och specialiserad tandvård för barn och vuxna i Skåne. Bolaget ska också verka för att medborgarna i Skåne får en god tandhälsa. Aktiekapitalet uppgår till 62,3 miljoner kronor.

Skåne Care AB (100 procent)

Bolaget utvecklar och bedriver vårdexportverksamhet samt export av konsult- och utbildningstjänster inom vårdområdet. Aktiekapitalet uppgår till 0,4 miljoner kronor.

Innovation Skåne AB (100 procent)

Innovation Skåne ska medverka till att öka kraften i Region Skånes bidrag till den skånska innovationsutvecklingen. Bolaget ska stödja utvecklingen av innovationer och entreprenörskap. Vidare ska det främja och utveckla möjligheten till tester av nya lösningar och system inom Region Skåne. Aktiekapitalet uppgår till 0,1 miljoner kronor.

Malmö Opera- och Musikteater AB (100 procent)

Malmö Opera och Musikteater AB ska utöva teaterverksamhet genom att producera, främja, stärka och utveckla opera och annan musikdramatisk verksamhet. Detta görs både i egen regi och i samarbete med andra aktörer. Aktiekapitalet i bolaget uppgår till 20,0 miljoner kronor.

Skånes Dansteater AB (100 procent)

Bolagets uppdrag är att producera, främja och utveckla danskonst i regionen. Aktiekapitalet uppgår till 3,0 miljoner kronor.

Business Region Skåne AB (100 procent)

Business Region Skåne AB är moderbolaget i koncernen för marknadsföring av Skåne. Bolaget ägs till och med 2021 till 85 procent av Region Skåne Holding AB och till 15 procent av Kommunförbundet Skåne och därefter till 100 procent av Region Skåne Holding AB. Moderbolaget äger i sin tur fyra dotterbolag – Event in Skåne AB, Tourism in Skåne AB, Invest in Skåne AB samt Film i Skåne AB. Aktiekapitalet uppgår till 1,0 miljon kronor.

Event in Skåne AB (100 procent)

Bolaget ska marknadsföra Skåne som en eventregion. Event in Skåne ska vara ett kompetenscentrum och en samverkanspartner för event i Skåne samt verka för att fler, större och bättre evenemang, mässor och kongresser förläggs till regionen. Aktiekapitalet uppgår till 1,0 miljon kronor.

Film i Skåne AB (100 procent)

Bolaget ska bidra till tillväxt i Skåne genom filmproduktion samt främjande av filmkulturell verksamhet. Aktiekapitalet uppgår till 1,0 miljon kronor.

Invest in Skåne AB (100 procent)

Bolaget ska skapa ett mer internationellt näringsliv i Skåne genom att verka för att utländska företag etablerar sig i Skåne samt hjälpa skånska företag med internationellt samarbete och ökade exportaffärer. Aktiekapitalet uppgår till 1,0 miljon kronor.

Tourism in Skåne AB (100 procent)

Bolaget ska öka antalet besökare i Skåne genom att utveckla och marknadsföra destinationen. Tillsammans med kommuner och näringsliv verkar bolaget på geografiskt utvalda marknader med prioriterade segment och målgrupper. Aktiekapitalet uppgår till 1,0 miljon kronor.

8. REGION SKÅNES MAJORITETSÄGDA BOLAG

Region Skåne Bussdepå Malmö AB (100 procent)

Bolaget ska äga, förvalta och utveckla fastigheter för bussdepåverksamhet samt bedriva därmed jämförlig verksamhet. Aktiekapitalet uppgår till 0,05 miljon kronor.

Region Skånes övriga engagemang i aktiebolag**AB Busspunkten Helsingborg** (52 procent)

Bolaget driver och förvaltar depån Busspunkten i Helsingborg. Bolaget eftersträvar största möjliga kostnadseffektivitet enligt självkostnadsprincipen. Anläggningen är självfinansierad genom hyresintäkter från brukarna. Aktieägare är endast trafikföretag som har trafikavtal med Skånetrafiken samt Helsingborgs stad och Region Skåne med minoritetsposter. Aktiekapitalet uppgår till 0,1 miljon kronor.

Almi Företagspartner Skåne AB (49 procent)

Region Skåne äger Almi Företagspartner Skåne AB tillsammans med majoritetsägaren Almi Företagspartner AB, det nationella moderbolaget. Bolagets verksamhetsidé är att genom riskfinansiering och affärsutveckling stärka nyföretagande och konkurrenskraften i företag och därigenom medverka till ett växande och dynamiskt näringsliv. Aktiekapitalet uppgår till 2,0 miljoner kronor.

Öresundståg AB (40 procent)

Bolaget ägs gemensamt av trafikhuvudmännen för Öresundstågstrafiken. Bolaget ska tillhandahålla service och utföra operativa förvaltningsuppgifter för offentlig kollektivtrafik med tåg till bolagets ägare. Aktiekapitalet uppgår till 1,0 miljon kronor.

Science Village Scandinavia AB (35 procent)

Bolaget ska utveckla den mark som finns inom Brunns- högsområdet i Lund, där Max IV och ESS byggs. Bolaget samägs av Region Skåne (35 procent), Lunds kommun (35 procent) samt Lunds universitet (30 procent). Aktiekapitalet uppgår till 0,7 miljoner kronor.

Hälsostaden Ängelholm Holding AB (33 procent)

Bolaget ägs med vardera en tredjedel av Region Skåne, Peab AB och Wihlborgs Fastigheter AB. Bolaget äger samtliga aktier i dotterbolaget Hälsostaden Ängelholm AB, vars verksamhet är att äga, förvalta, utveckla och exploatera fastigheterna på Ängelholms sjukhusområde. Aktiekapitalet uppgår till 15 miljoner kronor.

Samverkansprojektet E22 AB (20 procent)

Bolaget ägs tillsammans med Region Blekinge, Regionförbundet i Kalmar län, Regionförbundet Östsm samt Sydsvenska handels- och industrikammaren och ska verka för att en tidigareläggning av E22:ans utbyggnad genomförs. Aktiekapitalet uppgår till 0,1 miljon kronor.

Bolag där Region Skåne har en ägarandel som är mindre än 10 procent:

AB Transitio (5 procent)

Samtrafiken i Sverige AB (2 procent)

HSN N CRC Malmö AB

LB Kiel Pildammen AB (1 procent)

Inera AB (0,05 procent)

9 Budgetprocessen och annan verksamhetsstyrning

Ekonomi- och verksamhetsstyrning är ett av våra viktigaste medel för att uppnå önskat resultat, effektivitet och budget.

Varför en budget?

Verksamhetsplan med tillhörande budget är reglerat i kommunallagen och är ett regionövergripande styrande dokument som fastställs av regionfullmäktige varje år. Den säkerställer att vi uppfyller det demokratiska uppdraget, givet av medborgarna, och är Region Skånes främsta styrdokument för alla verksamheter.

Budgetprocessen ska bidra till en effektiv styrning med budgetdisciplin och en budget i balans. I verksamhetsplan med budget anges inriktning för utvecklingen under den kommande planperioden. Budget och flerårsplan ska ligga till grund för Region Skånes strategiska och konkreta arbete och ska ytterst leda till att våra resurser används på bästa sätt. När verksamheten, i enlighet med principerna för intern kontroll, bedrivs ändamålsenligt och kostnadseffektivt samt med utgångspunkt från beslutad finansiering, uppnås en god ekonomisk hushållning.

Vad kännetecknar budgetprocessen?

Enligt kommunallagen ansvarar regionstyrelsen för att driva budgetprocessen men arbetet ska ske i dialog och delaktighet med övriga nämnder och styrelser. Formerna för detta kan se olika ut. Processen ska kännetecknas av transparens, hög delaktighet och bra beslutsunderlag. Det ska finnas samstämmighet mellan Region Skånes centrala verksamhetsplan och budget, de planer och internbudgetar som tas fram av nämnder och styrelser samt i det lokala budgetarbetet.

Omvärldsanalys, behov och uppföljning

Arbetet med verksamhetsplan och budget bygger på olika analyser av omvärldens påverkan och behovet i verksamheten. Årsredovisning, nuläge och trendanalyser är också viktiga underlag i planeringen. Med utgångspunkt i analyserna formuleras gemensamma mål och uppdrag.

Budgetbeslut i regionfullmäktige

Planeringsförutsättningar samt inspel från nämnder, styrelser och bolag liksom dialoger med verksamhetsföreträdare mynnar slutligen ut i förslag till verksamhetsplan och budget för Region Skåne. Från 2019 fattar Region Skånes regionfullmäktige beslut om verksamhetsplan och budget i juni (under pandemin och valår är beslutet dock senarelagt till hösten) och enligt kommunallagen ska man absolut senast under oktober fatta beslut om eventuell tilläggsbudget. Samtidigt bestämmer man också vilken skattesats som ska gälla under kommande år.

Nämnder och styrelser

Efter regionfullmäktiges beslut av verksamhetsplan och budget beslutar sedan nämnder och styrelser i sin tur om egna verksamhetsplaner och internbudgetar senast under oktober månad (under pandemin och valår senarelagt). Hälso- och sjukvårdsnämnden, med ett samlat ansvar för sjukvårdsbehoven i Skåne, lämnar i maj till regionstyrelsen ett förslag till samlat uppdrag till den offentligt finansierade hälso- och sjukvården, inklusive den privata vård som finansieras av Region Skåne.

Strategiska mål ger styrning med flera dimensioner

En bra styrning kräver en tydlig viljeinriktning i form av mål, men ska även kunna tala om hur målen omsätts och implementeras i verksamheten. Region Skånes övergripande mål anger inriktningen oavsett var man befinner sig i organisationen. Region Skånes övergripande mål skapar ramverket för prioriteringar och utgör en röd tråd genom hela budget- och uppföljningsprocessen. Målen ska vara få, tydliga och formulerade så att de kan brytas ned i mer mätbara mål för verksamheten. Med mål avses vad som sätts i särskilt fokus under budgetåret och planperioden för att Region Skånes vision ska uppnås. Genom den fördjupade uppföljningen i samband med delårsrapport per augusti och årsredovisningen säkerställer fullmäktige att nämnderna, styrelserna och verksamheten arbetar i linje med de övergripande målen och ambitionerna.

Regionstyrelsens uppsiktsplikt och intern kontroll

Regionstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av Region Skånes angelägenheter och övervaka övriga nämnders och styrelser verksamhet. Styrelsen ska också ha uppsikt över verksamhet som bedrivs i Region Skånes bolag och därvid uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på Region Skånes utveckling och ekonomiska ställning. Uppsiktsplikten fullgörs bland annat genom att begära in uppföljningar och prognoser från olika nämnder, styrelser och bolag. I uppsiktsplikten ingår också att säkerställa att Region Skåne har en väl fungerande intern kontroll.

Ekonomistyrning och ersättningsystem

Ersättningsmodeller är ett av flera instrument som kan användas för styrning av och stöd till verksamheterna att arbeta för att nå önskat resultat inom givna ekonomiska ramar. Ersättning och övriga incitament ska stödja genomförandet av givna uppdrag och främja effektivitet utifrån ett helhetsperspektiv. Ersättningsmodeller bör därför inte utformas isolerat från andra styrinstrument, och ekonomiska incitament kan inte ersätta brister i styrningen i övrigt.

Region Skåne har under de år som gått sedan bildandet arbetat med ett antal olika modeller för budgetering och ersättning till hälso- och sjukvården. Sedan några år tillbaka ersätts sjukhusvården i huvudsak genom anslag. För verksamheter med vårdval finns andra ersättningskonstruktioner. Ersättningsmodellernas effekt bör ständigt utvärderas. Det finns behov att ta fram en inriktning för det fortsatta arbetet med ersättningsmodeller för hälso- och sjukvården i Region Skåne vilken säkerställer sambandet mellan hälso- och sjukvårdstyrning och ekonomistyrning med en tydlig, trovärdig, transparent och begriplig koppling mellan uppdrag, finansiering och budget. De ersättningsmodeller som tillämpas ska möjliggöra styrning som leder till värde för patienten, samverkan, helhetsperspektiv och välfungerande processer samt inte hindra professionens drivkrafter. Det är en särskild utmaning att få de olika modeller som tillämpas att verka åt samma håll.

Ersättningsmodeller för verksamheter med vårdval

Region Skåne har fyra vårdval inom primärvård och ytterligare fyra inom specialiserad sjukvård, två inom tandvård och ett inom området habilitering och hjälpmedel.

Vårdvalens styr- och ersättningsmodell ska ge förutsättningar för att tillgodose en jämlik vård utifrån behov och främja långsiktighet för patient, verksamhet och huvudman. Det finns två typer av ersättningsmodeller inom vårdvalen, dels en kapitationsersättning som innebär att vårdgivaren får en fast årlig ersättning per invånare som vårdgivaren ansvarar för, oavsett hur många besök som görs, dels rörlig ersättning för specifika åtgärder i samband med ett besök hos en vårdgivare. Under senare år har ersättningen till specialistvårdvalen systematiskt gröpt ur. Denna behöver återställas för att göra förutsättningarna för vårdgivarna mer jämlika. Att stärka vårdvalen är en satsning på att öka tillgängligheten till vård.

Ersättningsmodell för sjukhusvård

Ersättningsmodellen för sjukhusvård och psykiatri i Region Skåne baseras i huvudsak på fast ersättning eller anslag, det vill säga ett på förhand fastställt totalbelopp som utbetalas utan direkt koppling till utförd produktion. Denna modell infördes med syftet att stödja utvecklingen av öppna vårdformer och andra strukturella förändringar och samtidigt bidra till ökad kostnadskontroll. Förändringen avsåg också ge ökad möjlighet att styra på effektivitet och mot resultat och stimulera förvaltningarna att optimera sina vårdprocesser.

Budgetmodell för läkemedel

Budgetmodellen för läkemedel innebär att läkemedel inom förmånshanteringen delas upp i:

- Basläkemedel (läkemedel som förskrivs främst inom primärvården) med ett befolkningsbaserat kostnadsansvar.
- Klinikläkemedel (läkemedel som förskrivs främst av specialister på sjukvårdsförvaltningar) med ett förskrivarbaserat kostnadsansvar.

I introduktionsskedet av denna budgetmodell delades kostnadsansvaret för basläkemedel mellan hälso- och sjukvårdsnämnden och hälsovalsenheterna. Avsikten är att kostnadsansvaret succesivt ska utökas för att till slut helt ligga på hälsovalsenheterna. För 2022 kvarstår hälsovalsenheternas kostnadsansvar på samma nivå som 2020, det vill säga 80 procent.

Kostnadsansvaret för rekvisitionsläkemedel, vilka framförallt ges till ineliggande patienter, ligger på rekvirerande sjukhus och finansieras via uppdragsersättning.

Solidariskt finansierade läkemedel definieras nationellt och berör främst genetiska sjukdomstillstånd, vilka inte anses ha jämn geografisk utbredning. Förskrivningen sker på sjukvårdsförvaltningarna, men kostnadsansvaret delas mellan förskrivande förvaltning (10 procent) och hälso- och sjukvårdsnämnden (90 procent) för att skapa incitament för förskrivare att ta kostnadsansvar även för dessa läkemedel.

Vissa dyra läkemedel ingår av olika skäl inte i läkemedelsförmånen, vilket kan leda till stora kostnader för patient eller verksamhet. En fastställd process reglerar de krav som ställs för att regional finansiering ska kunna komma i fråga. Budgeten för regionalt finansierade läkemedel ligger sen 2019 samlad på hälso- och sjukvårdsnämnden (100 procent).

Affärs- och prissättningsmodell för serviceverksamheterna inom Region Skåne

Affärs- och prissättningsmodell för serviceverksamheter omfattar medicinsk service, medicinsk teknik, IT-verksamhet, regionservice, regionfastigheter och koncernkontoret (regionarkivet) samt bild- och funktionsmedicin.

Serviceverksamheterna finansieras av de beställande verksamheterna genom en kombination av fast årsdebitering och månadsvis styckedebitering.

Månadsvis styckedebitering tillämpas för de tjänsteområden där en fast årsdebitering inte är möjlig, då den riskerar att snedvrider konkurrensen och där Region Skåne i övrigt förväntas verka för att uppträda konkurrensneutralt på marknaden.

Region Skånes hyresmodell

Syftet med hyresmodellen är att hantera en kostnadsfördelning som är transparent och upplevs som förutsägbar och enkel att förstå och en hyresfördelning som bättre harmonierar med ersättningsmodellen för hälso- och sjukvård. Det finns även incitament till ekonomiskt ansvarstagande

för investeringar och effektivt nyttjande av lokaler. Hyresmodellen uppfyller också de krav på konkurrensneutralitet som uppkommit i och med förändringar till följd av lagen om valfrihetssystem (LOV) samt outsourcing av verksamheter.

Servicenämnden (genom regionfastigheter) har ansvar för all lokalförsörjning i Region Skåne och är hyresvärd för samtliga ägda och inhyrda lokaler. Det innebär att nämnder och styrelser inte äger rätt att teckna hyreskontrakt med fastighetsägare, utan tecknar andrahandshyreskontrakt med regionfastigheter. Nämnder och styrelser har heller inte rätt att hyra ut i andra eller tredje hand.

Fördelning av hyreskostnad sker enligt två principer:

- Hyresfördelning för ej konkurrensutsatt verksamhet sker enligt principen hyra som tjänst och lika hyra för lika typ av lokal. Hyran debiteras utifrån information på rumsnivå med hjälp av koefficienter som beskriver rummet utifrån komplexitet och funktionalitet.
- Hyreskostnad för konkurrensutsatt verksamhet bygger på prissättning enligt marknadspris samt marknadslika kontrakt. Hyresnivån regleras årligen med konsumentprisindex (KPI).

En översyn av hyresmodellen har inletts och kommer att slutföras under 2022. En viktig fråga att belysa inom ramen för detta arbete är hanteringen av de nya sjukhusområdena som börjar få genomslag under de kommande åren. Ambitionen är att en reviderad hyresmodell ska börja gälla från 2023.

Affärsmodell i kollektivtrafiken för fler och nöjdare kunder

Inom kollektivtrafiknämnden (genom Skånetrafiken) pågår förändringsarbetet kring affärsrelationen till trafikföretagen. Syftet är att trafikföretagen ska bli mer delaktiga i och påverkas av kundernas val. Fler och mer nöjda kunder ska ge bonus för trafikföretagen. Intäktsutvecklingen och resandeutvecklingen, oavsett om den är positiv eller negativ, ska tydligare påverka det ekonomiska utfallet. Samtidigt ökar Skånetrafiken kraven på trafikföretagens leverans, så att kunderna erhåller den kvalitetsnivå som anges i trafikavtalen.

Den dialog som Skånetrafiken och trafikföretagen inledde 2017 i syfte att utveckla avtalsformerna pågår alltjämt. Målsättningen är att både tågtrafik och busstrafik ska omfattas. Helsingborgs stad har upphandlats enligt den nya modellen och avsikten är att kommande avtal ska upphandlas på liknande sätt. Det finns dock lokala förutsättningar som gör att parametrarna inte kan vara helt lika.

Även den översyn som inleddes 2017 i syfte att stärka och utveckla samverkan inom ramen för affärsområde Buss fortgår. För att stärka och utveckla samverkan har trafik-

företagen inom affärsområdet Buss fått ett utökat ansvar och mandat för trafik- och tidtabellsplanering. Trafikföretagen ansvarar även för lokal marknadsföring inom respektive trafikuppdrag. Grunden för samverkan är en gemensam affärsplan med mål, aktiviteter och övriga åtgärder som arbetas fram i samråd med trafikföretagen.

Rapportering Löpande uppföljning

Nämnder, styrelser och bolag har ansvar för att löpande följa upp verksamhet, resultat och ekonomi samt att vidta åtgärder för att korrigera befarade avvikelser.

Månads- och delårsrapporter

Nämndernas och styrelsernas uppföljningar sammanfattas i månads- och delårsrapporter som delges regionstyrelsen. Prestationer, resultat och effekter av verksamheten samt prognoser, analyser och kommentarer ska framgå. Vid behov ska åtgärdsplaner för att rätta till eventuella avvikelser redovisas. Delårsrapporten för januari–augusti är en fördjupad uppföljning med fokus på avvikelser och åtgärder under innevarande år.

Bokslut och årsredovisning

Efter årets slut upprättas ett bokslut med resultat- och balansräkning med bilagor och specifikationer. I årsredovisningen görs en sammanfattande uppföljning av årets verksamhet, mål och uppdrag som redovisas för regionfullmäktige.

Uppföljning Folk tandvården Skånes prislista

För att säkerställa att grunderna för prislistan ger de förutsättningar och skapar den vård och villkor för Skånes befolkning som är avsett blir uppföljning viktigt. Styrelsen för Folk tandvården Skåne ska årligen, i samband med delårsrapport redovisa konsekvenser kopplat till dessa riktlinjer. Detta möjliggör att eventuella förändringar kan få genomslag till nästkommande budgetperiod.

Nedan följer vad och hur uppföljningen ska omfatta och utformas:

- Jämförelse mellan Folk tandvården Skånes priser och Tandvårds- och läkemedelsverkets (TLV) referenspriser.
- Jämförelse med frisk tandvårdens priser i respektive avgiftsklass i övriga folk tandvårdsorganisationer.
- Antal frisk tandvårdsavtal per avgiftsklass.
- Andelen förebyggande åtgärder i jämförelse med totala antalet utförda åtgärder.
- Andelen förebyggande åtgärder relaterat till konstaterad karies- respektive tandlossningssjukdom hos vuxna kunder.

Uppföljningen ska omfatta analys, kommentarer och konsekvensbeskrivning. Koncernkontoret är ansvariga för att årligen ta fram anvisningar för uppföljningen.

Regionfullmäktige ska vid behov, i samband med budgetbeslut, besluta om direktiv till styrelsen för Folkandvården Skåne för förändring av prislistan.

Intern kontroll

En bra intern kontroll kan bidra till att bygga och stödja trygghet och tillit, ordning och reda samt förtroende och utveckling. En tydlig och hållbar intern kontroll bidrar till att verksamheten når sina mål, att rapporteringen om verksamheten och ekonomin är tillförlitlig och att verksamheten efterlever lagar och regler.

Med intern kontroll avses de strukturer, system och processer som bidrar till tydlighet och ordning och som säkerställer att verksamheten bedrivs i enlighet med beslutade mål, uppdrag och övriga styrdokument. Intern kontroll är en del i styrning och ledningssystem och består av olika delar däribland en robust organisation, riskanalyser som riktar arbetet, planerade åtgärder, kontroller och förbättringar samt uppföljning och utvärdering. Intern kontroll påverkar alla delar av organisationen och är inte begränsad till uppföljning av ekonomi utan ingår som en integrerad del av systemet för styrning och ledning.

Intern kontroll ingår som en del i regionstyrelsens styrning och uppsiktsplikt och ska säkerställa ändamålsenlig och effektiv verksamhet, tillförlitlig ekonomisk rapportering samt efterlevnad av gällande lagar och förordningar. Styrningen, uppföljningen och kontrollen av verksamheten ska också bidra till att oavsiktliga och avsiktliga fel och brister kan upptäckas i tid samt att säkra tillgångar och förhindra förluster.

Processen för och arbetet med den interna kontrollen i Region Skåne är integrerad med processerna för planering, budget och uppföljning. Logiken i det utvecklade systemet för intern kontroll är att kombinera mål med risker och risker med kontroller, baserat på en identifiering och bedömning av riskerna. Mål och måluppfyllnad utgör viktiga kriterier för vad som innefattas i intern kontroll och styrning.

De övergripande målen i Region Skånes verksamhetsplan och budget utgör grund för de obligatoriska kontrollområdena. Det är respektive verksamhet som har ansvar att utifrån dessa mål utarbeta egna interna kontrollplaner med mål och aktiviteter som är anpassade till genomförda riskanalyser. Riskhantering ska vara en integrerad del i nämndens styrning som underlag för prioritering och val av olika handlingsalternativ för att uppnå verksamhetens mål eller säkerställa verksamhetens förmåga att utföra sitt uppdrag.

De obligatoriska verksamhetsrelaterade kontrollområdena som är kopplade till de fem övergripande målen för Region Skåne kompletteras med fyra administrativa och rutinorienterade kontrollområden. Dessa ska säkerställa att olika system och rutiner fungerar på ett tillförlitligt och ändamålsenligt sätt och omfattar efterlevnad av regelverk för god ekonomisk förvaltning, upphandling och inköp, kompetensförsörjning och bisysslor samt verkställighet av beslut.

I planerna för intern kontroll förutsätts också att respektive verksamhet fattar beslut om ytterligare specifika kontrollområden utifrån sina respektive verksamhetsplaner, internbudgetar, uppdrag samt riskanalyser och prioriteringar. Uppföljningen är också en viktig del i arbetet med att förebygga, upptäcka och åtgärda fel och brister som kan utgöra hinder för att Region Skåne ska kunna nå sina mål på ett säkert och effektivt sätt.

Plan för intern kontroll

De obligatoriska kontrollområdena avseende Region Skånes interna kontroll fastställs i samband med verksamhetsplan och budget. Plan för den interna kontrollen beslutas av nämnd eller styrelse och dess verksamhet i samband med respektives verksamhetsplan och internbudget. Den av nämnd eller styrelse fastställda planen ska rapporteras till regionstyrelsen inför aktuellt år. Som grund för plan och styrning ska en samlad riskbedömning och prioritering göras för nämnd, styrelse och verksamhet och planen för intern kontroll ska innehålla de områden som särskilt ska granskas under kommande verksamhetsår.

Uppföljning av intern kontroll

Nämnd eller styrelse och dess verksamhet ska försäkra sig om att planen för den interna kontrollen genomförs och vid behov vidta åtgärder som säkerställer att den interna kontrollen är tillräcklig. Uppföljningen är också en viktig del i arbetet med att förebygga, upptäcka och åtgärda avvikelser, fel och brister som kan utgöra hinder för att Region Skåne ska kunna nå sina mål på ett säkert och effektivt sätt. Uppföljning samt rapportering av åtgärder och resultat ska ske i den omfattning och vid de tidpunkter som fastställts i planen, dock vid minst två tillfällen per år – i samband med delårsrapport och årsredovisning.

Rapportering av intern kontroll

Rapportering ska göras i samband med verksamhetsplan och budget samt följas upp löpande, bland annat i delårsrapport och årsredovisning. Nämnd och styrelse ska senast i samband med årsredovisningen rapportera resultatet från uppföljningen av den interna kontrollen inom sitt ansvarsområde till regionstyrelsen. Vidare ska rapportering i enlighet med regionstyrelsens övergripande ansvar även ske från nämnd och styrelse i samband med delårsrapport.

Region Skåne
291 89 Kristianstad
Telefon: 044-309 30 00
www.skane.se
www.skane.se/kontakt

